

2075/16

N 4873/1936

Dober Pajdaš kalendárium

na návadno leto

1937

**z dosta lejpim, dobrim i hasnovitim čtenjom
pripovedi i veršušami.**

XVI. LETNI TEKĀJ

Reditelj i lástnik TALĀNYI FRANC, Gornja Radgona.

Január - Sečén

má 31 dni

Tjédnični dnévi	Imenik	Premenjavanje vremena i meseca	☾	Sunca		Meseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pétek	Novo leto		7 48	4 20	9 41	10 1
2	Sobota	Ábel	☾	7 48	4 21	10 48	10 18
1. tjeden.		Evang. Mat. 2, 13—23. Epist. 1. Pet. 4, 12—19.					
3	Nedela	Po nov. leti		7 48	4 22	11 52	10 33
4	Pondelek	Titus pk.	☾ 15 v. 22 m.	7 48	4 23	—	10 51
5	Tork	Telesfor	☾	7 48	4 24	0 36	1 9
6	Sreda	Tri králi	☾	7 48	4 25	2 0	11 31
7	Četrtek	Lucián mantr.	☾	7 48	4 25	3 4	11 57
8	Pétek	Severinus	☾	7 47	4 26	4 4	12 30
9	Sobota	Julián mantr.	☾	7 47	4 28	5 3	1 12
2. tjeden.		Evang. Luk. 2, 41—52. Epist. Rim. 12, 1—5.					
10	Nedela	Po tr. kr. 1.		7 46	4 29	5 55	2 3
11	Pondelek	Higin m.	☾	7 46	4 30	6 43	3 5
12	Tork	Ernō ap.	☾ 17 v. 47 m.	7 45	4 32	7 21	4 14
13	Sreda	Veronika	☾	7 45	4 33	7 56	5 28
14	Četrtek	Hilár pk. i snejg	☾	7 44	4 35	8 24	6 44
15	Pétek	Pavel † mraz	☾	7 44	4 36	8 49	8 1
16	Sobota	Marcel m.	☾	7 44	4 37	9 13	9 21
3. tjedeu.		Evang. Jan. 2, 1—11. Epist. Rim. 12, 6—15.					
17	Nedela	Po tr. kr. 2.		7 43	4 38	9 36	10 40
18	Pondelek	Piroška	☾	7 42	4 40	10 0	—
19	Tork	B Margit	☾ 21 v. 2 m.	7 41	4 41	10 26	0 1
20	Sreda	Fábján	☾	7 40	4 43	10 58	1 22
21	Četrtek	Ágneš m.	☾	7 39	4 44	11 36	2 43
22	Pétek	Vince m.	☾	7 38	4 46	12 24	4 0
23	Sobota	Raimund	☾	7 38	4 47	1 22	5 9
4. tjeden.		Evang. Mat. 20, 1—16. Epist. 1. Kor. 9, 24—10, 5.					
24	Nedela	Septuages.		7 37	4 48	2 28	6 3
25	Pondelek	Pavl. obr.	☾	7 36	4 49	3 41	6 46
26	Tork	Polikárp pk.	☾ 18 v. 15 m.	7 35	4 51	4 55	7 18
27	Sreda	Zlátov. Ján.	☾	7 34	4 53	6 10	7 44
28	Četrtek	Károl	☾	7 32	4 55	7 21	8 4
29	Pétek	Sal. sv. Franc	☾	7 31	4 56	8 29	8 23
30	Sobota	Martína m.	☾	7 30	4 58	9 36	3 39
5. tjeden.		Evang. Luk. 8, 4—15. Epist. II. Kor. 11, 19—12, 9.					
31	Nedela	Sexages.	☾	7 29	4 59	10 41	8 56

Stoletni Kalendar: Vu začétki velki mraz. Od 4. do 11-ga mirovno sneženjé, od 12. do 18-ga mraz i veter. Potem dosta snegá.

Prvoga je dën 8 vör 32 min. dugi, do konca meseca 1 vöro 1 min. prirasté.

Február - Süšec

má 28 dni

Tjédnični dnévi	Imenik	Premenjavanje vremeja i mejsca	☾	Sunca		Mejsca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pondelek	Ignác m.		7 28	5 1	11 45	9 15
2	Tork	Svečnica	Mrzlo	7 26	5 2	—	9 35
3	Sreda	Baláž m.	☾ 1 v. 4 m.	7 25	5 4	0 49	9 59
4	Četrtek	K. András	nestálno	7 23	5 6	1 51	10 29
5	Pétek	Ágota m. †	vöter	7 22	5 7	2 40	11 6
6	Sobota	Dorotja m.		7 21	4 8	3 45	11 52
6. tjeden. Evang. Luk. 18, 31—43. Epist. I. Kor 13, 1—10.							
7	Nedela	Quinquag.		7 20	5 10	4 34	12 50
8	Pondelek	Aranka	Mrzlo	7 18	5 11	5 17	1 56
9	Tork	Fäsenek	vöterno	7 17	5 13	5 54	3 8
10	Sreda	Pepelnica †††		7 15	5 15	6 24	4 24
11	Četrtek	Bertold	☾ 8 v. 34 m.	7 13	5 17	6 51	5 42
12	Pétek	Lidia		7 11	5 19	7 17	7 3
13	Sobota	Ella	vrejmen	7 10	5 20	7 41	8 24
7. tjeden. Evang. Mat. 4, 1—11. Epist. II. Kor. 6, 1—10.							
14	Nedela	Invocabit		7 9	5 21	8 5	9 46
15	Pondelek	Faustin	Mrzlo	7 7	5 23	8 32	11 9
16	Tork	Juliána m.	snejg	7 5	5 25	9 2	—
17	Sreda	Donat pk. K.		7 4	5 26	9 39	0 31
18	Četrtek	Konrád	☾ 4 v. 50 m.	7 2	5 28	10 23	1 49
19	Pétek	Žuzána		7 0	5 29	11 16	2 58
20	Sobota	Aladár pk.	obláčno	6 59	5 30	12 18	3 57
8. tjeden. Evang. Mat. 15, 21—28. Epist. I. Tess. 4, 1—6.							
21	Nedela	Reminis.		6 57	5 32	1 27	4 43
22	Pondelek	Geržon		6 55	5 34	2 39	5 19
23	Tork	Alfréd	Milejše	6 53	5 35	3 52	5 47
24	Sreda	Matjša ap.		6 51	5 37	5 2	6 9
25	Četrtek	Géza	☾ 8 v. 43 m.	6 50	5 38	6 11	6 28
26	Pétek	Šandor	obláčno	6 48	5 40	7 18	6 45
27	Sobota	Ákoš	vrejmen	6 46	5 41	8 25	7 3
9. tjeden. Evang. Luk. 11, 14—28. Epist. Efez. 5, 1—9.							
28	Nedela	Postna 3.	deždž	6 44	5 43	9 30	7 20

Stoletni Kalendar: Vedrni mrazi. Od 3-ga obláčno i snejžno, od 11. do 17-ga viherno vetrovje. Vu drugoj polovici meseca dosta vlage.

Prvoga je den 9 vör 33 min. dúgi, do konca meseca 1 vöro 29 minut prirasté.

Márc - Máliotràven

má 31 dni

Tjédnični dněvi	Imenik	Promenjavanje vrejmena i mejseca ☾	Sunca		Mejseca			
			zhod	záhod	zhod	záhod		
1	Pondelek	Albin pk	☼	6 42	5 44	11 34	7 40	
2	Tork	Simplic		Milejše	6 40	5 46	11 37	8 3
3	Sreda	Kunigunda		lejpo	6 38	5 48	—	8 29
4	Četrtek	Kázmér			6 37	5 48	0 37	9 4
5	Pétek	Adorján		☾ 10 v. 17 m.	6 34	5 50	1 34	9 46
6	Sobota	Gottlieb		nestálno	6 32	5 51	2 25	10 38
10. tjeden.		Evang. Jan. 6, 1—15. Epist. Riml. 5, 1—11.						
7	Nedela	Laetare	☼	6 30	5 53	3 9	11 38	
8	Pondelek	Zoltán		Hladno	6 28	5 55	3 48	12 46
9	Tork	Franciška		obláčno	6 26	5 56	4 21	2 0
10	Sreda	40 mantr.		nestálno	6 24	5 57	4 50	3 17
11	Četrtek	Aladár			6 22	5 58	5 17	4 37
12	Pétek	I. Gergelj p.		☾ 20 v. 32 m.	6 21	5 0	5 42	5 59
13	Sobota	Kristián		vrejmen	6 19	6 2	6 6	7 23
11. tjeden.		Evang. Jan. 8, 46—59. Epist. Žid. 9, 11—15.						
14	Nedela	Čarna ned.	☼	6 17	6 3	6 34	8 47	
15	Pondelek	Krištof		Premenjavno	6 15	6 5	7 4	10 13
16	Tork	Henriette		nestálno	6 13	6 6	7 39	11 35
17	Sreda	Gertrud		lejpo	6 11	6 7	8 21	—
18	Četrtek	Šándor			6 9	6 9	9 13	0 49
19	Pétek	Jožef		☾ 12 v. 46 m.	6 7	6 10	10 13	1 52
20	Sobota	Hubert		vrejmen	6 4	6 12	11 20	2 41
12. tjeden.		Evang. Mat. 21, 1—9. Epist. Filip. 2, 5—11.						
21	Nedela	Cvetna	☼	6 2	6 13	12 30	3 20	
22	Pondelek	Oktávian		Mrzlo	6 0	6 15	1 41	3 50
23	Tork	Viktorian m.			5 59	6 16	2 50	4 13
24	Sreda	Gabriel ark.		nestálno	5 57	6 17	3 59	4 34
25	Četrtek	Vel. četrtek			5 54	6 19	5 6	4 52
26	Pétek	Velki pétek		mláčno	5 52	6 20	6 12	5 9
27	Sobota	Velka sobota		☾ 0 v. 12 m.	5 50	6 22	7 17	5 26
13. tjeden.		Evang. Mark. 16, 1—8. Epist. I. Kor. 5, 6—8.						
28	Nedela	Vüzem. n.	☼	5 48	6 24	8 21	5 45	
29	Pondelek	Vüzem. p.		Mlačno	5 46	6 24	9 24	6 6
30	Tork	Izidor		lejpo	5 44	6 26	10 26	6 32
31	Sreda	Árpád		vrejmen	5 42	6 27	11 24	7 4

Stoletni Kalendar : Z neprijetnimi vlažnimi dněvi se začne. Od 5. do 11-ga deždževno, od 12. do 18-ga spremenljivo, od 19. do 26-ga znovič deždževno.

Konec meseca vedrni, noči mrzle.

Prvoga je dén 11 vör 2 min. dúgi; do konca mejseca 1 vöro 44 minut priraste.

Začétek sprotolejtja je 21-ga ob 1 vöri 45 minuti.

April - Velikitràven

má 30 dni

Tjédnični dnèvi	Imenik	Premenjavanje vrejmena i mejsca ☉	Sunca		Mejsca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Četrtak	Hugo pk.	Mrzlo	☀ 5 40	☀ 6 29	— —	7 42
2	Pétek	Áron	vöterno	☀ 5 38	☀ 6 31	0 16	8 30
3	Sobota	Rikard pk	deždž., nestál.	☀ 5 36	☀ 6 32	1 3	9 26
14. tjeden. Evang. Jan. 20, 19—23. Epist. I. Jan. 5, 4—10.							
4	Nedela	Po vüzmi 1.	☾ 4 v. 55 m.	☾ 5 34	☾ 6 33	1 43	10 30
5	Pondelek	Vince		☾ 5 32	☾ 6 34	2 18	11 40
6	Tork	Coelestin p.	obláčno	☾ 5 30	☾ 6 36	2 48	12 53
7	Sreda	Herman	deždževno	☾ 5 28	☾ 6 37	3 15	2 10
8	Četrtak	Lidia	lepše	☾ 5 26	☾ 6 39	3 41	3 29
9	Pétek	Erhardt	vrejmen	☾ 5 24	☾ 6 40	4 5	4 51
10	Sobota	Zsolt		☾ 5 22	☾ 6 42	4 31	6 17
15. tjeden. Evang. Jan. 10, 11—16. Epist. I. Petr. 2, 21—25							
11	Nedela	Po vüzmi 2.	☉ 6 v. 10 m.	☉ 5 21	☉ 6 42	5 1	7 43
12	Pondelek	Gyula p.	Premenjavno	☉ 5 19	☉ 6 44	5 34	9 9
13	Tork	Ida	nestálno	☉ 5 17	☉ 6 45	6 15	10 30
14	Sreda	Tibor	mrzlo	☉ 5 14	☉ 6 47	7 4	11 40
15	Četrtak	Anastázia	vöterno	☉ 5 12	☉ 6 48	8 4	—
16	Pétek	Lambert		☉ 5 10	☉ 6 50	9 10	0 36
17	Sobota	Rudolf	☾ 21 v. 34 m.	☉ 5 8	☉ 6 51	10 21	1 20
16. tjeden. Evang. Jan. 16, 16—23. Epist. I. Petr. 2, 11—20.							
18	Nedela	Po vüzmi 3.		☾ 5 7	☾ 6 52	11 33	1 52
19	Pondelek	Emma	Milejše	☾ 5 5	☾ 6 54	12 43	2 18
20	Tork	Tivadar	mokro	☾ 5 3	☾ 6 55	1 52	2 38
21	Sreda	Anzelm	nestálno	☾ 5 1	☾ 6 57	2 58	2 57
22	Četrtak	Sótér	mrzlo	☾ 4 59	☾ 6 59	4 4	3 14
23	Pétek	Béla pk. m.	vrejmen	☾ 4 58	☾ 7 0	5 8	3 32
24	Sobota	Gjüri m.		☾ 4 57	☾ 7 1	6 12	3 50
17. tjeden. Evang. Jan. 16, 5—15. Epist. Jak. 1, 16—21.							
25	Nedela	Po vüzmi 4.	☉ 16 v. 24 m.	☉ 4 55	☉ 7 2	7 15	4 11
26	Pondelek	Kilit i Marc.		☉ 4 51	☉ 7 4	8 17	4 36
27	Tork	Aristid	mogoče slána	☉ 4 51	☉ 7 6	9 16	5 5
28	Sreda	Valéria		☉ 4 48	☉ 7 7	10 10	5 42
29	Četrtak	Albertina	mrzlo	☉ 4 48	☉ 7 8	10 59	6 27
30	Pétek	Sien. Kata		☉ 4 47	☉ 7 9	11 41	7 20

Stoletni Kalendar: Vu začétki deždževno i veter, od 4. do 10-ga večkrat deždž, od 11. do 16-ga sunca sijanje, mrzli vetri se premenjavajo, od 17. do 24-ga navéckše vetrovno. Potom prijétnejše.

Prvoga je dén 12 vör 49 min. dúgli; do konca mejsca 1 vöro 37 m. prirasté.

Máj - Risálšček

má 31 dni

Tjédnični dnévi	Imenik	Premenjávaže vreme na l. mejsuca		Sunca		Mejsuca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sobota	Fülöp i Jak.	Hladno		4 45	7 11	—	8 20
18. tjeden.	Evang. Jan. 16, 23—30. Epist. Jak. 1, 22—27.						
2 Nedela	Po vúz. 5.	Nestálno		4 43	7 12	0 6	9 26
3 Pondelek	Irma	☾ 19 v. 37 m.		4 41	7 14	0 47	10 36
4 Tork	Florián			4 40	7 15	1 15	11 49
5 Sreda	Gotthard	toplejše		4 38	7 17	1 40	1 5
6 Četrtek	Krist. vnéb.	jasno		4 36	7 17	2 4	2 23
7 Pétek	Gizela	vrejmen		4 35	7 19	2 29	3 45
8 Sobota	Mihál arch.			4 34	7 20	2 56	5 9
19. tjeden.	Evang. Jan. 15, 26—16, 4. Epist. I. Pet. 4, 7—11.						
9 Nedela	Po vúz. 6.	Lejpo		4 32	7 22	3 27	6 35
10 Pondelek	Antonín	☉ 14 v. 18 m.		4 31	7 23	4 5	8 1
11 Tork	Adalbert			4 29	7 25	4 50	9 19
12 Sreda	Pongráč	toplo		4 27	7 26	5 46	10 23
13 Četrtek	Servác	premenjávno		4 26	7 27	6 50	11 14
14 Pétek	Bonifác	vrejmen		4 25	7 28	8 5	11 52
15 Sobota	Žofika			4 24	7 30	9 19	—
20. tjeden.	Evang. Ján. 14, 23—31. Epist. Ap. Dj. 10, 42—48.						
16 Nedela	Risál. ned.			4 22	7 31	10 32	0 21
17 Pondelek	Risál. pond.	☾ 7 v. 49 m.		4 21	7 32	11 42	0 44
18 Tork	Erik			4 20	7 33	12 50	1 3
19 Sreda	Ivo	Obláčno		4 19	7 35	1 55	1 22
20 Četrtek	Bernát	nestálno		4 18	7 35	3 0	1 39
21 Pétek	Konstantín	vrejmen		4 17	7 36	4 4	1 57
22 Sobota	Julia			4 16	7 37	5 7	2 17
21. tjeden.	Evang. Jan. 3, 1—15. Epist. Riml. 11, 33—36.						
23 Nedela	Sv. trojst.			4 15	7 39	6 10	2 40
24 Pondelek	Ester	Lejpo		4 13	7 40	7 10	3 8
25 Tork	Orbán	☉ 8 v. 38 m.		4 12	7 42	8 5	3 41
26 Sreda	Fülöp			4 11	7 43	8 56	4 24
27 Četrtek	Tejlovo	toplo		4 10	7 44	9 40	5 15
28 Pétek	Emil			4 10	7 45	10 18	6 13
29 Sobota	Maxim			4 9	7 45	10 50	7 17
22. tjeden.	Evang. Luk. 16, 19—31. Epist. I. Jan. 4, 16—21.						
30 Nedela	Po. sv. tr. 1.	prijétno		4 9	7 46	11 18	8 25
31 Pondelek	Angela	vrejmen		4 8	7 47	11 43	9 36

Stoletni Kalendar: Vu začétki glibno toplo. Od 10. do 16-ga po ništérni spreminlivi dnévi znóvič vedrno sunca sjanje. Med 17—24. se na deždž obrné. Konec meseca hladén.

Prvoga je dèn 14 vór 26 min. dúgi; do konca mejsuca 1 vóro 15 min. prirasté.

Juni - Ivanšček

má 30 dni

Tjédnični dnevi	Imenik	Promenjavnoje vrejmena i mejseca		Sunca		Mejseca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Pamfil m.	Hladno		4 7 7 48	—	10 49	
2	Sreda	Erazmua m.	☾ 6 v. 24 m.		4 6 7 49	0 7	12 4	
3	Četrtek	Klotild	nestálno deždž.		4 6 7 50	0 30	1 22	
4	Pétek	Kerénj			4 5 7 51	0 56	2 42	
5	Sobota	Bonifác p. k. m.			4 4 7 52	1 25	4 5	
23. tjeden.		Evang. Luk. 14, 16—24. Epist. I. Jan. 3, 13—18.						
6	Nedela	Po sv. tr. 2.	Premenjavno		4 4 7 53	1 58	5 29	
7	Pondelek	Róbert	● 21 v. 43 m. itak vse stálno toplejše vrejmen		4 3 7 54	2 37	6 51	
8	Tork	Medárd			4 3 7 54	3 27	8 3	
9	Sreda	Felix			4 3 7 55	4 29	9 1	
10	Četrtek	Margit			4 3 7 55	5 41	9 46	
11	Pétek	Barnabáš			4 3 7 56	6 57	10 20	
12	Sobota	Klaudius			4 3 7 56	8 12	10 47	
24. tjeden.		Evang. Luk. 15, 1—10. Epist. I. Pet. 5, 6—11.						
13	Nedela	Po sv. tr. 3.	Premenjavno		4 2 7 57	9 26	11 8	
14	Pondelek	Vazul	☾ 20 v. 3 m. toplo prijetno vrejmen		4 2 7 57	10 37	11 26	
15	Tork	Vid			4 2 7 58	11 45	11 44	
16	Sreda	Justin			4 2 7 58	12 51	—	
17	Četrtek	Laura			4 2 7 59	1 55	0 2	
18	Pétek	Arnold			4 2 7 59	2 59	0 21	
19	Sobota	Gjáfás			4 2 8 0	4 1	0 44	
25. tjeden.		Evang. Luk. 6, 36—42. Epist. Riml. 8, 18—23.						
20	Nedela	Po sv. tr. 4.	☉ 23 v. 59 m. toplejše vrejmen		4 2 8 0	5 2	1 10	
21	Pondelek	Alajoš			4 2 8 0	6 0	1 42	
22	Tork	Paulina			4 2 8 0	6 52	2 22	
23	Sreda	Zoltán			4 3 8 1	7 39	3 9	
24	Četrtek	Ivan krst.			4 3 8 1	8 19	4 5	
25	Pétek	Vilmoš			4 3 8 1	8 54	5 8	
26	Sobota	Jánoš i Pavel		4 4 8 1	9 52	6 16		
26. tjeden.		Evang. Luk. 5, 1—11. Epist. I. Pet. 3, 8—15.						
27	Nedela	Po sv. tr. 5.	Lejpo prijetno vrejmen		4 4 8 1	9 48	7 27	
28	Pondelek	Vidov dén			4 5 8 1	10 13	8 39	
29	Tork	Sv. Peter i P.			4 5 8 1	10 36	9 53	
30	Sreda	Pavla spom.			4 6 8 1	10 59	11 8	

Stouletni Kalendar: Spremenlivi i preveč vetroven. Od 8. do 14-ga večkrat-krátko deždzevje, od 15. do 22-ga močen vóter i dosta plohe, po 23-tom se na lejpo obrné.

Ervoga je dén 15 vór 41 m. dúgli; do 21-ga 15 m. prirasté; potom se do konca mejseca 4 m. skrajša. — Začétek leta je 21-ga ob 9 vóri 12 min.

Juli - Jakobešček

má 31 dni

Tjédnični dnévi	Imenik	Premenjavoje vrojmoa - l mejsca	C	Sunca		Mejsca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Četrtek	Tibold	☾ 14 v. 3 m.	☾	4 7	8 1	11 25	12 25
2 Pětek	Srpna B. M.	Premenjávno	☾	4 7	8 0	11 55	1 44
3 Sobota	Kornel	Vročina	☾	4 8	8 0	—	3 6
27. tjeden.		Evang. Mat. 5, 20—26. Epist. Riml. 6, 3—11.					
4 Nedela	Po sv. tr. 6.	Nestálno	☾	4 8	7 59	0 31	4 26
5 Pondelek	Ciril, Metod	premenjávno	☾	4 9	7 59	1 15	5 42
6 Tork	Ézaiáš	vročé	☾	4 9	7 59	2 9	6 45
7 Sreda	Vilibald		☾	4 10	7 59	3 15	7 37
8 Četrtek	Eržebet kr.	☉ 5 v. 12 m.	☾	4 10	7 58	4 29	8 17
9 Pětek	Lukrècia		☾	4 11	7 58	5 46	8 47
10 Sobota	Amália	vrejmen	☾	4 12	7 57	7 2	9 11
28. tjeden.		Evang. Mat. 9, 35—38. Epist. Riml. 6, 19—23.					
11 Nedela	Po sv. tr. 7.		☾	4 13	7 56	8 17	9 32
12 Pondelek	Izabela	Prijětno	☾	4 14	7 55	9 27	9 50
13 Tork	Anaklet m.	vročé	☾	4 15	7 55	10 36	10 9
14 Sreda	Bonaventura	nestálno	☾	4 16	7 54	11 43	10 27
15 Četrtek	Henrik	☉ 10 v. 36 m.	☾	4 17	7 53	12 47	10 48
16 Pětek	Valter		☾	4 18	7 52	1 51	11 13
17 Sobota	Elek	vrejmen	☾	4 19	7 52	2 52	11 42
29. tjeden.		Evang. Mat. 7, 15—23. Epist. Riml. 8, 12—17.					
18 Nedela	Po sv. tr. 8.		☾	4 20	7 51	3 51	—
19 Pondelek	Emília	Premenjávno	☾	4 21	7 50	4 46	0 19
20 Tork	Eliáš	spárno	☾	4 22	7 49	5 35	1 4
21 Sreda	Dániel	vročé	☾	4 23	7 48	6 18	1 57
22 Četrtek	M. Magd.		☾	4 25	7 47	6 55	2 58
23 Pětek	Lenke	☉ 13 v. 45 m.	☾	4 26	7 45	7 25	4 5
24 Sobota	Kristína	mokro	☾	4 27	7 44	7 54	5 16
30. tjeden.		Evan. Luk. 16. 1—9. Epist. I. Kor. 10, 6—13.					
25 Nedela	Po sv. tr. 9.		☾	4 28	7 43	8 18	6 28
26 Pondelek	Anna	Obláčno	☾	4 29	7 42	8 42	7 42
27 Tork	Olga	tū pa tam deždž	☾	4 30	7 41	9 5	8 57
28 Sreda	Ince		☾	4 32	7 40	9 30	10 14
29 Četrtek	Márta	☾ 19 v. 47 m.	☾	4 33	7 38	9 58	11 32
30 Pětek	Judit	spárno	☾	4 34	7 37	10 31	12 51
31 Sobota	Loy. sv. Ignác		☾	4 35	7 36	11 10	2 10

Stoletni Kalendar: Do 7-galepo sunčno vremen, od 8. do 14-ga večkrat deždž. Od 15. do 22-ga spremenlivo, plohe. Od 23. do 30-ga vsáki dén deždž.

Prvoga je dén dugi 15: vör 54 m. Poménšanje 56 min.

Augustuš - Mešnjek

má 31 dni

Tjednični dnevi		Imenik	Premenjavenje vremena i meseca		Sunca		Meseca	
					zhod	záhod	zhod	záhod
31. teden		Evang. Luk. 19, 41—48. Epist. I. Kor. 12, 1—11.						
1	Nedela	Po sv. tr. 10.		4 36	7 34	1 59	3 25	
2	Ponedelek	Lehel	Vročina		4 37	7 34	— 4 32	
3	Tork	Hernina	lejpo		4 39	7 32	0 59 5 27	
4	Sreda	Domonkoš	stálno		4 40	7 31	2 7 6 11	
5	Četrtek	Osvald			4 42	7 29	3 21 6 41	
6	Pétek	Preobr. G.	☉ 13 v. 37 m.		4 43	7 27	4 38 7 12	
7	Sobota	Kajetán			4 45	7 26	5 53 7 34	
32. teden		Evang. Luk. 18, 9—14. Epist. I. Kor. 15, 1—10.						
8	Nedela	Po sv. tr. 11.			4 46	7 25	7 6 7 54	
9	Ponedelek	Emód	Nestálno		4 47	7 23	8 17 8 13	
10	Tork	Lórinč	vroče		4 48	7 21	9 26 8 32	
11	Sreda	Tibor	premenjávno		4 50	7 19	10 32 8 53	
12	Četrtek	Klára			4 51	7 18	11 42 9 16	
13	Pétek	Ipoly i Kas.			4 53	7 16	12 40 9 44	
14	Sobota	Óžéb m.	☉ 3 v. 28 m.		4 54	7 14	1 40 10 18	
33. teden		Evang. Mrk. 7, 31—37. Epist. II. Kor. 3, 4—9.						
15	Nedela	Po sv. tr. 12.			4 54	7 13	2 36 10 59	
16	Ponedelek	Abraham	Nestálno		4 56	7 11	3 28 11 48	
17	Tork	Anastáz	toplo		4 57	7 10	4 13 — —	
18	Sreda	Ilona	premenjávno		4 59	7 8	4 52 0 46	
19	Četrtek	Huba	vedrno		5 0	7 6	5 26 1 50	
20	Pétek	Števan			5 2	7 4	5 55 2 59	
21	Sobota	Šámuel			5 3	7 2	6 22 4 12	
34. teden		Evang. Luk. 10, 23—37. Epist. Gal. 3, 15—22.						
22	Nedela	Po sv. tr. 13.	☉ 1 v. 47 m.		5 4	7 1	6 46 5 27	
23	Ponedelek	Fülöp			5 5	6 59	7 10 6 42	
24	Tork	Bertalan	Itak nestálno		5 7	6 57	7 35 8 1	
25	Sreda	Lajoš krao	premenjávno		5 8	6 54	8 3 9 19	
26	Četrtek	Ižó	toplo		5 10	6 53	8 35 10 39	
27	Pétek	K. sv. Jožef			5 11	6 51	9 13 11 59	
28	Sobota	Ágošton			5 12	6 50	9 57 1 15	
35. teden		Evang. Luk. 17, 11—19. Epist. Gal. 5, 16—24.						
29	Nedela	Po sv. tr. 14.	☉ 0 v. 54 m.		5 13	6 48	10 52 2 23	
30	Ponedelek	Lim. Róza	Lejpo		5 15	6 46	11 56 3 21	
31	Tork	Rajmund			5 16	6 44	— 4 8	

Stoletni Kalendar: Prve dneve lejpo, toplo, od 6. do 13-ga znovičspremenljivo. Od 14. do 21-ga hladno deždjevje, od 22. do 28-ga prijetno, vedrno.

Prvoga je dén dugl 14 vör 28 min. Do konca meseca 1 vöro 35 min. kratši.

September - Mihálšček

má 30 dni

Tjednični dnevi	Imenik	Premenjavoje vrejmene i mejsuca	☾	Sunca		Mejsuca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sreda	Egyed	Prijétno		5 18	6 41	1 6	4 44
2 Četrtek	Rebeka	toplo		5 19	6 39	2 19	5 13
3 Pétek	Hilda			5 20	6 38	3 33	5 37
4 Sobota	Rozália	☉ 23 v. 53 m.		5 21	6 36	4 47	5 58
36. tjuden.	Evang. Mat. 6, 24—34. Epist. Gal. 5, 25—6, 10.						
5 Nedela	Po sv. tr. 15.			5 23	6 34	5 58	6 7
6 Pondelek	R. d. br. Petra II.			5 24	6 31	7 7	6 37
7 Tork	Regina	Toplo		5 26	6 29	8 14	6 57
8 Sreda	Maia meša	veter		5 27	6 27	9 21	7 20
9 Četrtek	K. sv. Peter	premenjávno		5 28	6 25	10 25	7 46
10 Pétek	Tol. Miklós			5 29	6 21	11 27	8 17
11 Sobota	Protáz i Jác.			5 31	6 21	12 25	9 11
37. tjuden.	Evang. Luk. 7, 11—17. Epist. Efez. 3, 13—21.						
12 Nedela	Po sv. tr. 16.	☉ 21 v. 57 m.		5 32	6 20	1 18	9 40
13 Pondelek	Ludovika			5 34	6 18	2 9	10 34
14 Tork	Serénke	Vóterno		5 35	6 16	2 47	11 35
15 Sreda	Nikodem	obláčno		5 37	6 13	3 22	—
16 Četrtek	Edit	toplo		5 37	6 12	3 54	0 42
17 Pétek	Sv. Fr. ran.	vrejmen		5 39	6 9	4 22	1 53
18 Sobota	Titus			5 40	6 7	4 48	3 13
38. tjuden.	Evang. Luk. 14, 1—11. Epist. Efez. 4, 1—6.						
19 Nedela	Po sv. tr. 17.			5 42	6 5	5 12	4 21
20 Pondelek	Friderika	☉ 12 v. 32 m.		5 43	6 3	5 35	5 40
21 Tork	Máté ap.			5 45	6 0	6 6	6 59
22 Sreda	Móric	Nestálno		5 46	5 58	6 36	8 21
23 Četrtek	Tekla	vóterno		5 47	5 57	7 13	9 43
24 Pétek	Gellért	obláčno		5 48	5 55	7 57	11 2
25 Sobota	Kleofáš			5 50	5 53	8 49	12 14
39. tjuden.	Evang. Mat. 22, 34—46. Epist. I. Kor. 1, 4—9.						
26 Nedela	Po sv. tr. 17.			5 51	5 50	9 50	1 16
27 Pondelek	Adalbert	☾ 6 v. 43 m.		5 53	5 48	10 58	2 6
28 Tork	Vencel			5 54	5 47	—	2 45
29 Sreda	Mihál ark.	mokro		5 55	5 45	0 10	3 16
30 Četrtek	Jeromoš			5 56	5 43	1 22	3 41

Stoletni Kalendar: Stálni topli dnevi. Od 4. do 11-ga toplo, od 12. do 19. se na vetrovno obrné, od 20. do 26-ga vetrovni i deždževni dnevi.

Prvoga je dén dái 13 vór 23 min. Do konca meseca 1 v. 41 min. kratšiš.

Jesén se začne 23-ga ob 12 v. 13 min.

Oktober - Svestvinšček

má 31 dni

Tjédnični dnévi	Imenik	Premenjavanjo vremena i mejsca		Sunca		Mejsca			
				zhod	záhod	zhod	záhod		
1 Péték	Remig. pk.	Mokro		5 58	5 40	2 34	4 2		
2 Sobota	Angel var.			5 59	5 38	3 43	4 22		
40. tjeden.		Evang. Mat. 9, 1—8. Epist. Efez. 4, 22—28.							
3 Nedela	Po sv. tr. 19.	● 12 v. 58 m. Premenjávno obláčno nestálno vóter		6 1	5 36	4 52	4 41		
4 Pondelek	Ass. Ferenc			6 3	5 35	5 59	5 2		
5 Tork	Aurel			6 3	5 34	7 6	5 23		
6 Sreda	Brunó			6 5	5 33	8 11	5 49		
7 Četrtek	Amália			6 6	5 29	9 14	6 17		
8 Péték	Etelka			6 8	5 27	10 14	6 54		
9 Sobota	Déneš			6 10	5 25	11 9	7 36		
41. tjeden.				Evang. Mat. 22, 1—14. Epist. Efez. 5, 15—21.					
10 Nedela	Po sv. tr. 20.			☉ 16 v. 47 m. Lepše prijetno toplo		6 11	5 23	11 58	8 27
11 Pondelek	Brigitta	6 12	5 21			12 42	9 23		
12 Tork	Mikša	6 13	5 19			1 19	10 26		
13 Sreda	Kálman	6 15	5 17			1 51	11 34		
14 Četrtek	Helén	6 17	5 15			2 20	—		
15 Péték	Teréz	6 18	5 13			2 46	0 44		
16 Sobota	Gál ap.	6 20	5 11			3 11	1 58		
42. tjeden.		Epist. Ján. 4, 47—54. Epist. Efez. 6, 10—17.							
17 Nedela	Po sv. tr. 21.	☉ 22 v. 47 m. Premenjávno megleno nestálno		6 21	5 9	3 36	3 19		
18 Pondelek	Lukáč ev.			6 22	5 8	4 4	4 32		
19 Tork	Alk. Peter			6 24	5 6	4 34	5 53		
20 Sreda	Iréne			6 25	5 4	5 8	7 16		
21 Četrtek	Oršolja			6 27	5 0	5 51	8 40		
22 Péték	Kordula			9 28	5 2	6 41	9 57		
23 Sobota	Ignác			6 30	4 58	7 41	11 6		
43. tjeden.		Evang. Mat. 18, 23—35. Epist. Fil. 1, 3—11.							
24 Nedela	Po sv. tr. 22.	☉ 14 v. 26 m. lepše nestálno vóter		6 31	4 57	8 49	12 2		
25 Pondelek	Mór			6 32	4 55	10 1	12 45		
26 Tork	Dömötör			6 34	4 54	11 14	1 18		
27 Sreda	Sabina			6 35	4 52	—	1 46		
28 Četrtek	Simon, Jud.			6 37	4 50	0 25	2 8		
29 Péték	Nárcis			6 39	4 48	1 35	2 28		
30 Sobota	Kološ			6 40	4 47	2 40	2 59		
44. tjeden.		Evang. Mat. 22, 15—22. Epist. Fil. 3, 17—21.							
31 Nedela	Ref. sv.			6 41	4 46	3 50	3 7		

Stoletni Kalendar: Do 12-ga deždževno. Od 12. do 18-ga obláčno, miáč-
od 19. do 26-ga deždž. Zádni dnévi priétno vedrni.

Prvoga je dén dugi 11 v. 42 m. Do konca meseca 1 v. 40 m. kratšiji.

November - Andrejšček

má 30 dni

Tjédnični dnévi	Imenik	Premenjavnje vrejmna i mejsca	☾	Sunca		Mejsca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1	Pondelek	Vse sv. dén		6 42	4 44	4 55	3 28
2	Tork	Mrtvecov dén	Vöter	6 44	4 42	6 0	3 52
3	Sreda	Hubert pk.	● 5 v. 16 m.	6 46	4 40	7 4	4 19
4	Četrték	B. sv. Károlj	jasno	6 48	4 39	8 4	4 52
5	Pétek	Imre	nestálno	6 49	4 38	9 1	5 33
6	Sobota	Lénárd		6 50	4 37	9 53	6 21
45. tjeden.		Evang. Mat. 9, 18—26. Epist. Kol. 1, 9—14.					
7	Nedela	Po sv. tr. 24.		6 52	4 35	10 37	7 15
8	Pondelek	Gottfried	Megleno	6 54	4 34	11 17	8 15
9	Tork	Tivadar	mokro	6 55	4 32	11 56	9 19
10	Sreda	Av. Andrés		6 57	4 31	12 20	10 27
11	Četrték	Márton pk.	☾ 10 v. 33 m.	6 58	4 29	12 46	11 37
12	Pétek	Jónás	vöterno	6 59	4 28	1 11	—
13	Sobota	Sanisló	vrejmen	7 0	4 27	1 35	0 50
46. tjeden.		Evang. Mat. 24, 15—28. Epist. I. Tess. 4, 13—18.					
14	Nedela	Po sv. tr. 25.		7 2	4 26	2 1	2 4
15	Pondelek	Leopold	Deždž	7 4	4 25	2 29	3 22
16	Tork	Otmár	Vöter	7 5	4 23	3 1	4 43
17	Sreda	Gregor		7 7	4 22	3 38	6 7
18	Četrték	Odo opát	☉ 9 v. 10 m.	7 9	4 21	4 26	7 30
19	Pétek	Elizabeta		7 11	4 21	5 24	8 45
20	Sobota	Félix	premenjavnjo	7 11	4 20	6 31	9 49
47. tjeden.		Evang. Mat. 25, 31—46. II. Tess 1, 3—10.					
21	Nedela	Po sv. tr. 26.		7 12	4 19	7 41	10 39
22	Pondelek	Cecilia	Nestálno	7 14	4 18	8 59	11 18
23	Tork	Kelemen	mokro	7 15	4 17	10 14	11 48
24	Sreda	Emma	obláčno	7 17	4 16	11 26	12 12
25	Četrték	Katalin	☾ 1 v. 4 m.	7 18	4 15	—	12 34
26	Pétek	Konrád		7 20	4 14	0 35	12 53
27	Sobota	Virgil	malo lepše	7 20	4 14	1 42	1 12
48. tjeden.		Evang. Mat. 21, 1—9. Epist. Riml. 13, 11—14.					
28	Nedela	Advent 1.		7 21	4 13	2 48	1 33
29	Pondelek	Saturnin		7 23	4 13	3 46	1 55
30	Tork	Andraš ap.		7 24	4 17	4 55	2 21

Stouletni kalendar: Vu prvój polovici dosta deždža, od 18. do 24-ga oster mraz. Od 25-ga pa vetrovno.

Prvoga je dén 10 vör 2 m. dúgi; do konca mejsca se 1 vöro 16 m. skrajša.

Prvoga je dén dúgi 11 v. 43 m. Do konca mejsca 1 v. 40 m. skrajša.

December - Prosinec

ma 31 dni

Tjednični dnevi	Imenik	Premanjovano vremenje i meseca		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sreda	Drž. svétek	Mrzlo		7 26	4 12	5 57	2 53
2 Četrtek	Aurélia	snežg		7 27	4 11	6 55	3 30
3 Pétek	Xav. sv. Fer.	☉ 0 v. 11. m.		7 28	4 11	7 49	4 16
4 Sobota	Borbála m.	nestálno		7 30	4 10	8 35	5 9
49. tjeđen.	Evang. Luk. 21, 25—36. Epist. Riml. 15, 4—13.						
5 Nedela	Advent 2.			7 31	4 10	9 16	6 7
6 Pondelek	Mikloš pk.	Lepše		7 33	4 9	9 52	7 10
7 Tork	Ambrus pk.			7 34	4 9	10 23	8 16
8 Sreda	Mar. popr.	vöter		7 35	4 9	10 50	9 24
9 Četrtek	Natália	hládno		7 36	4 9	11 15	10 34
10 Pétek	Judit			7 37	4 9	11 38	11 45
11 Sobota	Damáž pk.	☉ 2 v. 12 m.		7 38	4 9	12 2	—
50. tjeđen.	Evang. Mat. 11, 2—10. Epist. I. Kor. 4, 1—5.						
12 Nedela	Advent 3.			7 39	4 9	12 27	0 59
13 Pondelek	Luca	Nestálno		7 39	4 9	12 56	2 16
14 Tork	Silárdka			7 40	4 9	1 29	3 35
15 Sreda	Johana	obláčno		7 40	4 10	2 10	4 58
16 Četrtek	Albina			7 41	4 10	3 2	6 17
17 Pétek	Lázár	☉ 19 v. 52 m.		7 42	4 10	4 4	7 27
18 Sobota	Gracijan	hládno		7 43	4 10	5 17	8 26
51. tjeđen.	Evang. Jan. 1, 19—28. Epist. Filip. 4, 4—7.						
19 Nedela	Advent 4.			7 43	4 11	6 34	9 12
20 Pondelek	Teofil	Vöterno		7 44	4 11	7 52	9 47
21 Tork	Tomaš	hládno		7 44	4 12	9 8	10 15
22 Sreda	Zeno	mokro		7 45	4 12	10 21	10 38
23 Četrtek	Viktoria			7 45	4 13	11 30	10 59
24 Pétek	Adam i Eva	☉ 15 v. 20 m.		7 46	4 13	—	11 19
25 Sobota	Božič			7 46	4 14	0 43	11 39
52. tjeđen.	Evang. Luk. 2, 15—20. Epist. Tit. 3, 4—8.						
26 Nedela	Števan mtr.			7 47	4 14	1 49	12 1
27 Pondelek	Jánoš ap.	Snejžno		7 47	4 15	2 48	12 26
28 Tork	Drov. dec. d.	mrzlo		7 47	4 16	3 50	12 55
29 Sreda	Tomaš pk.	nestálno		7 47	4 17	4 49	1 30
30 Četrtek	Dávid	vrejmen		7 48	4 17	5 44	2 13
31 Pétek	Silvester			7 48	4 18	6 33	3 3

Stoletni Kalendar: Do 10-ga mrzlo, vetrovno; od 11. do 16-ga obláčno, večkrat deždž; od 11. do 23-ga sneg i mraz; od 24. do 31-ga mlačno, večkrat sunca sijanje.

Prvo ga je dén 8 vör 46 m. dúgi; do 22-ga se 19 m. skrájša; potom na konci mejseca 3 m. zrásté.

Začétek zime 22-ga ob 7 v. 22 min.

KJE BOSTE DOBILI dobre in najbolj poceni ure, zlatnine in srebrnino, samo edino v strokovno specialni trgovini.

Vsaka ura izprobana, izregulirana pod pismeno garancijo od 2—10 let!!

Ure že od Din 30'—

Velika izbira švicarskih preciznih anker ur, fabriški izprobani do 20 let garancije, že od Din 250.— zmeraj v zalogi

Din 150'—

SCHAFFHAUSEN

OMEGA

DOXA

CIMA

od Din 38'— od Din 45'—
Ročne ure Din 80'— mali brez bud. 30 Din.

Veliki ameriški radium repeter veker 180'—

Zidnih ura, kuhinskih, kancelarskih in stolne ure, zlatih, srebrnih, črna srebrnih in kristalnih daril zmeraj velika zaloga.

Popolna zal. vsakovrstnih očal (dajem tudi po receptih.)

Popravila izvršujem strokovno, poceni poroti DVE LETNI GARANCIJI.

Kupujem staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni.

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar
in optik

MURSKA SOBOTA
KOLODVORSKA UL. 1.

Zavedni kmetje, obrtniki, trgovci i delavci nalagajo svoje prisparane penoze varno pri

Kmetičkoj posojilnici v M. Soboti

Cerkvena cesta št. 5. — V lastnoj hiši prek od birovije

Telefon št. 62. - Ček. rač. 15.229.

Kmetje, tá gasa je vaša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjizice ali tekoči račun ino je obrestuje najbogše. Hranilne vloge znašajo do zdaj prek 7,500.000 Din. Za te vloge je pa dobroga stanja poleg hiše do 65,000.000 Din. Letni promet znaša prek 10,000.000 Din. Nove vloge se vsak čas izplačajo. Posojila dávle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi na tekoči račun na več let na dužna pisma, po najnižišoj obrestnoj meri. Rentni dávek od penoz pláča posojilnica sama. Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spozábiti s te gase, štera podpira v stiski naše lúdstvo.

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj volí!

Potrebna znanja na 1937-to leto.

To 1937. leto

je navadno leto, število dni má 365 dnévov, ali 52 tjdna i 1 den. Začne se z-pétkom i dokonča se z-pétkom.

Pravoslavno leto se začne januára 14. 1937 leta i se dokonča 1938. leta januára 13.

Mohamedansko leto, število je 1355. i se začnólo 1936. marc. 24. je préstopno leto s 355 dnévi i se dokonča 1937. márc. 13-ga. Márc. 14. se pa začne novo leto 1356, kak navadno z 354 dnévi.

Židovsko leto 5697. se je začnólo 17. septembra 1936 je navadno leto s 354 dnévi i se dokonča 5. septembra 1937. 6. septembra se začne novo leto 5698, število je préstopno leto z 358 dnévi.

1. Začétek leta 1937.

Občno i držávno leto se začne 1. januára: církevno leto pa z 1. adventskov nedelov.

2. Lejtni čas :

Sprotoletje se začne márc. 21-ga ob 1 vóri 45 min. Nouč i dén sta toga časa ednáko dúgiva.

Leto se začne junija 21-ga ob 9 vóri 12 min. Prinás je toga časa naj-dugši dén.

Jesén se začne septembra 23-toga ob 12 vóri 13 min. Nouč i dén sta zdá pá ednáko dúgiva.

Zíma se začne decembra 22-ga ob 7 vóri 22 min. Prinás je toga časa najkračiji dén.

3. Préstopni svétki :

Septuagesima jan. 24., Pepelnica febr. 10., Vel. pétok marc. 26., Vüzem marc. 28., Krist. v nébo zastoplenje máj. 6., Risálska nedela máj. 16., Sv. Trojstva nedela máj. 23., I. adventska nedela nov. 28.

4. Fašenski tekáj :

Fašensko vrejmen se začne po Trej-králi na prvi dén, to je jan. 7-ga i tr-pelo bode do febr. 9-ga, vsevküp 34 dní.

5. Kvaterni postí :

1. kvatre sprotolejšnje ali postne : 17., 19., 20. februára.
2. kvatre risálske ali letne : 19., 21., 22. mája.
3. kvatre jesenske : 15., 17., 18. septembra.
4. kvatre zimske ali adventske : 15., 17., 18. decembra.

6. Preminjavanje meseca se znamenuje :

☉ mlád, ☽ prvi frtao, ☿ pun, ☾ slednji frtao.

7. Sunce z svojimi planetami :

Na sredi svoji planet je naše sunce.

Glávne planete so : **Merkur** : skoron 8 milijon mil od sunca ; leto nanjem trpi 88 dní. **Venus** : 15 milijon mil od sunca ; leto na njej trpi 225 dní. **Zemla** : 20 milijon mil od sunca ; leto na njej trpi 365 dní. **Mars** : 32 milijon mil od sunca ; leto na njem trpi 687 dní. 1204 máli planet do 1925. leta ; ali zvezdozbrodjávci ji ešče vsáko leto nájdejo več na tistom táli pod nébov. **Jupiter** : 107 milijon mil od sunca ; okoli sunca obhodi svojo pot v 12 lejtaj ednok, záto na njem 12 naši lejt trpi edno leto. **Saturnus** : 194 milijon mil od sunca ; svojo pot okoli sunca obhodi v 29 leti i 116 dnévi, záto na njem edno leto tak dugo trpi. **Neptun** : 621 milijon mil od sunca ; okoli pride ednok v 164 letaj i 216 dnévi, leto na njem záto tak dugo trpi. **Uranus** : 396 $\frac{1}{2}$ milijon mil od sunca ; okoli sunca obhodi svojo pot v 84 letaj. Planet-planete, štere se náimre okoli vékši planet vrtijo i z-vékšimi vréd pa okoli sunca, se za mesece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 8, Saturnus 10, Uranus 4 i Neptun 1 mesec.

8. Národní svétki v Jugosláviji :

28. junija : Vidov dén ; 6. septembra : Rojstni dén Njegovoga Veličanstva kralá Petra II ; 1. decembra : Osvetek národnoga vjedinjenja Srbov, Hrvatov i Slovencov.

9. Planet znamejnje :

Sprotoletje :

Koš , Bik , Dvojki

Leto :

Rak , Oroslán , Devojka

Jesén :

Vága , Roglác , Strejla

Zíma :

Bak , Deždžev. , Ribe

10. Potemnenje sunca i meseca v 1937-tom leti.

V 1937. leti bode dvakrat sunca i ednok meseca potemnenje ; po naši kraji pa nebo nobedno vidno.

POŠTNA TARIFA :

Za návadna pisma. Za pisma do téže 20 gr. po vsej držávi pristojbina 1·50 D ; za 20—50 gr. 2 D ; za 50—250 gr. 3·50 D ; za 250—500 gr. 5 D ; za 500—1000 gr. 10 Din. — Vu zvónske držáve do téže 20 gr. 4 D ; za vsáki nadalni 20 gr. pa 2 Din več.

Dopisnice (kárte). Znamka za 75 par ; dopisnica z odgovorom znamka 1·50 ; — vu zvónske držáve dopisnica 2 Din.

Tiskovine. Poština za vsáki 50 gr. je 25 par. — Vu zvónske držáve 50 par. (Téža samo do 2 kg.)

Vzorci blága. Pristojbina za téžo do 100 gr. je 50 par. Za zvónstva 1 D.

Priporôčeno. Za „priporôčeno“ je ešče posebna pristojbina 3 Din. Za zvónstvo 4 Din.

Ekspresne pošiljátve. Pristojbina za pisma i dopisnice 3 Din ; vu zvónske držáve 6 Din.

Za vrednostna pisma. Pristojbina do 109 Din je 4 Din; do 500 Din 5 Din. Obvestina 50 par, dostavnina 1 Din.

Položnice. Pristojbina do 500 Din 50 para, do 2000 Din 1 Din.

Poštne nakaznice (Utalvány). Pristojbina do 50 Din 2 Din; do 100 Din 3 Din; do 300 Din je 4 Din; do 500 Din 5 Din, do 1000 Din 6 Din; do 2000 Din 8 Din. — Do 5000 Din se lahko pošle po nakaznici.

Za vozno poštne pošiljave (závoje-vreče, pakete) se plača do 1 kg. 3 Din, do 5 kg (v daljavi 100 kilometrov) 8 Din, do 10 kg 10 Din, do 15 kg 15 Din, do 20 kg 20 Din.

Telegram vsaka reč 70 par; na Vogrsko 2.32 Din, v Austrijo 2.61 Din, v Francijo 3.91 Din, v Nemčijo 4.06 Din.

Telefon v lokalnom prest. 3 min. 1 Din, do 25 km 5 Din, do 50 km 9 Din, do 100 km 14 Din, do 200 km 18 Din, do 400 km 22 Din.

Vladárska hiža krålevčine Jugoslåvije.

Njegovo Veličanstvo Krål Peter II. rojen v Beogradi 6. septembra 1923. —

Proglåšen za krål 9 oktobra 1934. zavolo smrti Vitěznoza kråla Aleksandra I. Zedinitela 9. okt. 1934 v Marseilleu. — Po čl. 41. in 42. uståve Kråljevine Jugoslåvije vršijo kråljevsko namestniško oblåst: Nj. Krål. Visočanstvo knez Pavle Karadjordjević, dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović.

Njåno Veličanstvo Kralica Marija, rojena v Gothi (Nemčija) 27. dec. 1899.

Brat Nj. Vel. krålja Nj. Vis. kråljević Tomislåv, rojen 19. januåra 1928, v Beogradi.

Brat Nj. Vel. krålja Nj. Visoć. kråljević Andrej, roj. 28. junija 1929. v Bledi.

Rodovnica dinastije Karadjordjevićev.

Peter, spadno v boji z Törkami 1733—1784, njegova žena Marica, vmrla 1811.

Sin: Karadjordje Juri Petrović, rojen leta 1762 v Viševci. Vmorjen v noći 12. na 13. junija 1817 v Radovani pri Smederovci, vrhovni srbski vojskovodja od februårja 1804 do septembra 1813; žena Jelena, hći kneza Nikole Jovanovića v Maslovševa, rojena leta 1765, vmrla 11. februårja 1842 v Beogradi.

Toga sin: Aleksander Karadjordjević, rojen 26. septembra 1806 v Topoli. Njegov prvi vučitel je bio Dositej Obradović. Leta 1814 je šou z oćom v Austrijo, odkec je v jesen tistoga leta odišao v Rusijo, gde se je vösnouvo. Leta 1839 se je vrho v Srbijo, leta 1840 je postao kotriga beogrådske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842 pa je bio izbrånli za kneza Srbije. Leta 1858 je po zaprtji Nårodne skupščine odstopo, šou je v Austrijo in živo do smrti 22. aprila 1885 v Temešvári. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hći Jevréma Nenadovića, rojena 1813 v Valjevi, vmrla je 26. mårca 1873 na Dunaju.

Njegov sin: Peter, rojen dne 29. julija 1844 v Beogradi, od 2. junija 1903 kral Srbije, od 1. decembra 1918 kral Srbov, Hrvatov i Slovencev, vmrou je 26. augusta 1921. Njegova žena Zorka, hći črnogorskoga knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. mårca 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstantinovićem Romanovim, vmorjeni leta 1918 od bolševikov; sin Vsevolod Jovanović, rojen leta 1914 v Petrogradi.

Gjorgje, rojen 27. aug. 1887, se odpovedao stolonasledništva 27. marca 1909.

Aleksander I., rojen v Cetinji 17. decembra 1888. leta. Prestolonaslednik od 27. marca 1909. Krålevsko oblåst je vršo od 24. junija 1914. leta kak namestnik. Po uståvi je naslednik kråla Petra I. Velikega Osloboditelja od 16. aug. 1921 do 1929 oktobra 3. kak krål SHS i od 3. oktobra 1929. kak I. krål Jugoslåvije. Vmro 9. sept. 1934 v Marseilleu.

Jelena, žena bivšega srbskoga poslanika na Dunaju Gjergeje Simića.

Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvári, poroćen z Auroro, knézinjov Demidovov di. S. Donato, razporočena 1896, vmrla 1905. Sin: princ Pavel rojen 15. aprila 1893 v Petrogradi.

Stoulejtni prorok od leta

1937

Priklánjanje.

Drághi Slovenci, lanjsko leto sem Vam obečo,
Da letos, te me znovič viditi meli srečo.
Bojte pozdrávljeni, prve kak bi Vam kaj pravo
I želem Vam, da tejlo i dūšo mejte zdravo.
To je moje prvo želenje v tom novom leti,
Zdaj potém pa moje rečij poslušajte esi:
Celo leto sem med zvezdami gor visiko hodo,
I njij skrivajočo knigo za bodoče brodo.
Da vam znam povedati vse ono skrivno delo,
Štero de, po vašem ravnanji blagoslov melo.
Na dale z „Dobroga Pajdáša“ se ne spozábté,
Ár kaj štěč ščéte znati, vu njem vsefelé máte.

Zima.

Letošnja zima de dúga, ár rano k nam pride,
Rávnó tak mrzla i dugo od nás ne odide.
Záto pa se zevsém za njo dobro pripravimo.
Da náj v nikšem stráni nemo meli sūkešino.
Té prvi sneg nede velki, ár hitro odide.
Da za tém naskori ešče dosta vékši pride.
Sneg bo velki, ali záto ne mislite na to,
Da v toj zimí od mraza de vsakši dèn škipalo.

Sprotolejtje.

Dén za dnévom, toplo sunce segreva, jug piše,
Niti v pamet nevezmete i žé sneg odide.
Potém de se začnolo sprotolejšnje delo,
To hitro opravte, da de prvle hasek melo.
Ne čakajte, da bi se zemla spoj postühšila,
Ár deždž pride, šteroga, de se znovič napila.
I tak bi z sprotolejšnjim delom zaostanoli,
Štero za volo vrejmena nej včiniti mogli.

Leto.

Troštanje nam vüpanje dà, da letošnje leto
Nede tak slabo, kak je pa bilo lanjsko leto,
Ár letošnje vrejmen de dosta bole normálno,
Rávno tak tüdi od lanjskoga dosta bole stálno.
Kak planeta káže, vročina de precí velka,
Zvün sená, otave, te meli zadosta vsega.
Nadale kak se káže, proti letošnjem leti
Za volò slaboga se tožiti nete meli.

Jesén.

Jesén prinesé bogátcom, sirmákcom veseljë,
Ár tak eden, kak drügi pun žakeo v kámro nesè.
Rávno tak sád i gorice vás obveselijo,
Ár v peovnici se lagvi z slatkim vinóm punijo.
Jesensko povanje Vam letos dobro obrodij,
Tak, ka vsakši v tom zadovolnost nájde i dobij.
Sejátev de Vam pa tá késna boukša kak rána,
Rávno tak jesenskomi nede škodila slána.

Slobód.

Kak z velkim veseljém vsakše leto med vás pridem,
Rávno tak teško mi je té, gda od vás odidem.
Po tém, kak sem Vam jas vse moje znánje razložo,
Gda znáte jeli je vremen slabo ali božno,
Té z Bougom ostante, drághi moji prijátelje
I vsi po mojem proroküvanji ravnajte se.
Z Bougom ostante vsi, z Bougom slobod vzemem od Vás
S tém, ka kleti pá znovič pun znánjem pridem med Vás.

Polnočnica na straži.

V strelskom járki prouti nasprotníki se mále kmičné lůknje kmičijo, v tej máli lůknjaj kak da bi sto i sto málički zvezd sveklilo se tak gorijo mále svečice i poleg tej vnoگی svečic sto i sto v bele prte zasükani i blejdoga obráza lůdjé klečijo : Soldácke Bogá molijo.

Božični večér je.

Noč je tiha. Mesec čisto sija. Z snegom pokriti jaličje čůdne tejnje mečejo na beli snejg. Zvezdice tak bliskečejo na nėbi, kak da bi milion i milion angelski oči čakalo z soldácki vůst pred Boži tronuš posláne pomoči prošee pobožne prošnje.

Potrebna je prošnja, ár tů samo Bog lahko pomore.

Z kmični lůkenj z žutov svetlobov svejtijo svejčice, temno svetlobo mečejo v strelskom járki i

na v járki klečėe blejde soldácke, ki Bogá molijo.

Vse na okolik velka tihoča . . . Po časoma edna-edna dreva spráska, mógoče se njej senja? V zraki letėca sova kak tenja se ese pa tá zible v noči. Ozdalėc se čůje lačnoga vuká troblenjė. Vse to tak lepo notri paše v svėtoga večera čůtenji. Tam bežėči lačen vuk, v zraki letėca huhučlasta sova. Etí pa v járki molėči soldácke.

Svečice pomali vgásnejo, molitvene knige se spozaprėjo, molėči, bejli, blejdoga obráza soldácke se prekrížajo, potem se dolilėzejo spát.

Tihoča je, spij vse. Stražár si gor ogrnje na kőpenjegi goler i v rokej držėčov pũkšov pázi v dolino, gde neprijátel jeste. Nikšega ropota nega. Splošna tihoča, samo z strelskoga járka čůti spajoči soldákov zdůhá-

vanje. Stražár posluhša to eden čas, tiho si zdehne, potom stopi tri stopáje naprej i rávnotelko nazáj.

Mesec na srejdí nébe stoji. Okoli polnoči je čas. Stražár gorik poglédne na nébo. Njegovi oči svekloča se vtere v mesečini, hoube šúlt njemi malo tejnje vrže na obráz, gléda zvezjde i mejsec :

Domá zdaj idejo k polnočnoj meši !

Strosi se, notri potégne glavo v goler, ešče ednok vdiljek poglédne pred njim se prestérajočov dolinov, potem se doli séde na eden pen.

Tak da bi v nouči ednoga živoučega bitja nej bilo, tak nejmo tájna je, ali včasik brnéča, — kak da bi sáma nouč gúčala.

Stražár pred sebé gledéči sedij na peni i kak tak sedi glási čuje :

Zvonovje donéče brnijo, velki zvon, máli zvon : njegove vési zvonovje. Notri zvonijo k polnočnoj meši. Lúdstvo ide v cérkev. Z cérkvi se vövljeva svejč žuta svetloba i dobro dičéči dim okajila v nouč.

Stražár vidi svekločo svejč i špéra prijéten vonj okajila.

Lúdstvo v svétašnjom oblečeno se pašči k meši. Dekline z pantlikami v vlasáj i z molitvenami knigami v rokáj idejo. Stražár z na velko odprtimi očmi gléda pred sebé na blisketajoči snejg i máren, tužen obráz se njemi razvedri :

Edno deklino vidi idti poleg sebé.

— Neideš k polnočnoj meši ? — I tíhoča odgovori :

— Idem — i stražár primle deklo za roko pa roko v roki, eden k drúgomi stisnjeniva ideta prouti cérkvi.

I tíhoča dale gučij :

— Tú je fašenek. Gda va držala gostúvanje ?

— V februári.

— Lúbiš me ?

— Lúbim te.

— Ne si me pozábila v onom časi, ka sem jaz v bojni bío.

— Ne sem te pozábila.

Dečko obiné deklino i jo küšne . . .

Stražár se blájženo zasmehé . . .

Z doline se edna čarna tejnja vlečé po črvej prouti stražári. Oči se njemi svetijo kak ogenj, pükšo poleg sebé vlečé. Na deset stopájov stáne i k ednomi grmi se léže. Pükšo k rami zdigne i cfla . . .

Tíhoča gučij :

— Molila sem za tebé i vidiš, Bog te je domo pomogo i zdaj eden ovoga va.

— Eden ovoga ! — šušnjá trepetajoč stražár i roké se njemi nehotéč na obimanje razprestérajó . . .

Z grma se zblisne. Od pükšenoga ropota rúo leti po logi . . . Stražár naprej spádne z péna i kama spádne, tam redčča fleka postáne ná snejgi,

Od daleča se vukeče troblenjé čúje. Krv špéra vuk . . .

Po tem pa tíhoča, globoka, nejma tíhoča . . .

Lástni hasek vsákoga betežnika, šteri želej od nađutosti ozdravíti, zahteva, da si naroči brezpláčno i poštnine prosto poučno knižico z slikami i da se posluži povsod poznáne firme Puhlmann & Co., 440. Müggelstrasse 25—25a, štera že vngoto let obstoji. Pazíte na oglás v našem kalendariji.

Vinopivec Vince.

Jaj, jaj! — Jaj, jaj! . . .

Nanč me ne pitajte, zakaj se staram, za božo volo kak bi se pa nebi starao. Znam ka ste že čuli kakše leto je letošnje prestopno leto? . . .

Slame puno, zrnja malo. Na sproteletje je bilo dosta deždža, v jeseni pa sũhša. Mokrota je skoron vse vničila, napravila je slabo leto i v jeseni bi pa skoron nebi mogli posejati zavolo velkoga grũdja. Sãdjevno drevje je znovič zaãnolò cvesti septembra meseca.

Toča . . . toča je telkokrát bila, kelkokrát je deždž šou, ednok v ednom, drũgoč v drũgom krãji, najveãkrãt pa na Štajeri.

Kak mi je moj prijãtel — debeluško — tam pri Ledavi pravo:

Hodo sem na Štajeri za volo vino, i vsepovsedi so se mi samo smejali, kak sem njim tisto ceno za vino ponũdo, štero sem na sproteletje plaãũvo. Pokãzali so mi gorice, štere je nikakšĩ beteg skorom

vse zapravo, nikša Peronospora, vidim, toča pa ešãe Bog znã kakša Filoksera se je sprãvila na vino, ali na trst i zavolo toga je vini ceno narãsla za dvã dinãra.

Mislite si, dvã dinãra drakše morejo naši krãmãrje vino plaãũvati. Kelko drakše do ga pa té toãili?... Po takšem jaz Vinopivec Vince veã v krãmi nemo mogo vino piti. Nemo ga mogo, ãr de drãgo, i telko penez jaz v tom slabom vremeni nemrem zaslũžiti, da bi si mogo privošãiti edno kupico, edno sladko kupico! . . .

Ah, hã! Istina je. Človik je zãto človik, pa ne konj, da si znã premĩšlãvati, i vò zbroditi ono jãlnost, z šterov — ãi je malo prefrigani — si znã pomagati, i tak je meni tũdi na pamet prišla edna fiksna ideja, s šterov si lahko pomagãam pri vino pitji.

I tã ideja je sledẽãa:

Nãjprve mo šou na Štajer, kak prek Mõre pridem, té tam pri „Koši“ pri Obãlovoj gospej se stãvim, nãjprve si vzemem tri deci od edne gospodiãine, potẽm kak tã vò z hiše odide, mo to drũgo proso dvã deci, pa gda tã tũdi vò z krãme odide, té mo pa od gospẽ si privošão ešãe eden fritãl.

Plaãilo?

Hej plaãilo! Ebata plaãilo? . . . No ja plaãilo . . . piãão mo té, gda mo nazãj šou.

Po tẽm pa v Radgono, k mojemi prijãteli, uredniki Dobroga Pajdãša kalendãra, šteri je krãmãr, i šteri mã svojo lãstno dobro kaplico. Tũ se že veã ne bojim, tũ sem preskrbleni zevsem, tak kak domã, z jestvinov i pitvinov.

Negda kak sem pri njemi bio, sem dobo tãkšo porcijo peãenke, ka

bi tū prinas v Murski Soboti naši krčmárje s tiste edne porcije trij napravili.

I cena? . . .

Cena: pět dinárov.

Se zná či žé enkrát sem pri mojem Talányi prijáтели, tak té me tūdi v svoje gorice povábi, gde lahko telko pijém, kelko li morem právo-ga Rizlinga.

Z Gor. Radgone idem k Kapeli, odtéc v Muršček, potém na Mauti prek Móre domou. Nazáj v „Koš“? Ne, ne; tam sem dužen ostanu vsem trém — tá dnes ne. Tá drúgikrát, gda mo penenze meo.

V preminočem leti sem malo okolič po Prekmurji hodo.

Začno sem na Hidvégi, odtéc do Tešanovec, od tam prek Vučje gomile do Prosenjakovci. Tū sem si malo počino pri g. Varga krčmári. Kak krčmára ga lahko polválim, ali v politiki? . . .

Nadale sem pogledno moj stári kráj, Križevce i v Šalovci g. Štefanéc Franca pa g. Žiško krčmára. Mislo sem si, či sem žé v Šalovci, tak tūdi na Hodoš skočim, gde sem gor poisko Jonáš i Skalič krčmáre.

Nezamerte mi, da samo krčmáre obiščem.

Se zná. Záto sem pa jaz Vinopivec Vince, šteri samo z krčmárami má posle.

V Petrovci mojega stároga prijá-tela Mikoło sem tūdi ne vō pūsto, pa gor pri cerkvi g. Žiška.

No ja v Otovci, ali Stánjovci Karčija, ali Horvat Karčija, šteri ne lūbi kárte, i njegovo prijázno gospo od Mokoša ali od Múre.

Pri Grádi sem. Tū poglédnem g. Kokota. Vrág ga dao! Té tū na goričkom se bogati, bogátec je postano, celi buržoa . . .

Či žé enkrát tū tak daleč hodim, poiščem Trdkovo, ono Trdkovo, gde je Sv. Peter kak je po zemli hodo, z práznim žaklom vdaru. Što je ešče ne vido sirmaštvo, naj pride sem. Tém nebi trbelo dávk plá-čati, nego Dávčni urad bi njim mogo pláčati. Zato ka tū stanújejo.

Kuzdoblan, Hubert, Dol. Sláveči Forjanič i drúgi krčmárski tūváriši, so me vsi lūbeznivo prijéli, Sv. Jürrij Šalamon, Mekiša sem tūdi po-isko. Nadale proti granici sem pa ne vūpo idti.

Pogledno sem Cankovo, g. Sočiča na Krájni, gde sem zaistino dobro vino najšo. Zamálo sem se znajšo pri drúgom Sočiči v ciganskoi vési i pri Šavli.

Z Bogom stanite, moji prijátelje, pa nika nezamerte, drúgo leto mo Vam več napiso jaz Vinopivec Vince.

Glási i odgovor reditelstva.

Uredništvo prosi naše čtejoče, šteri májo stári Dober Pajdáš kalendár od leta 1926, naj ga prineséjo v tiskárno v Mursko Soboto, i tam dobijo za njega novi Dober Pajdáš za leto 1937.

„Špionje v světovnoj bojni“, kníga, štero je napiso naš urednik Talányi Franc, se dobij za Din 2.50 v tiskárni v M. Soboti i pri Dober Pajdáš kalendára uredniki v Gor. Radgoni.

Nadale: vsém onim prijátelom, šteri v letošnjem kalendári ne nájdejo svoje notri posláne spise, njim dámo naznánje, da drúgo leto na vrsto pridejo.

Vsém našim prijátelom Dober Pajdáš kalendáriuma uredništvo na razpolágo stojí i v vsej zadevaj informácie dá.

GUSTAV DITTRICH

STAVBENO IN GAL. KLEPARSTVO IN KOTLARSTVO

MURSKA SOBOTA ALEKSANDROVA 23.

(poleg stáre apoteke v dvorišči)

Nova delavnica

Naznámjam cenj. odjemálce, da se márcu 1937. odselim v mojo lástno hišo
poleg stáre apoteke v novo delavnico
in prosim, da me obiščete.

Prevzemem vse v mojo stroko
spádajoča {dela

vse popravila
vse stávbena dela
vse galenterijska dela

kakor:

žlebe
strelovode
bakrene kotle
bakrene izdelke
trijere za grahor
emaliranje biciklov
poniklanje
toplodare
itd. itd.

ZNIŽANE CENE!

Pravilno montiran toplodár

Usodna zvezda — vesoljni potop.

Angleški pisatelj H. g. Wells piše „Glédanje za bodočnost.“

Eden lepi dén novine pišejo, ka so zvezdarne odkriše edno novo zvezdo na nébi. Za nekaj dni sledi jo že vidijo s prostimi očmi. Vsakši dén se približáva zemli, i dén za dnévom vékša postáne.

Lüdjé to prikázen opazüjejo i v njej vidijo strašno bodočnost, v šteroj se pogübi zemla . . .

Zvezda nesreče se približáva.

Vsepovsédi na zemli kak kmica gračüje, lüdjé opazüjejo to novo zvezdo i vidijo, ka je dén za dnévom vékša i se bole i bole svejti. Lüdjé si drügo ne gučijo, kak samo od približávajoče nevarnosti i računajo: gda, šteri dén treščita vküper z zemlov. Ár teda de konec svejta.

Ali vseedno so bili tüdi tákši lüdjé, šteri so ne vörvali v pogübelnosti zemlé. Tej lüdjé so svoje delo dale naprej oprávlali tak kak inda, pred tov nevarnostjov. Boute so vékšega tála bilé odprejte, vgojdnó so je odprli i večér kak navádnó záprli. Delavci so se vgojdnó rano paščili v fabrike i so naprej delali. Šole so bilé odprejte, deca so v šolo hodila, v tiskárnaž so črkostávci po dnévi i po noči nepretrgnjeno delali i štampali novine, štere so v štiridvajseti vöráj štirikrát bilé vödáne, ár so je lüdjé teško čakali. Rádio samo od té nevarne zvezjde guči. Dühovniki so cejli dén v cerkvaj i z molitvami prosijo pomoč od vse mogočnoga. Novinarje pišejo v novinaj i opozárjajo lüdj na leto 1000 v šterom so tistikrát tüdi čakali konec svejta. Trdili so, da tá nova prikázen je ne zvezda, nego je z gosti plinov nikakši ka-

men, ali pa či je že zvezda, pa ne takša, štera bi karambol napravila z zemlov. Té večér ob sedmi vör i 15 minuti de tá zvezda najbliže Inpiteri i té de se vidlo kaj i kak de se-zgodilo! . . .

Bregovje se giblejo, morje se lüča.

V Južni Ameriki i v Južnom Atlantskom oceáni se válovi zdigávajo tak visiko, na štero se nišče ne spomina na kaj tákšega. Do dvajseti mil daleč je morje vó polejalo na bregé, gde je vse hiše i drevje porüšilo. V toj noči je bila vročina grozno velika.

Zemla se je začnola gibati, potresi so bili zmérom vékši. Bregovje so se začnoli v Ameriki od juga do severa rüšiti, zemla je raspokala i njéni želodec je začno vó metati žerjaví pepéo i tekočo lávo.

Tak je plavala tá nova zvezda v drüžbi z blejdim mesecom obri Tihoga oceána i je vlekla sebov i predsebov pretiskala ogromen orjáški val zráka, šteri je v morji vódo lüčo prek otokov i je ednoga za drüгим pometao i zbriso njihov slejd. Tak je voda z morja vó polejala i je tekla v Ažiji po kitajski ravninaj. Za malo se je razprestrla svetloba zvezjde, štera je bila močnejša od sunca i vékšo vročino je dávala po neskončni gosto obljudéni pokrajinaž. Z morja vó polejana voda je dén za dnévom vékša i hüša postánola i je podérala hiše, drevje, porüšila ceste i oničila pola. Lüdjé so obüpano glédali gori na belo — žerjavó nébo. V začétki so lüdjé pred vodov bežali dokeč so od trúda ne vküper spadnoli. I tak je té vroči polom milijon i milijon lüdi požro.

Goréči plaméni na nébi.

Kitajska je bila ena sama belo-migajoča svetloba, obri Japonske Jave i vsej Vzhodno afriškimi otoki je plavala velika zvezda kak erdéča ognjena krugla, vse v punom dimi i v pepélnatom deždži, štero so plúvali ognjeniki v pozdráv. Zvezda se je povékšávala i povékšávala, postanúvala je bole bela i svetla i se je bliskovito náglo približávala k zemli. Tropso morje se je velki spárni oblákaj zdigávalo. Valovje je hajove kak labde sé pa tá lúčalo. I samo zdaj so v Evropi živéči lúdjé vidli vshájati zvezdo i sunce ednáko. Obe zvezdi sta ze za hip razburjeno pregánjale drúga drúgo, nato sta se gibale bole pomali i sta se na zádneje stavile i združile. Naše sunce je to zvezdo potégnilo v sébe, z šterim se je njéno življenje za več milijon lejt podukšalo i sveklajoče pa žaréče postanolo. Mesec je več nej krožo žvezdo i za volo svekle nébe je več spoj nej bio viden.

Tisti lúdjé, šteri so ešče bili živi, so zasledúvali té prizor i si razložili pomén toga znamenja etak: Zvezda i zémra sta šle skos svojo najtesnejšo bližino vsaka po svoji poti i tak je zvezda brez trčicanja z zemlov mimo odišla i se je hitreje i hitreje oddaljevávala od zemle proti sunci, z šterim je vkúper treščila i jo je sunce požrlo.

Po drúgom potopi.

Nastanoli so strašni čarní oblácke na nébi. Grom i bliskanje je nepretrgnjeno treskalo obri zemlé. Po cejlom svejti so se pretrgali oblácke i deždž se je grozno lejvao na zemlo. Potoki i drúge vékše tekoče vodé so v krátkom pune postale i vó polejale, voda je plavala po súhi zmeli i je pred sebov vse vničila.

Kak so se oblácke vó zlejali i de-roča tekoča voda je odtekla, je za sebov pústila vse porúšeno, puno blata, zemlo z vejem i kamenjom pokrito. Vse, ka je prvle plavalo po vodi, je zdaj na zemli. Mrtveci i poginjene stvaré so ležali vse povsédi. Dnéve i dnéve so dívjale vodé i odnesle sebov podrejtó drevje, hiše, zidove, mostove i je napravila velikanske járke i grabe. Prišli so žalostni dnévi, jokanje i staranje té grozni dogodkov. V vsem tom vrejmeni, štero je trpelo dnéve, tjedne i mejsce, se je zemla trosila.

Dónok — dónok je odišla mimo . . . I lúdjé trúdni, lačni i prestrahšeni so znóvič začnoli gor poiskati svoje zapúšćene, porúšene i zežgáne domove. Tiste ládje, štere so préstale té grozen potop, so probale bregom se približávati i na súho príditi.

Po toj strašnoj grozoti, kak se je néba i zemla poméřila, so lúdjé opazili, ka je zrák toplejši i sunce se povékšalo, mejsce pa je dvej tretjini menši postano i zdaj napraví svojo pot okoli zemlé že v 24 dnévaj.

Ka právjio prebiválci na Marši?

Maršovi zvezdoslovci so z nájvékšim zanimanjom opazúvali té dogodek i so pravli: Moremo se čúdití, ka je zemla samo tak malo poškodúvana. Vse je na súhi zemli ostalo ednáko kak je bilo, rávno tak se je nej spremenilo sivo morje, samo obadvá tečája nemata več bele liše, tak se tega vidí, gda na zemli nega več snegá i léda. Z povékšávanjom sunčne moči je na zemli zrák toplejši.

Na konci se vidí kak je miljonov mil daleč takša strahovita človeška nesreča málička i nej znána.

Stáři človik z mládim srcom.

Dén za dnévom je velika vročina, ali glej ejno tam v bábjem kouti se začnejo oblácke nabérati. Človeki se srcé veselij, ár po dugoj súhši deždž príde. Po deždži se zrák gor sriši i človek je včasí bogše vole.

Ni ni, ka je pa to? Oblácke se pomali vlečéjo i idejo prek Móre. Mi eti pa žalostno glédamo za njimi...

Majči svoj stáři slameni krščák z gláve doli vzeme i si čelo zbríše.

Kak lepe so bilé gorice, lepše nonč nebi mogle bidti. Ali záto bi gorice žé túdi deždž núcale...

Hej-ej!

Tak je to. Človik čaka i čaka pa računa na bokše. Vse je zopston...

Naenkrát pa gda pride kaj bogše, té je žé vse kesno prišlo.

Majči glavou gor zdigne.

No nevém. Kaj pa či pride... na sirmáka túdi enkrát pravica.

Majči je žé stáři, vidi se njemi na obrázi i vu očáj. Na svoji plečaj že sedemdesétpét lejt nosi i itak ešče má vüpanje v pravici i v bokšoj bodočnosti.

No Majči, ne razmim vás?... Kakše vüpanje bi pa té ešče vi meli v vašem življenji?... Se znankar ne mislite ženiti?

Ženiti?

Zakaj pa nebi. Na zemli tak drúgo i bokšega v življenji nega.

Kak ženidev?

Ne ženidev! Oženjeni bidti.

Vidite Majči, jaz sem pa tak mislo, ka ste vi stáři pojeb.

Ah kabi, meo sem jaz žé dveji ženi.

Pa sta vmrle obedvej?

Obedvej.

Kak tou?...

Tak... Tá prva je žé té betežna bila, gda sem si jo ženo.

Té tistoga hipa sem si tak mislo, ka je sirmáka usoda teška, tak sem

si edno vdovico vzeo, štera de se za méne skrbela... Ali jálna je bila, kak vsakša ženska. Za méne se je nej brigala dosta, nego samo za svojega sinúj, šteroga je cártała. Po tom kak je gor zráso, je zdoumi odišo, ona pa mené té túdi tú pústila. Vmrla je.

Ka pa sin se je ne brigo za vás?

On? Nej. Lagoji človik je bio, tak kak vsakši cártaš. Rad je po krčmáj hodo i peneze zaprávlo, niti za svojo družino se je nej brigao. Meo je štiri decé, štere pa je ne lúbo, sekéro je vsigdár pri posteli za dverami držo, s šterov se njim prtio, ka je zakole.

Deco?

Deco.

Pa zakaj?

Právím, tjédni zaslúžek je v krčmi zapravo žé včasí v soboto večér kak je v roké doubu, potem pa je čemeren bio, ár cejli tjeden je ne meo kaj jesti, i tou krivdo je vsigdár na deco potisno, šteri da ji je dosta, i ka vse pred njim pojejo. Eden večér kak je pijen domou prišao, — v pijanosti zgrábi sekéro i kričij, da vsém glavé odsejka, deca joučejo, brčijo, šteri so eden od ovoga ménši bilij. Žena na možá skoči i po veľkom cukanji sekéro zrok vzeme, tak v tisti čemeráj sekéro visiko zdigne, ednouk vtári ga po glávi i mouž mrtev nakla spádne.

Bujla ga?

Tak je... Či glij ga ne mislila, ali v tistom razburkanosti i v stráhóti za deco je ne znála, ka je napravila.

Na drúgi dén so prišli žandárje i so jo odegнали na biroviyo, gdé je štirnájset dni bila, potem so jo pústili domou. Doktor je konstatero, ka v tistom hipi, gda je to včinita,

je nej bila pri pràvoj pàmeti. Po tom za štirnàjset dni je vmrla?

Kak tou?

Od strahote je betežna postànola i tak je vmrla.

Pa tū je ostalo štiri màle decé?

Tū.

Vi ste je gor zrànili?

Jaz nej. Sam sem sirmák bio, té sem nej meo ženo . . . Držáva se je za njé skrbela . . . I zdaj so žé vsi velki i svoji gospodarje.

Kak ste se pa té drūgikrát oženili?

Tak sirmaško kak sem brez žené bio, mi je življenje niti pipa dohána ne vredno bilo. Ne sem meo nikoga, što bi za méne prao, znáte jaz rad hodim v čistom gvanti.

Človik nemre tak živeti kak skališana svinja.

Vinogradnik sem tak posto, ár sem se nej šteo včiti očino meštrijo. Moj oča je zidár bio, znáte zidárstvo je tákša meštrija, gde samo vsigdár malter i malter, cigeo na cigeo i nigdár konca nema . . . Ka sem ne mešterski človik, to mi je samo telko žao, ka zdaj nemam telko penez, kak pa či bi mešter bio . . . Ali nega lepšega i zdravejšega življenja, kak polodelec, polski delavec je tákši, kak popevajoči ftič, sloboden, na friškom zdravom zràki živé, i si fūčka pa popeva, kak se njemi vidi . . .

Koga ste si pa drūgi krát zébrali za ženo?

Edno vdovico, štera je k hižam pràt hodila, meni je tūdi ona pràla, lepou je znála prati i vō speglati. . . Ali v toj ženski sem se tūdi znoro. Betežna je bila, zemla jo je metala. Doktor je pravo, da naj v toplice

ide. Hodila je párkrát v Varaždin. Nej je pomagalo . . .

Eden dén kak je tak vōnej na trnáci sedela, njej právim:

Šou mo k onomi krčmári, štiri je vino kūpo, mo ga opitao, gda pride po njé . . .

Kak sem odišao i žé tak frtao vōre daleč hodim, pribižij za menov strina i zalecano kričij: Za božo volo, hodte, hodte domou, ár vam je žena vmrla. Mesto krčmári idem domou, dvorišče je puno lūdi. Doktor konštatejra, ka je mrtva, mislo sem znamkar je vino pila, več kak bi mogla i tou naše vino je jáko močno, z toga niti jaz ne vūpa dosta piti. Sirouta je žédna bila, pila je: Boži žlak jo vdaro.

Sirouta.

Zdaj je žé znouvič šest lejt, ka sem vdovec i ka se sam morem mantrati.

Vsigdár sem se záto ženo, da naj mam što bi se za méne skrho. Ali nej sem trufo z ženidvov, za obedvej ženi sem se jaz mogo skrbeti i ne one za méne . . .

Vidíte, vidíte, vi ste vsigdár samo gvinati šteli. Zakaj ste pa té tistoga vrejmena nej za sèbe gledoč mládo vzéli?

Stári se malo zasmejé.

Tak sem si mislo, gda sem se prvikrát ženo: tà ženska je vdovica, má hišo i vérstvo, i sem vido, kak lepou se skrbij za svojega edinoga sitná. Mislo sem, da za méne de se tūdi tak skrbela, ali jálna je bila bole kak lesica, za méne se ne skrbejla, nego samo svojega siná je čartala. Stov drūgov ženskov sem tūdi tak obhodo. Nej mi je ovádila, ka je betežna, pa kak sva se zdalá, je več nej hodila k drūgim pràt, ár

je ne mogla. Lagoji beteg je mejla, i to mi je prvle nej ovádila.

Vidite, nej ste dober kšeft napravili z vašov ženidvov.

Kak dugo ste pa te že oženjeni bili?

Kak je gospodni Boug zrendelüvao. Z prvov sedemdvajseti lejt i z drúgov pa štirinájset.

Ka pa zdaj koga si mislite ženiti?

Zdaj edno kúharico.

Mládo?

Nej, stàra je, ali vsigdár je kúharica bila i dobro zná kúhati, i jaz bi se pa že enkrát rad rejšo kúhanja. Jaz rad delam v gorica, na njivi, na tràvniki, pa gdér koli,

ali v kúhinji ne, samo da bi mi kúhati nebi trbelo, to je žensko delo, za kúhanje se more ženska skrbeti. I za volo kúhanja mo se zdaj trétjikrát oženo.

Stàri skijma z glavouv, i ednouk, dvakrát z motikov vsečé, pa henja, počijva si, se vidi, da njemi okápanje že v njegovu lejtaj teško ide... Ali srcé njemi je ostanolo tisto, štero je meo v svoji dvajseti lejtaj... Kak čüdno tečé človeško življenje, niti vpamet ne vzememo minajoče vremen, i smo zé stàri grátali.

V svoji sedemdesétpeti lejtaj pred trétjov ženidvov stoji, srcé se njemi radüje, ár je puno lúbézni i mládo, tak mládo, da v svoji sedemdesétpeti lejtaj ešče lúbiti zná.

V noči.

Tere, drobij nočni mir
Stenska i v tórmí vóra,
Starij se stáro vrejmen,
I náglo tečé Móra.

Vért v noči senou kosi,
Pun mejsec njemi svejti.
Vertinja za njim brca,
Da teško je na svejti.

Pesnivi so plastiči,
Štere zmérom deždž peré.
Nemre jo se posühšiti,
Zláto vrnjmen tà tečé.

Gousance vórtivajo,
Vért', vertinji na škodo.
Doj črčij črvívi sád,
Na štero je vért trošo.

Pávok préj pavočino,
Kos v drúgi ograd letí.
Sádno drevje je prážno,
Nega haska, — vért velí.

TALÁNYI FRANC.

Ka se je vse zgoudilo v preminočem leti po svejti?

Austrija je proti mirovnim pogodbam v preminočem leti notrivelala splošno vojaško službe. Tak zdaj má 11 moderno gori zrústani divizij vojakov. Razpústila je vse one različne organizácie, štere so do segamao slúžile kak domovinske obrambe.

Anglija se borila za Abesinijo, ali samo pri Drúštvu národov. Tú pa je nika ne doségnola i tak je Itálija okoperala Abesinijo. — Po smrti kralá Jurija, je na tron prišao Edvard VIII., šteri je inšpicerao Sredozemsko morje z svojim potúvanjom, ár po tom morji slobodna cesta je za Anglijo živlenska potreba.

Francija je lani mela volitve za národne poslance i pri tej volitvaj je levíčárska sociálna stranka dobila večino i tak je oblást prišla v rouke tem, ki so sklenili z Rusijov vojaško pogodbo, da eden ovomi de pomágo v slučaji bojne. I túdi težko vojno industrijo je od privátnikov držáva prevzela v svoje roké.

Nemčija je vojaško obveznost od ednoga leta na dve leti gor zdignola, se oborožuje i nikakšo kontrolo obri sebé več ne pripozna. Sába se je priglásila za ednákoprávno, kak so ove drúge držáve. Zahteva pa túdi svoje kolonije v Afriki, štere je v svetovnoj bojni zgúbila.

Itálija je v bojni premágala Abesince i je postánola gospodár na toj bogátój zemli. Italijanski krao je casar postao, Musolini pa kancelár, šteri stoji obri parlamenta i vsem sodiščam, tak da je za svoje delo nikomí ne odgovoren i ga nišče nemre na odgovornost pozvati. Má ono suverenost, kak šteri štéc vladár. — Musolinov načrt je : okolik Sredozemskoga morja nazáj postaviti oni imperijat, šteroga je negda Rimsko casarstvo vládalo.

Rusija je pred krátkim vse svoje prve borce pred sodišče postavila i na smrt obsodila, ki so bili za Trockija. Denéšnje Rusije vládajoči sistem ne poznamo i tak túdi nevemo jeli je dober ali pa ne. Známo samo telko, da je dnesdén Rusija nájbole močnejša vojaška držáva na svejti i da ona razpolága z nájveč vojaškimi euopláni Má euoplánsko fabriko, gde dvestojzero delavcov dela i dnévno dvajseti euoplánov naprávi.

Rusija se pripravla na obračun, stálno razglašuje pacifizem i kak vidimo na vse strani se pa oborožuje. V preminočem leti je mela velki uspeh v Áziji, pridružila se njej je kitájski Turkestán, kak samostojna sovjetska republika, štera je trikrát tak velka kak naša Jugoslávija.

Politične kárte, štere Rusija mejša, so za Europo jáko nevarne. Zato pa Nemčija nájbole kriči proti sovjeti, Rusija pa proti fašizmi.

Grčija je po dúgi nemérni republikanski vládajoči letaj nazáj postavila kraljevščino. Svojega pregnánoga kralá Jurija II. so domo pozvali na trounoš, da náj mér i réd naprávi v držávi.

Madžárska se svojim revizionističnim želenjom naslánja na Itálijo i túdi na Nemčijo. — Gombóš, ministerski predsednik je vmro. Na njegovo mesto je prišo Darányi, kak se čuje z novim političnim mišlenjom i misli držávno stáljšče pobokšati ino gospodársko približati sosednim držávam.

Vse drúge mále držáve májo dosta skrbi i malo vüpanja v Drúštvu národov, ár vidijo, ka Drúštvo národov nema zmožnosti njé obrániti prouti vékšim držávam. To se pokazalo v Abesiniji.

Jesenske rože.

Kak že naj začnem to historijo, štero Vam mislim tu notri pokazati.

Istina, tak se zgodilo. Bio je eden siromaški pastér, šteri je cele vési krave gonó na pašo.

En večér kak krave proti domi držijo, se gosta meglá rasprestéra med hišami. Kak je že to návada, edna krava má na šinjek velki zvonec obešení. Té zvonec je záto dober ár či pastér na paši zaspíj i gda se prebúdíj tak hitro na krave nájde, kak klínkati začúje, pa túdi za to, či živina proti domi ide tak vsáki vért že ozdaléc čúje, ka se živina približáva, pa tak pri vrátaj vsáki na svojo čáka.

Pred edna vráta se postavila Šeka. Vráta so na pol zaprejta. Šeka stoji, nemre notri. Pride pastér i odpré vráta, Šeko pústij notri i se glasno pokloní.

Dober dén !

Jaj, da sem se prestráhšila, Janči — skrčíj v ográčeki delajoča Mariška. Fujsovoga Števana edina hči.

Ka delaš Mariška ? — píta pastér nadale — si sáma pri hiši.

Sáma, sáma sem — odgovorij z veseljem Mariška.

Tak, i roké razprestré — rad bi jo obino, ali Mariška hitro za Šekov skočí v štalo i jo privéze.

Pastér se zafúcne i se vó z dvořišča obriné.

Za njim kričíj Mariška :

Ka ti je Janči, ka tak hito odi-deš. Čákaj včasik pridem, samo naj kravo privézem i že z štale bežij.

Čákamte, čakam, či za celo živlejnje — odgovorij dečko ali záto li proti vrátam ide.

Ka ti je, ka tak náгло misliš odidti ?

Ka mi je ?

No, no, pa ne vidiš, ka sem sáma domá. Ka pa či bi štoj notri znao stopiti i bi naj obinjeniva najšao.

Tak je tak, jaz sem siromák pastér i tvoj oča pa posestnik, ka bi tak nebi razmo.

Ne boj tákši.

Zakaj pa te nedopústiš, ka bi pred tvojega očo stopo. Ali tebé túdi ženera, ka sem siromák ?

Bojim se te Janči, ár večkrát tak nikak na méne glédaš.

Nemrem si pomágati, ár či te zaglédnem roké mi samé od sébe na obinjenost letijo i ti se vsigdár braniš.

Glej, Janči, kak lepe so té jesenske korine, obrné deklina guč na drúgo.

Či tebé lehko vidim, tak nemo na drúge korine glédo.

Janči, poutri so Vsisvétci, jaz bom vóni na brútivi.

Jaz mo túdi tam — odgovorij dečko.

Té korine mo vónesla i té se tam nájdeva.

Dečko pogléd na korine vrže i si bajusi na dvá krája poprávi.

Mariška pústi té korine, jaz ti dosta lepše prinesém. Pri grofi mi je te drúgi vrtnár dober prijátel, od njega dobim dosta lepše. Večér me počákaj odspodí pri ploti . . .

Pomali se dvérca odpréjo i na njé notri stopi sosidova Mica, štera je žalostno vidla dečka v dvořišče idti i se ne mogla včakati ka bi vó príšo.

Ka delaš Mariška ? píta kak je v dvořišče stopila. Ah há, no si nej sáma ? — se dela tak da bi nej znála ka je dečko tú.

Janči jo v mišlenji psuje i najraj bi jo vō zdvorišča potočo. V silī nonč nevej kaj praviti, v roki držé-či krščák pomali obráča, tak da bi z čislov Očanaš molo.

Mesto Jančija Mariška odgovorij (to je že tak ženskam prirojeno, ka se one v zadregi hitrej gori nájdejo, kak pa moški). Janči bi rad z očom za volo telice gučo.

Micika je tákša veška brbranca, vse rada vōpovej i tūdi zdaj je náglo povedala.

Za volo telice? ... po dvej novej? ... i se smejé.

Janči, Vi pa pridte večér, gda do oča domá i ga do ceste sprevodi — tam njemi na tihoma šušnjá — čakala mo te.

Ešče kaj želejš Micika?

No ne, samo sem te mislila pitati jeli boš večér šla pérje česat?

Dnes nej, — venec mislim splesti na mamín grob

Te pa zbogom i že dale bežij.

Na to se domo pripelajo Fujsov vért i čemerno kričijo: Ka pa brbrate telko, ka tak dugo morem z živinov pred zaprtimi vrátni státi. Odpri že ednok!

Si dugo čako ájtek, nej sem čúla ka si že domá.

Brbrava Micika je tūdi včasi bila nalečena z svojim jezikom i kričij:

Janči pastér je bio tū za volo telice i záto je nej čúla.

Za volo telice? — pita vért.

Mariška je samo telko právla:

Tak nikak — večér nazáj pride.

Mariška večérjo pripraví. K stoli si sédeta i začneta slatko potrošiti,

ednok samo nepričákano pita Mariško oča:

Ka šcé pastér?

Mariška, kak z žlicov župo za-grábla, vō na okno v ográček jesenke korine gléda, štere so rávnok te z svojimi pisanimi glávami nej kimala „dober ték“. I ár je oči nej dála včasik odgovora, nej právi:

Ka si zamuknola? — ka mi odgovora nedáš?

Samo sem si premišlávala, ka je že pravo.

Ja, to je, ka on prinesé dnes večér dosta lepi korin, z šteri naj vejneć spletém.

Ka je pa gučo od telice?

Telice? — v zadregi nevej, ka bi právla.

To de že on povedo.

Janči pride i ár je odspodi pri ploti Mariške nej najšao je naprej pri hiši na mála dvérca v dvorišče stopo, v obema rokáma držéćimi korinami.

Fujsov vért ga včasi pitajo, komi nesé to telečo krmo?

Po poštenoj poklonitvi pá Mariška dá odgovor na pitanje svoje-ga očé:

Pa sem ti že právla ájtek, meni je prineso, poutri so Vsisvétci i stej korin našoj drágoj mamiki vejneć spletém na grob.

Hm, tak, — te pa lí hodi dale notri — i njemi na pamet pride, da nígda pred tridesetimi lejtni je on rávno tūdi tákše jesenske korine prineso pokojnoj drágoj mamiki, štera zdaj tam vōnej na brútivi méрно počiva.

Zakaj rávno ELSA?

Záto, ka právi Elsa-preparáti predstavljajo močne sredstve za právo negovánje

leپote, á da pri tom ne škoudi zdrávji, bodoući se izdelújejo na medicinskoj osnovi. Fellerova kavkaska Elsa-kréma za obvarvanje lic i kože i Fellerova močna Elsa-kréma za porást vlási (2 lončiča edne kréme ali po 1 lončec obeh krémi franko 45 Din), Fellerove Elsa-žájfe zdrávja i leپote. 5 falátov rázni Elsa-žájf franko 52 Din (jeste jí 7 fél: Ijljanov-mlejčni, krém-žájfa, glicerinska, žumnjak, boraksova, katranova pa žájfa za britje), Elsa-Shampooon za pránje vlási, Elsadont-kréma za zobé i ešče dosta drúgi Elsa-preparátov zadovolijo vsákoga, i tūdi Vás zadovolijo: Vse té sredstva pošila po pošti EUGEN V. FELLER apotekar, Stubica Donja, br. 838. Savska ban.

Očanaš . . .

Gospod farar pomali idejo vō na pole. Vremen je lepo toplo. V čarnej popovskoj obleki pa ešče top-
lejšje.

Kak tak pomali vō na pole pri-
dejo, gde je že malo bogše, ár vō-
ter vlečé, zrák se gible, nej je več
tak spárno, kak domá. Svoj trávník
že ouzdaléč vidijo, šteroga kosci
kosijo, grablájo i v plastiče devajo,
štero potém vkūp znosijo i vu osli-
co skladéjo, ka v zimi, gda malo
bole čas jeste, domo zvozijo.

Kak na svoj trávník stopijo njim
na pamet pride, ka je rávnok letos
sto let tistomi, kak je negda novi
pop proso gmajnskoga kurátora,
da njemi naj pokáže gmajnski trá-
vník.

— Ščéte viditi gospon farar?

— Rađ bi vido gospon kurátor.

— Dobro, té pa poglednimo, er-
čé kurátor.

Po obedu ideta vō z vési proti
trávníkom. Ali trávnícke se nindri
ne vidijo ár so pod vodov.

Kak pred trávníkaj stojita, oba-
dvá stopita v eden čun i se po
vodi pelata. Kak sta že daleč notri,
erčé kurátor:

Gospod farar pūstite lopato na
dno i gdé je nájglobše, tam je vaš
trávník.

Negda pred sto letaj so gmajnar-
je rávno takši bili, kak so zdaj.
Zbérico so teško dávali, gmajnsko
zemlou so tam i tisto dáli, štera je
nájslabejša bila. Tistoga hipa rávno
tak, kak zdaj so se popevje mogli
boriti. Vsigdár so se najšli ništerni
lūdjé, šteri so proti delali i svojemi
farari nebi radí nigdár nika pošte-
noga dáli.

To se je vidlo že stoga trávníka.

Gmajnski trávník je bio pred sto
leti nájslabši, ár je bio v nájglobo-

kejšem mesti, gde je tistoga hipa
vsigdár voda na njem stála.

Ali mládi farar, kak je vido to
škodljivo vodo, je začno med lūd-
stvom akcijo, da bi se naj tej trá-
vnícke popravili tak, ka bi na sredi
trávníkov skopali eden globoki já-
rek, po šterom bi na trávníkaj sto-
jéča voda odtek mejla.

Po tém, kak so z regulejranjem
z trávníkov vodo doli pūstili, pa je
gmajnski trávník nájbougši postao
i to záto, ár je malo globokeši bio
od ovi i tak je tam vsigdár lejpa
tráva rásla.

Zdaj pa kak na tom trávníki sto-
jijo gospod farar i z veseljom glé-
dajo v oslico skládajočo dišéčo se-
no, ide mimo nji Šiftarov Janči z
svojim sosidom.

Šiftarov Janči je z fararom v opo-
ziciji i zdaj je pá vido priliko, da
g. farara lahko včekne. Na glás je
pravo svojemi sosedi:

Lejpo oslico sená dobijo g. farar
na našem gmajnskom trávníki. To
je lejpi dohodek za eden Očanaš.

Kak so to g. farar čūli, so se
obrnoli proti mimo idočima. Šifta-
rov Janči kak to zaglédne glavo na
drūgi kraj obrné i dale ide.

Oho! — kričijo g. farar za Šif-
tarom.

Šiftarov Janči, či glij nej rad, ali
itak stáne i se pokloni:

Dober dén g. farar.

Janči odi malo nazáj, — ga zo-
véjo farar.

Janči vért rdéči postáne. Črejavli
se njemi neščo gibati. Ali itak po-
mali proti farari stopa. Kak je do
farara prišo, krščák zgláve doli
vzeme.

Janči — erčéjo farar, v šterom
ešče dnes dén kak šolskoga pojba
vidijo. Té je tú gori zrásno pred fa-

rarovimi očmi, pa se itak burka proti farari gde li more, pa zakaj? Ne je znáno, na križ sta si nigdár nej prišla, tak ga túdi farar vsigdár prijázno za „ti“ zovéjo.

Janči, čúo sem, ka si pravo, da je to zadosta za eden Očanaš.

Vért se zasmeje.

Bogme je zadosta g. farar. Ne bojte čemerni, ali eden Očanaš bi jaz túdi za to seno zmolo.

Farar ga na velko poglédnejo i právijo: znaš Janči, či stoga kupa sená eden Očanaš zmoliš, tak te to seno tebi dam.

Jaz? Kak želejo, tak ga zmolim.

Janči je batriven postano. Zakaj bi pa nebi mogo eden Očanaš zmoliti? . . . Na pamet njemi pride svetovna bojna, v šteroj je granáto meto i niti tam je nej retirerao, ne pa ka bi zdaj tú pred popom! Pred ednim Očanašom.

Ka sem povedo, sem povedo.

Dobro je Janči, — odgovorijo farar — dobro je . . . Li zmoli.

Janči proti oslici ide, štera je že tak velka i visika, kak v cerkvi predganca. Na oslico je lestvica naslonjena, po šteroj misli gori pleziti, da z oslice eden Očanaš zmoli.

Janči, tak je ne dobro, — odgovorijo farar. Ne tak. Po popovskom. Tak kak jaz slúžim farari za seno... Ti túdi tak napravi.

Eden Očanaš je ne velko delo, — odgovori Janči vért. Kak pa té mislijo g. farar? Kak naj napravim?

Pred fárniki Jánoš . . .

S tém farar pozovéjo svoje delavce, da naj idejo okolik i na poli delajoče naj vkúper pozovéjo, ár Jánoš vért z Bože vole dúševno zidanje nameráva vršúvati.

Janči vért nasprotojočim glédanjom posluša fararove rečij. Že žaluje, ka je stopo na popovsko zemlo. V časti se čúto razžaljeni od farara, ár so takše reči nūcali, štere on dobro nerazmi.

To je jáko lepo zvršúvanje od stráni našega verebrata. Záto pa ite okolik i zberte vkúper v Bougi vúpajoče vórniko, naj so navzoči, gda de naš prijátel z-dúše z globokim zdúhávanjem molo Očanaš.

Fararovi delavci idejo na vse stráni okolik po poli, gde li koga vidijo. Zovéjo je, da naj pridejo na prédikácijo.

Nemogoče! Nemogoče! — právijo na njivaj delajoči lúdjé. Senom nemre čakati, seno súšenjé je nej špilanje, to je silno delo, z šterim se vsáki pašči, pláne letos gda skoron vsáki dén deždž ide.

Ali kak so povedali, da nedo predgali farar, nego Šiftarov Jánoš. Janči vért de predgo držo z fararove oslice i záto želejo gospod farar vse lúdjij, šteri so tú blúzik. Na to lúdjé škér denejo dolik i en-ovoga spítavlejo:

Ka se je zgodilo? . . . To je ešče nigdár ne bilo, ka bi eden od nji vóni na trávniki prédikácijo držo.

Kak so to zvedli, od vsej stráni začnejo lúdjé svétešnjimi stopáji vkúper idti.

V krátkom časi jih je že bilo telko, kak edno slabšo nedelo v cerkvi. Vsi so se okolik farara zbráli i čakali, ka bode?

Jánoš vért na oslici stoji preplašeni i gléda okolik; odkec telko lúdi? V glávi se njemi začne vrteti i z oslice gléda tak kak en na smrt obsojeni. Lúdjé ga z poštenim poglédom glédajo, nišče ga ne pita nika, ár vidijo, ka tak stojij na oslici, kak da bi ga svétih dúh oblejao. Misléč: Jánoš je znamkar postao kakši baptist ali nazarénuš. Pa či g. farar nemajo nika proti njemi, tak oni túdi počákajo. Do že vidli, ka bo?

Navzoči je túdi kurátor, ki pa poleg svoje čésti nemre zdržati, ka nebi pitao: Ka misli to zdaj biti? Ne mi je razmeto g. farar.

Ednostávno je — odgovorijo g. farar. — Nikakša čüda je to ne. Po našoj veri je vsáki človik pop. Spisano je bilo — ne zovte pope za popa, ár samo eden pop je i to g. Jezuš Kristuš. Vsi drügi, štere za pope zovéte so pa samo predikátorje, šteri predgajo Kristušovo Božo reč . . .

Jánoš z oslice postlühša fararove rečij. Čüto je v düši, ka je na velko delo stopo. Ali nemre nika proti tomi povedati, ár vidi, da zaistino pop tak slüži za seno, kak je zdaj njega ese postavo!

No vsi so tü, kelko je li mogoče bilo na poli jih dobiti.

Zdaj g. farar té lüdj okolik oslice postávijo i Jánoši znamenje dájo naj začne.

Janči začne, tak kak je to že dostakrát vido g. farara.

Očanaš! . . .

Farar v reč vdárijó :

Ne tak Janči, prvle mo popevali i začnejo popevati cérkveno pesem.

Jánoš stojij na oslici, gde se tak čüti, kak da bi se z-glavov v nébo vdaro, vrtij se z njim celi svet. Tak se njemi vidi, tak da bi vsi samo njega glédali, lüdjé, plastičke, oblácke, angelje i vragovje. Pesem, štero popevajo nema konca. Po prvój pesmi začnejo drügo : V tebi se vüпам od začétká...

Velko odgovornost čüti na sebi. Či glih zmolí Očanaš, to je samo edna krátka molitev, štero vsáki dén molí, vgojčno rano kak gorik stáne, opoldné kak v törmi zvonijo i večér gda si počitki léže. Očanaš moliti se je návčo od svoje vörne materé — ali ka bode potém? . . . Celo življenje do ga za Očanaš meli . . . Cono, štero potom dobij več nigdár nišče z njega doli ne vzeme . . . i to vse za to seno, štero od svojega dühovnoga pastéra ščé

z ednim Očanašom pridobiti . . . Ne, ne njemi trbej, on má zadosta sená. Ka delajo tü z njim? . . . To, té špot je ne zaslüžo . . . Náj li popevajo ovi tam doli, tak dugo, ka sunce zahája za tiste velke bregé, šteri tam daleč pred njegovimi očmi z nébov obinjeno stojijo . . . potem vu kmici nišče več nede vido njegova rdéča lica, štere njemi gorijo kak celoga svejta ogenj.

Ka je s tov oslicov? Celo življenje de na toj oslici? Istina, on je že dosta oslic skládao, pa ešče kak velke, šürke i lepo zvršene tak, da je nigdár niedna ne natekla . . .

Groznoga psüvanja se njemi je srdcé napunilo. Vövidi kak eden divják . . . Že sam nevej gde je . . . Ka dela . . . Zakój stojij na toj oslici?

Pesem henja, tihota postáne, smrt-na tihota, tak kak vu cérkvi . . . Po končanom popevanji zná da more začnoti Očanaš. Zná i nepride njemi na pamet, kak bi náj začno? Pozábo je zakój stojij na oslici, zakáj je tü? Samo komurno gléda z oslice, tak kak eden zbešnjeni bik, i vidi okolik oslice poznance, šteri vsi njega glédajo gori na oslico, tak kak on má šego glédati vu cérkvi na predganci stojéčega düševnoga pastéra. Z ednov nogov stopi naprej i z oslice spádne.

Naklaj so ga lüdjé gorik zdignoli. Na nogé ga postávijo.

Ka je s tebom Janči sinček? — čüje g. fararov gläs.

Globoko si odejne i se z obema rokama za glavo primle. Gdé sem? Ka delam? — na tihoma pita.

Gospod farar, jaz več svinjerije nemo delo. Seno naj li ostáne vaše . . . Ali priségnem, da jaz več oslic ne bodem skládo . . .

Poméři se sinek i ne pozábi ka spisano je v apoštolski knigaj: „Vreden je delavec za svoj zaslůžek . . .“

Té reči so farar z dúše i svêtešnjom tóni povedalí. Lůdjé so samo

zday zvedlí, ka se je tú Bože káranje zgodilo.

V bitki sta stalé: kultura i norost. Ali kultura je prevládala, ár kulturo razšůrjávajo oni, ki so vučeni.

V pűngradi.

Hodim pod cvetěčom drevjí,
Glédam i si premišlávam:
Kak lepo je zdaj na drevjí,
I si zadoščenje dávlam.

Gizdáví sem, veseli me,
To drevje, štero sem sadio,
V pűngradi, — i šteri mi je
Letos, tak lepo obrodio.

TALÁNYI FRANC.

Vűzem.

Pred Vűzmon stojimo i jas si premišlávlem od tej velki vűzemski svėtkov, od lejpe rděče remenke, štero je návada dobiti ino dati.

V tom premišlávvanji mi na pamet pride eta mála pripovešt, štero sem nigda čuo pripovedávati ali sem jo v nikší knigaj čteo. No spominjam se že več odkéc jo znam, mogoče ka mi je samo tak na pamet prišla.

V ednom málom váraší je živelá edna dovica, štera je mela edno málo hčérko Anico.

Anica je hodila v šolo. Tak je vsákí dén šla mimo edne baute, v okni té baute je vidla edno zláto remenko. Či je duže glédala to remenko, vsigdár vékšezelenje je raslo v njénom málom srcej, ka bi jo rada mela.

Pred Vűzmon je mrzlo grátalo. Anica je v tenki gvant oblečena v mrzлом sprotolěšnjem vótri se sprehladila i obetežala.

More v posteli ostáti. Lica so njej rděča, kak ona zláta remenka, oči njej goríjo, vročino má 39, pa itak drgeče od mraza.

Mama, moja drága mama, odenime, mráz me trosí, zebé me.

Mama jo z blazinov odene.

Na drůgi dén je slabša. Vročina je postánoła vékša, gláva jo bolíj, pa kašlá. Pride doktor konštatera plűčnico.

Mála Anica se v posteli premetává sem i tá, njéno drovno tejlo drgeče v vročici, od vročine sűhe vűsta neprestáno zovéjo mamico i jo prosí naj njej kűpi v onoj bauti ono zláto remenko.

Mama je šla v bauto, da kűpi to zláto rděčo remenko. Vse celí njéni pejnec, šteroga je mela, bi rada dála za to remenko — či bi z njov veselje i zdrávje správilá svojoj máloj hčérki, ali zaman vse njéno premoženje je bilo premalo — tá remenka je bila predrága.

Na Velki pétek, gda so lűdjé odišli v cėrkev, je mála Anica mėrno zaspála. V-sne je odišla z domí, da poišče samoga Bogeca, šteri je bogat, šteri má celoga svejta pejnec, da ga zaprosí, naj njej on kűpi to lepo zláto remenko.

Kak je tak vandrala po velki várašaj, po šúrki vilicaj, med do nébe ségajočimi hišami i vóni na poli, v kmičnom logi, prek bregov i velki šúrki vodév, nej jo je bilo stráh. Od koga bi se bojála? Či je k Bogeci šla?

Na sredi loga zaglédne edno málo hišo, v šteroj posvejt gorij. Kak pride k toj hiši dveri zaprejte najde, kak je pa nemre odprejti rogáče po dveraj, na to skoz okna vöskoči edna velka čarna máčka, štera se pred njo postávi i začne nesmileno krnjavkati, na to se odprejo dveri i vöstopí edna devéttodevédesétdevéjt lejt stara stára comprnica i jo čemerno pita.

Ka pa ti? Ka ščěš? Ka tū hodiš? Nemaš drūgoga dela? Ka me būdiš?

Oh, babica, jaz bi Vās prosila: povejte mi gdetā náj idem, da v nebésa pridem k Bogeci?

Stára comprnica se je grdo zasmehála:

Ha-ha, v nebésa bi rada šla? Čākaj, včasik ti pot pokážem! Po tom íde v hišo i prinesé sebov edno šibo, z šterov vdári málo Anico z sleděčimi rečmi:

Pika pana, bodi vrana!

V-tom megnjenjej se naša mála Anica spremenij na vrano. Žalostno je zakrákrala i odletela od té comprnice. Kak tak letij tri dni i tri noči i spítávala ove drūge ftiče za pot vnebésa, se je vsi ogiblejo, ár so mislili, ka je odnorela.

Na štrti dén je že trnok lačna i trūdna, záto se séde na zemlo, da si poišče jesti i se počine. Pri tom se je pa zaplela v zanko, kak se je bole mlátíla, tak se je zanka bole zatégúvala i se je bole i bole zaplela tak, ka je že niti sperotami ne mogla plehotati.

Že je mislila, ka de vmreti mogla. Na to pa začūje popejvati Angele.

Kvar, kvar, je zakravkala vrana — Anica, misléč ka jo tak prvle nájdejo.

Kak so Angelje vidli v zanko zasúkano vrano, so jo včasik zanke vöväzéli i kak se je Angelov roka doteknola naše mále Anice, tak se je nazáj spremenila v deklíco.

Povedala je, ka vse se je z njov zgodilo i kama misli íditi. Angelje so jo sebov vzéli i so z njov zleteli v nebésa.

Nebésa so bilé lejpa, trnok lejpa! Puno Angelov, vékši i ménši, vsi so bili lejpi, kakši so že Angelje. Ali nikaj čúdnoga! V nebésaj je bilo vse žalostno. Ne je mogla zarazmeti, kak je to? Záto pita ednoga Angela, šteri njej razloží:

Znáš, dnes je Velki péték, na té den so našega Bogeca razpétíli.

Kak tak pred Bogecom stojijo, jo Bog pita:

Što si, deklíca?

Anica se je poklonila, tak kak se je v šoli navčila i je povedala svoje imé.

Bogec jo pita:

Ka bi pa rada?

Ono remenko bi rada mela, štero sem vidla v tiste baute okni. Moja mama nema telko pejnez, da bi mi jo kúpiti mogla, ájteka pa nemam, ár je vmrou. Naš župnik so pravlí, da si ti Bogec nájbole bogáti, ár ti máš vse. Ino či kaj ščěmo meti, tak samo náj tebé prosimo ár si ti dober i od tébe dobimo vse.

Samo to ščěš?

Samo to!

Náj bode. Bogec pošle ednoga Angela po remenko. I gléj, že je tū, dvá piščeta sta jo pripelála... To je rávno tista, štero je vsigdar v okni vidla.

Je to tista, štero si štela meti? — jo pita Bogec.

Je tista, tista je, potrdi vesélo.

Zakaj pa ščeš meti ti to remenko?

Špilala mo se z njov — odgovorij Anica.

Eden Angel odpré remenko, Anica se prestráhši. Mislila je, da je v remenki puno bonbonov — v njej pa vidla krv, rdéčo právo krv.

Krv . . . se čüdúje.

Krv! Moja krv — erčé Bogec.

Znáš Anica, rdéče remenke, štere vi tam doli na zemli màte, to je spomin na moje rane. Záto pa, da se vi na Vüzem veselíte, ne spozábte se z moji ran i trpenja, z šterim sem vam odkúpo to veselje. Tak vsakša remenka pomeni mójo rano, na vsákoj je moja krv. Ne pozábi to Anica!

Anica je vkúper zklúčila roké, nagnola glavo i zaprosila je:

Odpústi mi Bogec, jaz sem to nej znála. Nej mi trbej več zláte remenke.

Te bi pa rada kaj drúgø mela? — jo pita Bogec.

Nevem!

Nevejš, moje dejte?

Betežna si Anica, zdrávje bodem ti dao. Stani i zdrava si!

Anica na Bogeca poglédne i vidi, ka Bogec i Angelje so že več nej žalostni, veséli obráz májo, veselijo se i popejvlejo;

Aleluja! Aleluja!

Z njimi je štela popejvati — ali nekaj mrzloga se je doteknolo njéne roké — na to se je strosila i prebúdila.

..

Doktor stojij pred njov i njéno málo rokico držij v svojoj roki, tak poslúhša bijanje njéne krvi.

Mama, mama, zdrava sem, sam Bogec mi je povedo!

Mama jouče, — siročé vkríž gučij — je mislila mati.

Krizo je prestála — odgovorij doktor — vročine nema več, zdrava bode.

Vgojčno rano.

Do svetle útre je vesélo,
Celo noč pléšejo, pijéjo.

Goslarje podnogé igrajo,
Vöni pa ftiči popevajo.

Noč miné, dén se približáva
Zaspáni se že prebúdjáva.

Šumij, šepeče drevja listje,
Tak, kak svöona kikla deklíne.

Dečko se pripravla orati,
Protí ide dekla po trati.

Na njej se mota, janka, kikla,
Na belom robci čarna piknja.

Ona gizdávo ide naprej,
Dečko očij pozábi na njej.

TALÁNYI FRANC.

V našoj pivnici.

Daleč nindri zorja počl,
Znočne kmice suncestopl.

Ni, ni gléte, vò na okno,
Kak je vòni svetlo, toplo.

Sunce je žé gor visiko,
Mi pa itak v pivnici smo.

Gde že oelo noč pijèmo,
Vsi, tak, ka je vse vesélo.

Lèjpa pesem, slatko vince,
Vküp nás držij dobre pivce.

Zdaj pa šče edno kuploo,
Vsém na zdravje vò spráz-
[nimo.

Potèm ne pitajte, kaj zdaj?
Nego dečki spàt, hajda, haj.

TALÁNYI FRANC.

S. MOLNAR, prof.

Štero je právi zrok smrti?

Za zrok smrti se navádno navája različne bolezni i nesreče. „Erčé se etak: „Mrò je od zvužgánja plüč“, ali „Mrò je od smíca z-nožom“ itd. No či točnej poglédnemo prikázanje smrti, posebno z medicinskoga (doktorskoga) stálišča, te mámo kak právi zrok smrti nazvati samo edno stvár. Té právi zrok je: prestánek vòodmenjávanja tvári v človečem těli.

Sakša smrt naime nastòpa tak, ka za žitek potrebni organi ne zado-bijo več friške krvi. Či n. pr. člo-vik pri nesrečnom slučaji vòskrvavi, te mozgé neprimajòčo krv, štere ne-ga več vu těli, nedobivajo več niti one potrebne tvári vò z krvi, s šte-rimi se hránijo. Nadale živčne sta-nice ne morejo izlòčiti v krv ne-potrebne i škodlívne stvári, štere se neprestanoma stvárajajo. Ár je tak onemogòčena vòzmějna tvári, se mozgé odnosno živčne stanice za-giftajajo same sebé i přejdejo, ka z drúgimi rečmi pomèni smrt. Popu-noma isto se dogája, či po kakšem betegi hènja srcé z delom i se zastávi cirkulèranje krvi v těli.

Vòzmèna tvári je tak nájbole glávno za živilenje. Tò vòzmèno tvári zdržáve normálni tekáj krvi. Pri vsákóm zdravlènji je záto trnok potrebno paziti na réden tekáj krvi i pravilno vòzmèno tvári. Znanstve-no je ugotovleno, ka nájbole pri-kládno v tom poglèdi delújejo na-rávna rastlinska vrástva, ár je nji-hovo delúvanje blágo i dostastran-sko. Posebno dobro vrejúje právo vòzmèno tvári Hersan-tej. Hersan-tej je vküperpostáveni z 15 féle vračilni tráv. Záto Hersan-tej odlič-no pomága pri dosta betegaj i tò je velika přednost.

Spoznajòči tak vse točnejši zrok smrti, bomo lèko se bole sposobni podugšati svoj žitek. Záto nesmèmo pozábiti, ka podugšanje žítka, ali vòzvráčenjé od bolezni se mámo zahváliti i onim marljivim vučen-jákóm, šteri so vónajšli i prebrodili delúvanje vračilni tráv. Med tákše vrédne vučenjake spàda túdi Dr. W. Pearson, doktor vu Indiji, šteri je vküperpostavo Hersan-tej na temeli dúgolètni svoji skúšenj.

Ka se stáromi nej posrečilo, se posreči mládomi.

Na konci váraša stojij plemenite Nos'y družine stárl grád. Lástnik toga gráda je stárl plemenitáš Nosly, — šteri — v svojoj sedendesét letnoj starosti ešče itak slúžbo zvršuje na magistráti.

Polek toga gráda se razprestéra Jákob Števana vérstvena vrednost, z stanojočov hišov i gospodárskimi poslopji.

Okolik njega stojij d á metra visíki zozidani plot, skoz i prek šteroga je nemogoče viditi, za volo toga Jákob-ov Števan či so mislili s svojim plemenitim sosidom kaj oprávká zvršiti, so vs'gdár mogli coj ploti dugo lestvico postaviti i z višine té lestvice se v guč spústiti.

Dober čén, plemeniti gospod!

Bog dáj, Števan soisd — odgovorij Nosly — Ka novoga? V kom že plantate?

Na, na plemeniti gospod, či me za tákšega držitel sem jaz tak slab človik? . . .

Sem jaz to pravo?

Ne, pa tak mislite.

Jákob ov Števan so rí f nerano nevaren, pol inteligenten bogáti páverski človik, šteri so poleg svojega vérstva ešče túdik vsefe'é blágo kúpivali i dale tržili. Ali što ji je ne dobro pozno, je vsáki mislo, da od gládi vmerjéjo, ár so se vs'gdár tak starali.

Povejte žé Števan sosid, v kom plantate? . . . Zopston vi ne plezíte na lestvico, samo záto, da bi mi dober déa želeli.

Istino máte, plemeniti gospod! Čío sem, da se je žerbica vóni zbrcávala i rzala, mislo sem, jo pog'édnem . . . meni bi rávnok pasala — je za odati? . . .

Nosly prvle kak bi odgovor dao, fest potégne v lampaj držéči kusti cigár i si premišláva: Kárta blanka se more obnoviti, približáva se Vüzem, hčeri de trbelo novi sprotolejšnji gvant, držina je od novoga leta mao ne dobila pláče, zdaj k vüzmi tém, de trbelo nekaj denára dati, dug v bautaj se more poravnati, ár so ga že večkrát térijali i kak je vse stém v mišljenji gotov bio, migne splečámi i erčé:

— Od žerbice lahko gučimo!

— Té bi pa prek šoul i žé ide v grád. Desét letni zamázani masen krščák z gláve vzeme i tak stoji pred plemenitim Nosly gospodom kak žé eden páverski človik pred gospodom navádo trá s'áti.

Kelko bi pa cene mela? . . . Či slobodno pitam gospod plemeniti!

Ka jaz znam! . . .

Vam trbej, vi povejte, kelko Vam je vredna!

Vredna? . . . Vredna bi bila, ali ná to zdaj že falingo nájde i jo začne šinfati.

Ka razmite vi, či to lepo stvár šinfate, rájši jo nonč ne odam — odgovorij Nosly.

Števan vért se prestráši, ka pa či jo zdaj po tom šinfanji nede odo? . . . Gospon plemeniti! mogoče da nerazmim či rávno to falingo trá, ali tak sem mislo.

No ja! . . .

Števan vért naprej vzeme bugeláriš i pláča. Žerbico pa včasí z sebov žeré. Na poti se síéča z ednim poznancom i se njemi tožl, ka gospod vs'gdár znori pávra.

.....i tudi to Vi lahko!

Dobro mlejko máte, zemite ešče „Enrilo“ ino za malo penez dobijte dišečo bejlo kávo za cejlo Vašo družino!

Ne mantrájte si že želodec na tešče z teškov hránov! To po časi škodi tudi i najbogšemi želodci. Pijte vsigdar „Enrilo“!

„Enrilo“ je močna ino zdrava hrana, štero želodec trnok nalehci prebávla.

Enrilo je že pripravleno za kúhanje i ga nej trbej mleti. Lehko kúhate v vodej ali v mlejki. Što kúha v mlejki, núca záven malo cukra.

Enrilo je jako vózdaten ino fal!

„ENRILO“ HRANI!
„ENRILO“ POFRIŠA!

Za eden teden pá na lestvi ci stojj i se dober dén pokloni, plemenitomi Nosly gospodi — šteri na verandi sedij i dobro stáro vino pijé.

Gospon plemeniti, nika bi Vam povedo!

No ka že pá? . . .

Kak vidite kočúje tam v hūti, kokoši po njij hodijo i je grdijo, ne bi bokše bilo je v penez spravit i? — Tak znáte, jaz páverski sirmák bi se zadovoló z stárimi kočújami — nove si itak nemrem kúpit i. Či so za odati, bi se pogodila?

Plemeniti Nosly zdaj rávno tak, kak vsigdár pri vsakšoj odaji, prve račun naprávi v mišlenj i, i potém odgovorij:

Istina je, té kočúja zdaj že več ne nūcam, dnesdn je že več ne v modl se v kočúj i voziti, zdaj je auto! No pa či je že žerbica pri sosidi, tak náj so kočúja tūdi tam.

Plemeniti gospod Nosly se veselij, da njegov dober sosid vsigdár v tom nájbokšem vremeni na lestvico plezi, okolik poglédne, potém pita:

Ne je za odati?

K vūzmi je plemenita gospodičina domo prišla na počitnice, celoga váraša mladina je samo od njé gučala. Nosly ova hčerka Neli je v kloštri v šolo hodila, bila je že osemnáset let stara, jáko lepa, prijazna i čedna dekla. Matere so jo svojim hčérkam vsigdár za vzorec postavile. — Pogledni — takša bi ti tūdi mogla biti kak je Nosly ova Neli.

Vūzem je mino, Neli je nazáj odišla v klošter v šolo . . . Plemeniti Nosly, kak tak, eden večér sam v hiši sedij. Začne premišlávati i račune delati. Negda je podpisó edno kárto bianko za svojega prijátela, té prijátel se je

v svojoj špeku'ácii gospodársko vničo. Dužnost z podpisanjem karte bianke je té dug ostano na Nosly ja, on ga more poravnati, šteri znesek je niti ne tak máli . . . I gléj, zdaj gda tá dužnost se približáva, varuh angel v podob i svojega sosida ne pride. Čáka eden dén, čáka drúgl dén, nika, ka bo? . . . G'zdávost njemi ne dopústij, ka bi on šou sosidi ponújat, pa itak či nači nede? . . .

Ne! No glé ga, gléj, sosid žé na lestvici stojj i.

Dobro jūtro, gospod plemeniti, se pokloni Števan vért.

Boug dáj sosid — v kom že pá plantate?

Ja gospod plemeniti, velko reč bi Vam povedo. Ali samo tak z lestvice? . . .

No Števan sosid, pridte bliže!

Jakobov Števan so si ne dáli dvakrat povedati, i žé so bili pri plemenitom Nosly i.

To právim, ne je vse tak vrédi kak je, jaz vidim, da Váš prekrájšjio z polovice vódnov zemlov.

Naj bode! Sirmácke naj tūdik živéjo.

Ne je tak! Ka je moje, je moje i meni sliši. M'slo sem si kak sem vido to nepošténo délo, šteri z polovice obdelávajo, — Vi plemeniti dobite samo fertál od tistoga pouva — ovi si pa trifertále za sébe obdržijo. Dosta bokše bi bilo, či tak bi to zemlo odali, tak bi se Vam nebi trbelo čemeriti, pa skrb meti, jaz bi vam ponúdo kak nišče več! . . . Tá vaša zemla je itak polek moje i v več mestaj je direkt v mojo podprejta, pa či jo jas dobim v roke, tak itak vkúper ostáne, njima.

No od toga lahko gučimo. Pétdesét plügov je vsevküper, pa nika dugá je gor.

Znam, plemeniti gospod. To mo že vréd spravili.

Vütro pridte na magistrát, tam de moj fškáliš i on to vréd vzeme.

Po tém samo ešče kaštel ostá-ne, pa té tüdi prázen, ka je v njem negda vrednost bila, to je pomall vse zvandralo k Jákob-ovomi sosidi.

Jesen je, vremen se je na slabo obrnilo. Plemeniti gospod Nosly je primoren v hiži ostánosti, ár ga reuma trga v nogáj. Té čas naš sosid Jákob zopston na lest-vico hodí i naglejúje priliko, kak i gda bi mogo v guč pridti s plemenitim gospodom.

Edno jütro se Števan sosid v svétešnji gvant obleče, i té nove boksatne črevle obúje pa noví krščák vzeme pa tak ide v kaštel.

Z rečmi — v kom žé pá plan-tate? — ga pozdávi plemeniti.

No, no, gospod plemeniti, Vi ste vsigdár ednáki. Či sem jaz tak slab človik?

Sem to jaz pravo?

Ne ste pravli, ali tak ste mi-slili!

Štefan sosid začne dale, guč obrné na tisto, zakaj je prav za prav prišo.

Znájo gospod pleminiti, zdaj enkrát sem za volo mojega sinú prišo. Moj sin je pred krátkim fškáliš postao. Dober dečko je i čeden, to se žé stoga vídi, da što štéč nemre bidti fškáliš. Ne istina?

Dobro, dobro! — odgovorij plemeniti — i si premišláva, znamkar me ščé prositi za pro-tekció. Právník na magistrátí je že stári, dnes-vütro de šou v penzijo, i tak bi rad svojega sinú notri spravo z mojoy protekcijov.

Ali na to mo ešče nekaj spatí mogli.

Jákob-ov Števan, pa očij pa-séjo okollk po hiži; čakator je-počeni, tak ka se mort doli lüšči, stené so zdrejte, vídi se, da vse to si žé zldára želej. Oči se njemi s'ávljo na svojih svetli črevlaj. Škoda na penezaj, štere je mogo za té nove boksatne črevle vó-dati, ár domá má ešče dvoje dišige, i tak či vzememo té nove boksatne, so samo za parádo, štere je dnes prvikrát obüo.

Li povejte, sosid — ercé plem-initi.

Istina, kak sem že pravo, pri-de k sebi, — za volo mojega sinú sem prišo. Mislim ga že poznate?

Či se spomnim, enkrát, dvakrat sem že gučo žnjim. Ali zakaj se pa ne sédete gospod sosid?

Zahválim, gospod plemeniti, potém . . . kak sem žé pravo, moj sin je fškáliš i bogati . . . On se nigdár nede telko mantrao kak njegov oča. Tüjinci, to nonč ne bi povedo, ali vam, plemeniti gospod, Vam lahko povém, do-bij on trij milion dirárov herbije.

Ojej, ka gučite, gospod sosid? No sedite si žé doli.

Zahválim, potém! . . .

Lejko právimo, to je lejpa her-bija, té penez sem sam pripravo-z handlanjem i z lfranjem ži-vine! . . . té tistoga vremena ešče gda sem v Grádec i v Beč pošilo. No pa nika tüdi grünt i gorice so prinesle; letno tak okollk stojezero. Vse to je z poštenim delom vküper prišo.

Vidite gospod plemeniti, jeste tü bogástvo! Zató sem si pa tak mislo! . . . Vi ste že stári i jaz sem že tüdi starejši kak mlájši. Poleg té velke vrednosti zakaj bi se müva mantrala? Zdaj dale naprej náj delajo tej mládi.

Vi máte lepo hčér, jaz pa sinů. Po mojej pámeti bi nájlepše i nájbogše bilo, či bi eden pár z njidvá postao . . .

Ka právite? — se obrné proti sosedí.

Ka mo to telko frfrali, vōpovém tak, kak je, — jaz sem prišo vogledi i bi nji proso za Neli gospodičine roko za moje-ga sinů

Na to se plemeniti spozábi, da reuma njemi nogé mantrá i gor skoči kak závec, šteroga jagerski pes z spánja zbūdij i kričij :

Ka ščéš? . . . Ka mislite, ka sem jaz mojo hčér Vam gorik zráno? . . . Mislite, ka pri meni je že vse za odati? Marš vō, z moje hiše páver! . . .

Jákob sosid se malo zasmehé i krščák, šteroga v rokaj držij tam v hiši na glavo si dene i — na videnje — rečjov odide.

Nosly plemeniti v hiši ostáne i dale krčij — ne je zadosta, ka sem meo vse je odneso, celo vrednost zemlov vréd i zdaj ešče bi rad mojo hčér tūdi meo. Dūšo bi mi rad z méne vōvtrgno! . . . To njemi nedam!

Jákob sosid je prefrigani, to se vidi, ár ovak nebi mogo tak velko vrednost vkūper spraviti. Zavolo košare, štero je dobo, ne zgūbo vūpanja, ka se njegov načrt nebi spuno.

Vsáki človek má srečo, samo jo more znati v právom časi prijéti i vōponūcati.

Jákobovoga Števana je sreča nigdár nej zapūstila, njegova špekulácija je cvela i sád rodila.

Rávnok zdaj, zdaj da jo nájbole trbej, nemre biti nevōrna.

Istina, ka se je Števan sosidi v gospodárskom poglédí vse posprečilo. Ali v lūbézni? . . . V lūbézni za drūgoga! To je pitanje? . . . To pitanje more prepūstiti tistomi samomi, šteroga se dostája.

Dober načrt je skováni i či se stáromi sosidi ne posrečo, tak ga náj v roke vzeme te mládi i náj ga kové on nadale.

Ne je zopston tak dugo v šolo hodo. Ne je zopston doktor postao i ne je zopston tak leje postáve, čeden i eleganten.

Ka se stáromi nej posrečilo, to se posreči mládomi.

Počitnice so. Neli gospodičina z kloštra domo pelajoča, se na poti spozna z Dr. Jákobom.

Dr. Jákob je eleganten, simpatičen, čeden, dobrega guča mládi človek, šteromi se niti trnok nej trbej trūditi za Neli gospodičine srdcé.

V krátkom vrejmeni Neli gospodičina svojemi oči predstávi Dr. Jákoba, kak mladoženca.

Nosly je svojo edino hčér srdcá rad meo, lūbo jo je kak oča lūbi svojo dejte i kapitulejrao je z svojov gijzdostjov pred blájženstvom svoje hčéri.

Po zdávanji je vse tisto blágo, štero so Števan sosid od Nosly plemenitoga spokūpili, nazáj v kašteo prišlo i tomi se je nájbole veselilo stári plemeniti Nosly.

Denéšnja žena.

Moj prijáteo se je oženo.

Več fašenkov je hodo vogledi sem i tá, na slednje je najšo edno mládo lejpo devojko, štera je bila bogáta i po gospodskom je gori zrásla. Matí jo je dála šolati, včítí kúhati, na gosla j igrati i na drúgo tákšo ceremonsno, malo vredno delo. Z rečjov povedano je za vse bila pripravljena, samo na páversko vérstveno delo nej.

Fánika, — njoj právi mož eden večer:

Jeli si žé gombo na moje hlače gori zašila?

Gombo? Štero gombo?

Na sive hlače.

Sive hlače máš dvoje!

Znam i edne hlače so brez gombe.

Stáre.

Štere stáre? Máš več stári hláč, máš stáre rjáve hlače, máš stáre čarne hlače, máš stáre pártaste hlače, máš stáre modre hlače, máš stáre sive hlače.

To so té práve!

Sive.

Ja, — je pravo mož i si globoko odejno.

Žena si malo premišlávle i píta:

Ka pa falij tém sivim hlačam?

Gomba žnjij falij.

Gomba?

Gomba!

Zakaj?

Zakaj? Kak moreš kaj tákšega pítati! Zató ár se je doli vtrgnola.

Doli vtrgnola! Samo tak, meni nika, tebi nika, se gomba ne vtrgne doli. Znáš, vsákše delo má svoj zrok. Gomba je močno gorik zašita, sabo jo je z tak

močnim koncom gori zašio, ka čé jo ščéš doli vtrgnoti, se moreš precí potrúdití. Kak je to mogoče, ka se je doli vtrgnola?

Mogoče, ka sem se hitro doli nagnó, — erčé mož.

Doli nagnó? Haha! Ti — pa tvoje nagnenjé! Kelkokrát mi je že kaj doli spadnólo i si se gda doli nagnó? Nigdár! I či se žé človik gda doli nagne se záto gomba nevtrgne doli. Moj prvejši pojbár se je vsigdár prigno, či mi je kaj doli spadnólo, ne je bio tak kak, ti, ka samo glédaš. Či bi se njemi vsigdár štera gomba doli vtrgnola, tak bi mogla celí dèn samo je nazáj gor šivati.

Zadosta je, — erčé mož.

Ti, ti si rávnok tista, štera bi celí dèn šivala. — Ti bi štero gombo gori zašila! Prvle ti more trikrát povedati, nato pa hlače v roko dati, rávno tak gombo, iglo i konce, pa ešče té ti trbej pokazati, kama jo naj zašiješ i čé že gor zašiješ, gvúšno ka si na drúgo mesto zašila, kak bi pa trbélo!

Žena na to brez reči ide po hlače, kak je v rokaj držij, právi:

Té hlače so túdi zamázane.

Pa si je ešče nej očistila?

Ne, jeli sem je jaz zamázala?

Té hlače so. že štirináset dni takše.

Znam, — erčé žena i vzeme v roko iglo i konce.

Gdé je pa gomba?

Tú je, — odgovorij mož i pokáže na prázno mesto.

To je mesto, kama spádne gomba. Gdé máš gombo?

Gombo?

No ja, gombo!

Kak naj znam gdè je gomba?
Gda se je virgnola té sem jo zgübo.

Zgübo?

Zgübo sem jo!

Zgübo! Pa to samo tak? I
gda sem jaz zgübila mojo ma-
relo, keliko si mi pr'zadevao, kak
morem biti tak nora, ka kaj
takšega morem zgübiti. I v oči
si mi zmeto, da te je Bug po-
kašligo z tákšov ženov, kak sem
jaz, štera nika ne razmi i vse
zgübij, pa ka si ti ešče nigdar
nikaj nej zgübo. I to je zdaj tebi
nikaj? No ja, perse tebi je vse
slobodno, samo meni nikaj!

Na to mož čemeren posláne.

Odpüščenje Fánika, mislim da
je to ne vse edno, či zgübiš ma-
relo, štera košta sto dinarov, ali
pa či zgübiš edno gombo?

Žena ne popüstij i dale kle-
peče.

Vzemi naznánje, da je tá zgüb-
lena marela nej koštala stou di-
narov, nego samo devédesét
devét dinarov i pédesét par i si
mi jo nej ti küpo za tvoje pe-
neze, nego mi jo je mama kü-
pila za svoje, — pa tak te to
prav za prav nika ne briga —

nego samo moje mamo. Pa tüdi
vzemi na znánje, da je tá gomba,
štero si zgübo, nej navádna, ne-
go je bokše vrste, kak so pa té
drüge.

Bogše vrste! — mela je štiri
lúknje! — erčé mož čemerno.

Jaz ščém gombo gor zašito
meti, si razmila? Pa ne z beli-
mi koncami! . . . Ka delaš

Žena oči proti nébi obrné.

Na sive hlače?

Na sive! — právi mož — na
sive se more šivati z čarnimi
konci.

Zakaj pa? Rávno tak bi se
tüdi lehko z bellimi šivalo, ár
siva fárbá je med čarnov i be-
lov!

Či ti právim, jaz tak želém, da
zašlješ z čarnimi koncami. — Ve
pa vidiš ka so tüdi drüge tak
zažite!

No ja, se zná, to pa samo
záto, da me lejko šekeraš, da
naj samo bode po tvojoj g'ávi,
tak je to drügo. Jaz sem mislila,
da to práviš samo za volo logi-
ke? Či žé želeš čarne konce i
vu tom ráš vesélje, tak naj bo
po tvojem, da tak ležej mantráš
tvojo siroto ženo . . .

Elsafluid se slobodno odávle!

Elsafluid ne spada med one zdravilne specialitete, štere se samo v apotekaj smejo odávati. Elsafluid je poznán, kak stáro hižno sredstvo i kozmetično-antiseptički preparát, dopüščen slobodnj odaji v drogerijaj, parfümerijaj, i trgovinaj z mešaním blagom. Rávno tak, kak Elsafluid, se smejo slobodno odávati tüdi drügi kozmetični Elsa-preparáti, kak: Elsa-krem-pomáda za lice, Elsa-tannochina-pomáda za porást vlási, Elsa-žájfa lepote i zdrávja (kak: Elsa-žájfa od ljljanovoga mlejka, od glicerina, boraksa, i katrana), Elsa-kolonjska vodica, Elsa-tekouče ljljanovo mlejko, Elsaodnt-krema za zobé, Elsa-Shampon, Elsa-mirisavi, jastučič za blágo, Elsa-turistički melem za kúrje oči, Elsa voda za lampe, Elsa-šumski miomiris. Vsi té preparáti se dobijo pri apotékari EUGEN V. FELLER, Stubica Donja br. 838. (Savska banov.)

Gde je zrok bolézni?

To je najbolje vážno pitanje, či nás nikaj boli, ár náshaj vráčenja v prvom rédi od toga zavisi, jeli se je spozno právi zrok.

Po vsvoj priliki je preveč dobro, če vsikdár mámo dônok edno zdravniško, gvúšno domáče sredstvo pri roki kak je to právi Fellerov Elsa-fluid, ki se že prek 38 let potrebúje za varvanje teja i za obrambo proti vnoгим boléznim.

Fellerov Elsafluid je zosebno hasnoviti za tiste, ki se zlehka prehladijo, májo vsikdár mrzle nogé, zlejka dobijo nášec i bol šinjeka, dosta trpijo na glávoboli, migreni i slabo spijo.

Vnogo se hváli túdi mazanje s Fellerovim Elsa-fluidom, če se na človeki skrážeje. znamená slabosti i nezadostnoga delanja krvi, če so se oslabili živci i mišice.

Kda je človek dúševno ali telovno trúden, ali se náči slabo počúti, te ništerne kaple milodúščega Elsafluida na cukri, v mlek, čaji ali kávi včasí osveži i pokrepi.

Oni, šteri ga potrebújejo, za masiranje pri reumi, trganji v zglobaj, bolézni v križi, na líci i na celom telu, radi držíjo Fellerov Elsafluid stálno pri híši.

Odzvúna i znotraj núcani Fellerov Elsafluid dobro sílúži kak desinfekcijsko sredstvo i kozmetikum za roké, lice, zobé, vústa i dihala i zavolo toga je gvúšen túdi pri gripí.

Z vodov mešani se potrebúje za grglanje, ár odreši sluze i tak odstráni zrok kašla i zamukjenosti, kak túdi dobro včini pri boli v prsaj.

Fellerov Elsafluid se dobi v apotekaj i drogerijaj v glázka za probo po Din 6-, v dvojni glázka po Din 9-; ali v velki špeciálni glázaj 26 Din. Po pošti nájfalej pride, če se naednok kem več prištela ár eden paket z 9 poskúsnimi ali 6 dvojnimi ali 2 špeciálnima glázoma s pakivanjom i poštninov samo Din 58 - košta, dvá tákšiva paketa pa samo Din 102, šest tákši paketov pa 250 Din (namesto 6 krát 58 Din).

Če je kaj nej v rédi

vu prebavilaj teja, te nam prav pridejo Fellerove Elsa pilule, povsem so neškodlive, ne drážijo čreva i lejko stolico správiyo. Fellerove Elsa pilule poprávijo želodec i čistijo tejo, z ednim čistijo krv. 6 škatul 30 Din, 12 škatul 50 Din; že z pakivanjom i poštninov.

Preporáča se, penéze vnaprej ár pri povzétji košta poštnina 10 Din več. Če se ti izdelki spakivajo k Elsa-pomádi ali Elsa-žájfam, te se poštnina prišpara, ovači so stroški zaračúnávajo nájfaleje zoseb. — Prištelanje adresirajte na:

EUGEN V. FELLER, apotekar

Štubica Donja br. 838.

Savska Banovina.

Odobreno od min. soc. in nar. zdravja. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

ELSAFLUID SE SLOBODNO ODÁVLE I Elsafluid ne spáda med one zdravstvene špecialitete, šteri se samo v apotekaj smejo odávati Elsafluid je kak stáro poznáno híšno sredstvo i kosmetisko-antiseptički preparat pripúščen k slobodnomi odávani i drogérijaj, parfumerijaj ino v trgovinaj z mešaním b'gom.

Našec i smetanje pri dihávanji

lehko postánejo posledica plúčnoga betega, či se zanemárijó. Záto dobro včini tisti, ki se z núcanjom právoga Zagorskoga „Elsa“ soka od apotekara Fellerá zagvúšajó. Flaša Din 15 50, z poštov 2 flaši 50 Din franko.

Dober apetít

Vam želejmo, no či Vam želodec ednok nebi bio v redi, či Vam prebáva nebi bila kakša bi mogla biti, te... nikelko kaplic Elsa-švédske tinkture od apotekara Fellerá. Flaša Din 15 50, z poštov 2 flaši 50 Din franko.

Elsa ribji olí krepi vsakšega, zosebno slabe ženske. Velki gláz Din 20.

Elsadont krema za zube 8 80 Din.

Elsa Kina-železno vino za slabe lúdi. Din 16 50.

Elsa zagorski sok proti kašli i bolečin prs, flaša Din 13 20.

Elsa sečne pastile proti glistam i 11 D Nájbošga francuska vinovica orig. „Radicum“ flaša Din 19 80.

Znova kúreče oči i žilítú. vam pomága brez bolečin, brez noža i nevarnosti zagíftanja krvi hitro i gvúšno delajoči Fellerov Elsa turistni oblas. Máli karton 4 40, veliki 6 60 Din Dale: Tekoča turistna Elsa tinktura, gláz z benzinom 11 Din.

Elsa-Sachet, proti pisnivosti gvanta v omári Din 6.

Fellerova kaukazka Elsa-pomáda čistí lice i kožo, pomládi uvelo borarasto i hrapavo kožo líca, vrata i roke, uklanja sujedice, prističe, izvratno proti sunčnim pegam. Z poštov franko 2 gláza 45 Din.

Fellerova močna Elsa-pomáda za rást vlási, 2 glázka 45 Din,

ELSA-SCHAMPON

za pránje vlási i gláve paket 3 30 Din Fellerove Elsa žájfe za zdrávje i lepoto, 7 vrst: lilijina mlečna, lilijin krem, rumenjakova, glicerínova, boraksova, katranova i Elsa žájfa za britje. 5 falatov fanko 52 Din.

Jóke vrág.

(Pisao : Arany Jánoš. — Poslovenčo : Silvanus.

I.

Brumblava je Jüdka. To samo sam Bog zná,
Kelko od njé sirmák Jóka trpeti má.
Nej njej dobro nika, vedno se svajúje,
Z krejganjom 'si léze, gda gor stáne psúje.
Ešče vu sné nema, od njé Jóka méra,
Na tou se prebúdi, ka ga brsa v rébra,
Ali škrábat' začne, za vlasé ga vláči,
K tomi strašno psúje z grdími rečámi.
Prekuné ga kak grm, ka šté bi naj delo,
Že sam nevej na štero nogó bi stano.
Nej je dobro či si séde ali stoji,
Pa je dober Jóka, ni múhi ne škoudi.
Kak te friški zmoučaj, je od toga časa,
Gda si je za pára Jüdko zébrao Jóka.
Ali za tou ona ešče túdi loská,
Meča šest sekájov Jüdka z jezikom dá.

Nega tak hüdoga, štero po vrejmeni,
Te človek nebi znao sebi privaditi.
Ali Jútka je tak obrácala delo,
Naj nigdár ne povej dvakrat edno-isto,
Nego naj prebéra, kak reči tak delo,
Vedno z drúgov župov dá gori preklénstvo.
Či dnes presoleno, vütro dá že z prprom,
Eden dén z jesijom, na drúgoga z hrenom.
Z rečjov: naj se človek ne navoli nigdár,
Naj ga guta kole, tak ga špouta vsigdár.
Kak dober bakančoš, ki dosta bio v bojni,
Tam je bio pri Lipči, tam pri Watterlooi,
Sedemkrát prejksplavo morje óperrencko,
V bajusi na pomonč ne súče predivo.
Toga bi túdi sram bilo tak gúčati,
Z poštenjom kak drúgi, nej tak preklinjati.
Nego nouvo nájde, bojdi njej prilika,
Drúgo, či je lačna, drúgo, či je sita.
Rávno takše formo eta naša Jüdka
Vedno nouvo nájde, či se ona krejga.
Li dvakrat na pláci je nej mejla grejha,
Od časa, kak jo je mati porodila.

Či pa ne valá njé oster jezik bejsni
I boléce rane več nemre žnjim vsejti,

Té bojéc od toga, ka se kcoj privádi
Náfucne se i po dni rejči ne právi.
Ali te je píf-puf, húša je kak toča,
Tere, vkúpermláti, vse na kúp obráča.
Vse ka se strejti dá, to li vse razbije,
Vedno jeste v koj se Jóka naj potiče.
Z vsakšega obloka vózmláti glažojno,
Med piskri, tanjeri drži slejdnjo soudbo.
Trejska z vsejmi dvérmi, kájle nesé z mésta.
Zmást se dolsipáva, psa, máčka vó tira.
Ešče či železno lopato doldene,
Tak trejšči žnjov, ka se sirouta potere.

II.

Tri cejle dni bila, nej tak dugo tomi,
Vu etakšoj lepoj, zlátój dobroj vouli.
Či si knjej seo Jóka, te z velikim dir-
[durom
Kouvrana naprávi žena z svojim možom.
Poglád inam vrže, ni rejči ne právi,
Kašté jo naj pita, se glúpa naprávi.
Kak ta vrazža kouca, tak besnej zdaj ona,
Ka njej fali? kak jas, tak ne vej i Jóka.

Ali nega nika tak dúgo na svejti,
Na šteroga konec nebi mogo pridti.
Vejm kolatečnica kakšté dugo beži,
Pri broudi se dónok na dvouje razdeli,
Kakšté trdi je lejs, črv ga li prevrta,
Ti najdugši kolbás ednok túdi zmenka.
Ešče remen vtrgneš, či ga vlečéš močno,
Bočkor de ti údi, či ga neboš šouno.
Tak se i táznüca najdugše strplejnje.
Na črvék či stopiš, on se vkúpervrže.
Jóki potrplivost túdi sfaliváva,
Záto si vu sebi etak premišláva:

„Zbijem jo? malo de, bujti jo: dosta bo,
Ona v pekel pride, mené obesijo.

Naj živé. Vendar pa, či nej vadlúvánje,
 K Bougi jo pripela tréšlike mantránje.
 Dober Apostol je bodláji i guta,
 Vendar se pa zbougša, či de ednok stára.
 Ali duže ne bom trpo jas v sramoti,
 Ka bi bio hlápeca pes zvézani pri plouti.
 Ešče dnes pokážem, či se vsevküpstrga,
 Ka pri mojoj hiži sam jas eti gazda.
 Ona mouč má, jas pa pamet. Kak zdaj
 [právim,
 Naj kašté postánem, či jo v špot ne
 [správim.“

Etak je povedo, to je či bi vüpo,
 Či bi za to kuráž kak sol lahko küpo.
 Samo si je mislo i to je že dosta,
 Nebi glédo žnjega, ki ga malo pozna.
 Z tém vö ide z hiše i vu štalo klüka,
 Tam vu sebi vsakšeféle pláne kôja,
 Dugo se kôjalo, kak ta trda léča,
 Od štere vertinjo li sam Boug naj čuva

Na slednje, kak slejpo küre, tečas grene,
 Dokeč med smétjom na edno zrno nájde,
 Tak je i on isko, dokeč najšo nika,
 Z kém bi geno, toga nejmoga jezika.
 Radüje se, — gotov je vráble loviti
 Tak se smehé, ka so vsi sosedje čüli.
 Z tém se vzeme, edno minuto ne čáka,
 V hišo ide, lampaš vzeme dol' z omára.
 Vužgé ga pri svetlom dnévi i tak išče,
 Tak, kak či stoj zgübi i ne nájde igle.
 Gorvdári vsakši kot, vsakši cvek poglédne,
 Postele premeče, vsakšo coto brsne.
 Na stoli i pod njem, v hiši, küjnji, klejti,
 Vsepostsédi išče, ešče i vu hlejvi.
 Žena vse to gléda, z očmi ga spreovája,
 Kak máček to klopkou, á rejči nej právla.
 Z krivim poglédom ga skoron skoz pre-
 [smekne.

Rada bi že znála, ka on telko išče?
 Nemre več strpeti . . . edno dvakrat skašlá,
 Té ga pita: „No, ka pa iščeš vragá?“

Tü je drága dúša! Hvála bojdi Bougi,
 Tü je, naišo sam že, to mi je povouli,
 Žé sam si tak mislo, ka nigdár ne nájdem;
 Tvoj jezik sam isko, záto sem tak blájžen.“
 Tak je skričo Jóka. Ali to na svoj kvár,

Jüdki v lica zavré krv, kak ešče nigdár.
 V lica njej vdári krv, postáne erdéča,
 Z ouči njej blisk sejka, kak ti gromska
 [strelja.

Vido si purána, štéri gor na gnoji
 Gizdávo kralüje, kak te král na trouni?
 Či ga malo zdráždžiš, groza ga obide,
 Zeléni postáne i se gornapihne,
 Té pá na to znova erdéči postáne,
 I se spremenjáva vsakšeféle färbe?
 Kak se spremenij pá z kmičnoga nasvetlo?
 Kak orjé z perotmi stáro čarno zemlo?
 Tak i Jüdke obráz premenjáva färbo,
 Dokeč sama v sebi drži krátko borbo.
 Čemérje so jo že skoron v lüfte vrgli,
 Nevej ka naj čini, naj ga li zagrlí,
 Na konci, ka je najbliže zaglédnola,
 Žerjávo lopato zpéči vözgrábila.
 Düne ga v obráz žnjouov, kak eden máli
 [grom,

Tak ka se je cejli svejt obrno z Jókom.
 Na to on vküpspádne, edno dvakrat brsne
 I leži kak mrtev, krv me teče z gláve.
 Ali tam je od njé tüdi nej meo méra,
 Dokeč k sej ne pride, tak dugo ga brsa,
 Té roké gizdávo si na pojáz dene,
 Kak brežni potouček, tak njej jezik lejče:

„Hej! Ka pa ti misliš! Tepeš grdi . . . i pá;
 Etakše i takše, etisé i tamtá . . .
 Eti što je gospod? Što zapovej eti?
 Pa se ešče ti ščéš z méne norčáríti?
 Ka si več nej doubó, to zahváli Bougi,
 Spucaj se vö od téc i dnéva ne kradni.
 Idi vö na njivo i tam len vö skübi.
 Eden, dvá . . . li hitro! či ščéš dnes kaj
 [jesti.“

III.

Zbriso si je čelo z srakice rokávom,
 Vö mandiga Jóka z kisilim obrázom.
 Ide vö z dvorišča, prejk po košelini,
 Vö na velko njivo, tà gde so len meli.
 Hitro začne delati, tak se je občüto,
 Kak da bi v žalosti Jüdke vlasé skübo.
 Bár bi njéne vlasé, njéni jezik püsti,
 Bár bi njéno čarno dúšo mogo skübsti!

Tak bi je vözrejčo, kak se plevé tráva,
 Nej bi več mantrála dobroga krščana.
 Ali máli je troušt, kakšté si naj misli
 Prvle on, kak ona postáne pišlivi.
 Nede nigdár žnjega te dovec veselí,
 Dokeč vréjo v Jüdki ti bejsni čeméri,
 I eti čeméri či gda té zmenkajo,
 Kak te prážen vrč se znova napunijo.

Vu etakšoj tožbi, vu etoj žalosti
 Na pamet ne pride njemi niti jesti.
 Hej pa vóra je že dvanajst odbila,
 Ali Jüdka je te obed nej prinesla.
 Na koncj žaloudec se me k hrbti zgrábi,
 Kak da bi stoj psa, tak i njega glád
 [draždži.
 Kak te hūdi pes, šteri nenajde méra,
 Tak lejče vu njem glád, vkūpkáple od
 [žéja.

Včasí se bár vtiša, niti se ne gene,
 Mirovno zatrpí lancov svoji bremen,
 Či se pa prebūdí, zača trousiti lance,
 Do obisti tiska ostre zobé, škrampie,
 Goubec se me pejni, laja, grzé, brūli,
 Tak troubi glád v Jóki, v njegovom cejlom
 [trūpi.

To žerjavo sunce se že spát pripravla,
 Prouti konci hodi svojega bežaja.
 Ne pečé tak močno, trūdno je grátalo.
 Vu večernom mráki komári lečejo.
 Dúgo senco meče trsje vu bereki
 Ž njega divja reca frnéča gorzleti.
 Štrk se je navolo loviti koráte,
 Zgrábleni porob nesé domou za mláde.
 Drouvničke mišice v dúgi gousti redáj
 Vrtéc sprevájajo vandrara na potáj.
 Poutniki idejo gori-doj po cesti,
 Nega glása Jüdki, niti nej obedi.
 Koga li zaglédne za njou misli Jóka,
 Ali zaman čáka, pá je li nej ona.
 Zdaj že komaj stoji, bi domou odišo,
 Či bi se od Jüdke tak strašno nej bojo.
 Ali kurážijo bi k tomi trbélo,
 Pogan bi se túdi nad Jókom smilúvao.

Pomilúvao ga je... Ešče néba túdi...
 Júdko vidi Jóka proti njemi idti.
 Nevem, radost me je, ali žalost vékša;
 Včasí bou kaj žrejti, župa, krūh i léča.
 Ali tak se vidi na njénom obrázi,
 Kak se vedno bole prouti njemi pašči,
 Ka so nej minoli, ali znouva prišli,
 Ali ne odído nigdár njé čeméri.
 Z ednim okom na hajs, z drúgim gléda
 [na čá,
 Nešče niti v pamet vzéti svojga možá.
 Pa bi bougše bilou, či bi pout glédala,
 Té bi se zdaj moja pripovejst skončala.

Tak se je zgoudilo... Nindri med grmámi
 Stári stúdenec je bio skriti vu trávi.
 Vido je tou Jóka, kak nebi či gléda,
 Záto si vu sebi etak premišláva:
 „Ali Boug moj drági, što bi bio zrok
 [toga,
 Či bi ona v njega zdaj notrispádnola?
 Nej bi jo jas bujo, z prstom jo ne teknem,
 Ešče de čemerna, či jo nazáj cuknem.“
 Kak si je tou mislo... ona v njega
 [prašči,

Ne vidi žnjé Jóka ni gláve ni vlási.
 Tak je Jüdka cejla, kak je živa bila
 V globoki stúdenec notri pogrozila.
 V njega je práščila, kak en kustí gómbec,
 Kak lisica, štera stoupi v skriti skopec.

IV.

Ali dúšnavest zdaj ne dá Jóki méra,
 Etak ga bičúje, etak v njega vdérja:
 „Ti nesrečen človek! Jaj! ka si si mislo?
 Strašno velki grejh je, ka si ti zdaj včino.
 Ka si nej poštvúto ti blagoslov Boží,
 Ka Jüdka prinesla, to kašo z ocvérki?
 Jej zdaj či máš gde kaj! Či je tebi
 [bougše
 Spadnola to hūdo zadomeščávanje?
 Tak ti trbej! či si samo ženo glédo,
 Vnjéni rokaj si pa te pisker nej vido!“

„Ka pa či nej kesno? sprobajmo“, —
 [tak erčé,
 I z rakitja hitro dúgo vouže spleté.
 V stári stúdenec je globoko doj pūsti
 I skriči: „Jüdka, to vouže dobro primli!“
 Prijela je Jüdka i on tak občúti,

Ka na ovkráj vouža nikaj žmetno visi.
Zdaj zača gor vlečti, kcoj se fejšť na-
[pinja,

Ár je žmetno bilou, opája ga hica.
Gda je do polojne skoron vöpotégno,
Tou ka je na vouži tak žmetno visilo,
Gde e nej tak kmica, gde se je že vidlo,
Gospodne! ne vpelaj...! strašno se
[zosago,

Lagati ne lažem, niti sem nej nigdár,
Ali ka zdaj vidim, tou potrdim vsigdár.
Ka visi na vouži? To je bilou strašno;
Eden stári vrág se je za vouže zgrabo.
Rép je méo pa [roglé, [nogé: zádnje

[konjske,
Tejlo meo kosmáto, pükle: krive slouke.
Nájbole pa čüdno je na [njem tou bilou,
Ka pou gláve sejre, pou [je]pa čarne méo.
„Ka si za baráta?“ [skriči: Jóka, — „što
[si?“

„Nazáj te doj pústim! Hitro se oglási!“
„Ne súni me nazáj,“ tak se Jòki moli.
„Jaj! gor me potégni, jas sem te vrág
[stári.“

„Nevem što je eti, nej dugo ka prišo,
Ali od njega sam na pou sejri gráto.
Vö me že potégni, nazáj ti zaslúžim,
Ár z tém eti notri jas vö ne pretrpim.“

Erčé njemi Jóka: „Vö bi te potégno,
Či bi stálen bio, ka bi me ti nej znoro.
Šegéte blágo je tvoje prijátelstvo.
Zahválím jas tebi dobrovolnost tvojo.
Ali vse eden vrág, ti si ali ona,
Húši vendar neboš, kak je bila žena.
Gori te potégnem, ali prve idi
Ocverkovó kašo mi vküperpostrúži.“

Erčé njemi te vrág: „Ne želi mi húdo,
Kaj bi pá dolišou. Povem ti jas drúgo.
Notri se potégnem jas vu čér králesko,
Postávím jo vu strašno velko bolečino.
Vsakšefele doktor jo sproba zvráčiti,
Ali niti eden nede znao pomočiti.
Té ti prideš pa boš proso pou orsága,
Ali pa či menje, dvej krbüli zláta.
Ešče ti več dájo, samo njej pomori,
Tou pa preveč zlehka vzemeš na sé gori,

Ár jas na tvojo rejč hitro žnjé odidem,
Drúgoga kralá čér na tou gorpoiščem.
Ali na tvojo rejč z té nebom šou vö več,
Pazi se na sèbe záto drági bratec.
Ár samo ednok dam sebé v rokou tvojo,
To si gorzapiši, nájbougše na čelo.“

Nej si je dvakrat dao praviti tou Jóka,
Vöpotégno vragà z stároga stúdenca.
I naj vu pogodbi se ne nájde krivo,
Áldomáš sta šla pit v edno oštarijo.
I tam kak te küpec, ki küpüje kravo,
Jóka tomi vrági je v rokou gorvdaro.
Té začata piti to stáro pikolo,
Tečas, ka se Jóka od njé gor obrno.

V.

Te stári vrág je pa svoje reči zdržo,
Na žerjávoj bráni náglo tá odleto.
Niti je nej stano, dokeč v buhe kejpi
Se v vüho potégno toj králeskoj čéri.
Ta deklina se pa zača lovít k vühi,
Vu njej strašno velke bolečine čüti.
Z postele vö skouči, troubi, kriči, lejče,
Vso híšo gorvdári, beži na dvorišče.
Ali tam si tüdi nemre nájditi méra,
Gori-doli drče, kak da bi znorejla.
Oča vu srakici, vu papučaj mati,
Za njov beži vsakši, ščéjo jo zgrabiti.
Zgrabijo jo, ali té začinja grizti,
Či jo pa pústijo, znova njim ščé vujdti.
Na konci vküpspádne, nema večé mouči.
Gor jo zgràbi oča i žnjov v híšo skouči.

Ali zdaj se začne drkanje sem pa tá:
Stou hlápcom, hlapicam se zapoved vö dá,
Eden po doktora, drúgi vu apoteko,
Šteri po barbéra, kí po cejsko babo.
Lejčejo brez gláve, vrástva vküp nosijo;
Popousko mást, oli i zavečo salo,
Káčki jesi, pelin, vse vküper sprobajo,
Ali vse to je nej níka pomagalo.
Skoupati jo trbej, kabi? žilo vsejčti,

Z trinájt féle drevj, trinajst vejk vlomiti,
Ribati, pariti, kaditi, mazati,
Eden od drúgoga veče ščé zdaj znati.
Pridejo čalárje delat compnrije,
Dõnok vse to nemre vtíšat bolečine.

I za volo toga njéni oča, mati,
Nemreta vu srdci sebi méra dati.
Nej njima trbej zdaj piti niti jesti,
Ešče zlato hráno nemreta požrejtí.
Te král naj se rešij od vnogoga lúdstva,
Vso delo na svojga pisáča zavúpa.
Ne briga se on zdaj za níkoga delo,
Za vlasé se vláči, kučé se vu čelo.
Ka pa ešče mati, v čarno se oblečé,
Jouče se za hčérko, toči bridke skuzé.
Cejli dén tam sedí pri njénoj posteli,
Nikše voule nema, ka bi šla len trejtí.

Zdaj se vòzbojnari po cejlom orsági,
Etak kričí hajdú, ki po bobnjej mláti:
„Pošteni põrgarje! vesnički, varaški,
Preveč je betežna našega krála cí.
Ki bi jo vòzvráčo, nede me žao nígdár,
Ešče vnúk njegov de velki gospoud
[vsígdár].
Záto či štoj zná kaj, naj se hitro glási,
To králesko čér, kak najprvlé vò zvráči.“

Na to med lúdstvom zdaj skričí nikak
[močno]:
„Zmorem jas,“ tak právi, „za njou tákše
[vrástvo.“
„Što je? Gde je té jas? Naprej stoupi
[hitro!“
„Jas bi bio tisti jas, prosim ji ponizno.“
Doj si vzeme klobúk, naprej stopí Jóka,
Sram ga je ka drúgi májo ga za norca.
Ali záto svojo rejč nazáj ne vzeme,
I ka se ne šáli, či trbej priségne.

Za vúho ga prímle tam na mestí včasi,
Jóko te hajdú i se žnjím k králi paščí.
Pred králá si stáne te hajdu kak drejvo,
Bajusi si síče na právo i lejvo.

Té právi: „Velki král, eti je en moški,
(No, zdaj se ne skrivaj, nego bliže skoči!)
Té páverski človek je vúpo trdíti,
Ka bi gospodično on vò znao zvráčiti.
Láž je to, ali nej? nemrem svedočiti,
Záto odpúščejnje ščém za to prositi.“

Erčé Jóki te král: „Ti slabo vò glédaš!
Znáš ti sirmák človek, ka se z žítkom
[špílaš?]
Nej je to norija, dobro sí premisli,
Ár či kaj zafušaš, glávo ti dam vzéti.
Ali či se ti pa zná zdaj posrečiti,
Té te z čerjouv mojov vkúp dam oženiti.
Pou orsága mojga prejkdam svoje zetí,
Cejluga ravnati je žé žmetno meni.“

Erčé na tou Jóka: „Moj milostiven král,
Neščém meti naprej z toga jas níkši tál.
Ali moje znánje zdaj včasi vòzprobam,
Zakaj bi odlášao, da zdaj dober čas mam.“
Z tém se vzeme Jóka, beží notri v híšo,
Gde je to deklino beteg strašno trouso.
Naprej je vzéo eden stári kalendari,
Šteroga je skritoga meo notri vu rokávi.
V njega gléda močno, obračavši očí,
I na pamet právi ete moudre reči:

„Znárgháš karga sirgi orgobergečorgo,
Kargak svarga sírgi zgeručargalarga?
Spurgucaegaj serge zdargaj zargátorgo,
Dorgo sérgédmorgogarga pregeklarga!“
Tou je:
Znáš ka si obečo, kak sva si zgučala?
Spucaj se zdaj záto do sédmoga pekla!

Kak so ete reči do vragá vüh príšle
On jo záča trousit, njej poukajo čonte.
Na tou žnjé vòide, hitro jo ostávi,
Ta deklina se pa včasi gorodtávi.
Te král ki je pa rejč svojo vsígdár zdržo
Je njídva z velkov parádov vkúpoženo.
Na gostúvanje je dao bujtí stou gjúncov
I prejkdao orsag svoj z králeskov krounov.

VI.

Vô je zišo te hér po cejlom orsági,
I je do vùh prišo sosednoma králi.
Njegva jedina či je túdi betežna,
Od vragá mantrána noč dén nema méra.
Vzeme se te sosed piše edno pismo,
Z etimi rečámi je približno píso:

„Prelübleni sosed! Naj Vam nede proti,
Nebi Väs zdaj mouto, ali sem v nevouli.
Velka mi je žalost, vküper me ščé strejti,
Od štere zdaj vékše nemam jäs na svejti.
Drágo moje dejte, moja jedina či
Vu smrtnom betégi na posteli leži.

Ne nájde se doktor, ki bi jo vözvráčo,
Za njov sam že skoron sam betežen gráto.
Čüdno je ka rávno na on dén je vléгла,
Gda je váša gospá goriozdrávila.

(Bog jo naj obdrži, z srcá njej želem to,
Vejm z svétoga krsta sam jo túdi zdigno.)
Ešče vékše čüdo, ka je beteg tákši,
Kak da bi li od vás bio esi posláni.

Nega za njou vrästva, to že vsakši vidi,
Či bi samo Vi nej šteli esi priditi.

Pridite, poglednite, dente na njou rokou,
Ne želem jas k šenki, blagoslovi vás Bog.
Dober obed vam dam, obrok vašim konjam,
Či te me prosili pou orsága tá dam.

Pridite vse vam dam, nika ne šajnálím,
Gor na tou pa ešče Vam lepo zahválím.
Dobro Vam želejmo cejla moja žlájta,
Pozdraviti Väs dá moja drága žena.

Pozdrávla Väs túdi tést ino punica,
(Či bár nevej za sé), túdi čérka moja.

Stári Peti kanás, vsi hlápci pri hiši,
Vse hlapice naše, stára Trejza túdi.

Vsi Väs pozdrávlamo, Väs i vašo ženo,
Testlj i punico, vso vašo držino.

Z rečjouv vsem navküper, Vam mi zdaj
[želejmo:

Dúgi žitek, srečo, zdrávje i bláženstvo.“

Tak se glási pismo. Ne vidi se Jóki,

Tak da bi me vse to rej bilo po volí.

Znao je ka je konec njegovomi znánji,

Od njega več nišče gori ne ozdrávi.

Ali pisma edna za tím drügam prijdo,

Postášom je dveri odpérat nej folgo,

Či eden vô ide, notriprijde drügi.

Sosed prvle prosi, na slednje že síli.

Na tou pa zapovej, té se prtij strašno,

Na konci z šeregom prisiljáva Jóko.

Lüdstvo záča bejžat, prineséjo glási;

Na meji vesnice gorijo že v plámi.

Prestráši se Jóka, gda je vido — čüo tou,

Ár vojáke svoje je vse püsto domou.

Koga na en mejsec, koga na dvá kedna,

Edne na šest, sedem, drüge pa na pou leta.

Samo dvá-trijé manjárijó po dvori,

Z tejni se pa nemre postaviti proti.

Vsi so se zbojali, ešče tést, punica,

I njegova drága prelübléna žena.

Vsi na njega ido, nagučávajo ga:

„Idi pa jo zvráči, to napravíš zlehka!“

Jóka pa za ves svejt nebi tou ovado,

Ka z vragom má delo, ka se je žnjim
[stavo.

Nego da so njemi že méra nej dáli,

Gor si je djao, ka de šou i sproba rájši.

Šou je do šerega i je mér zaproso,

Štero je od voja naednok zadobo.

I na tou beží, kak je lí bejžat mogo,

Dokeč je do králeske palače prišo.

Gde rávno kralá či má strášno nevoló,

Polko pléše vrág žnjov, tak da bi li znoro,

Kak Jóko zaglédne, pita ga čemerno:

„Ka ti trbej? Ka ščéš? idi si na délo!“

Nej sam ti povedo, ka te nebom bougo,

Kak samo li ednók, ni za dúšo tvojo!

„Jaj! kabi pozábo,“ ercé njemi Jóka,

„Nej sem záto prišo, drüga je pot moja;

Pred ženov bežím jas, ona me pregánja.

Jaj, či me tú zgrábi, včasi me raztrga!“

„Daleč je?“ pita vrág strašno se bojéči.

„Oh jaj! Eti je že. Lárma na dvorišči.“

I na tou te šatan, kak da bi ga strejlo,

Niti se nazáj ne zglédne, tak je bejžo.

Nej se je stavo. Pa gda je že v pékli bio,

Tam se je túdi vu péčino lüknjo skrio.

Ta králeska či pa hitro gorozdrávi,

I zdravejša gráta kak pa prvle včasi.

Jóki se pa délo preveč dobro zgája,

Tá njemi dá sosed pou svojega orsága:

Vô sta šla na poula, tak včasi na toplo,

I rážno delíta to cejlo králestvo.

Humpoke kopata na srejdi z zvekašom,
Na veliko žalost edno-pár lajkošom.
Ki so tam okoli cejli dén zijali,
Štere so na konci vse vkúper vlovili,
I naj se na té dén vsigdár spominajo
Hajdúki vsákomi dvajset gorvdarijo.

VII.

Ka pa od te Júdke, kaj nam pravi pismo?
Je sprneja tam i žnjé gobe rastéjo,
Ali jo pa nikák ki je šou tam mimo,
Z stároga stúdenca z voužom vópotéžno?
Nej sam číto jas nindri od toga gučati
I zaman sam isko vu stároj kroniki.
Jóki se pa bogme zdaj bogše godijlo,
Kak bi si glavo trou, pa se za njo brigo.
Nej se je v zid mláto, nej je drko doj-gor,
Nej je prišo od njé glás vu králevski dvor.
Med tém so pa vóre i drovne minute,
Edna za tov drúgov hitro preminule.
Mesec se je túdi vedno premenjavó
Ednok je „mladá“ bio, té je pá „pun“
[gráto.

Léto, jesén, zima, na to sprotolejtje,
Prinesé za mrazom z houva lejpo cvejtte.
Ono tápocéca léd te trde zíme,
Ali na njega pá vroče leto pride.

Léto pa gormenij jesén z svojim sádom,
Blagoslavle kmeta z vsakšféle dárom.
Etak edno léto zatím drúgim ide
I za starim létom vsigdár novo pride.
Jóka je pa ešče dugo lejta živo,
Vu lejpom blájženstvi trošo léto, zimo.

Ali ednok, gda si je niti nej mislo,
Je z sédmimi z seboj vrág po njega prišo,
Ki so ga zgrabili i odnesli hitro,
Niti se z nogámi do zémle nej tekno.
Zaman se je bráno, zaman cvili žena,
Nej so žnjim stanoli do sédmoga pékla.
Tam so ga v železno klonjo notrivrgli,
Naj sam nede, k njemi Júdko so zaprli.

„Jaj! zakriči Jóka, totá je zdaj z menom!
Nej sem méo zadosta nevole že z teboj?
Zdaj si pa vu pekel prišla me mantrati?
Človek se že nemre vu méri skvariti.
Ka zdaj eti gorim, to je tvoje délo,
Ka sam nej tá prišo kama drúgi ido,
Ti dobri, pravični, ki na drúgom svejti
Ne živéjo z vragmi vkúper v prijatelstvi.
Jaj! Ne mantraj me več, bojdiva si dobra,
Živ'va v méri vkúper drága moja žena.
Tebi de ležejše, meni bode bougše,
Vóri, ešče vpekli nede več tak vroče.“

Nevem, ka njemi je Júdka na to právla.
Zadosta je, ka ona je izda ta stára.
Tála se, krejga se, grdo se bijeta
I to vsigdár tak bou dokeč se prevčíta.

To je vse, ka valá dale krpatis,
Ki pamet má, tisti tak nešče vervati.
Ali moudro včenjé si naj ztoga vzeme,
Ár nišče nevej tou, ka ešče z nás bode?
Ka pa ka se njemi zná tak pripetiti,
Kak sirmáki Jóki i njegovoj ženi.

Vaše živlejnje si lahko ustvarite lepše i bogatêše,

či igrate na kakšem instrumenti! Tou je niti nej tak žmetno, kak si nikáki mislijo.
Svetsko poznána firma glazbenih instrumentov Meinel & Herold dáva vsakšemi
kúpci brezpláčno edno lejko razumlivo návučno knjižico, po šteroj se i vsáko
dejte brez teškouče lejko navči igrati na vsakšem instrumenti. Ali vážno je, ka
se kúpíje samo rejsan dobre instrumente čistoga i punoga zvoka, ár samo
dobro glazbilo dáva dobro muzíko. Zahtevajte zato brezpláčno lípou ilustrirani
katalog (árjegyzék) firme Meinel & Herold dr. s. o. j., skladišče fabrike instru-
mentov, Maribor br. 257. V istom nájdete glasbila zaistino dobre kvallitete, á
zvün toga trnok fal, ár kúpíjete direktno od fabrike, odnosno fabričkoga skla-
dišča. Glasbila so najmilejše darilo za velke i deco.

Barbarič Stevan.

Haj, haj, — pravi.

To je pa zato pravo, ar se je ravnok briti začao. Zdaj je zgotovo z žajjanjom i britvo je potégno po obrázi. Britva začne skákati na obrázi, potem ednok zosiče i se stávi v ščetinji. Števan vért vlečé, fejst vlečé. Zató si je tak zgučo.

Salamenska britva, tam vonej že drugoga cukajo v tórmí k desétoj meši i tú notri že njegova žena túdi gotova čáka v svétešnjom gvanti i tá prokléta bríjtna zdaj záče sijkati kak kača, potem pa kosa má návado tak skákati, gda se lansko kukoršče zmejša med žito.

Haj, haj, — pravi Števan vért i si záča odkapčúvati remen z láč, ka malo potégne bríjtno nanjem.

Remena rinek gorik zakapči na dvérsko klúko, drúgi konec primle z lejvov rokov i gda je že fejst španao remen, obrí njega se nagne, plúčne na lejvi kráj remena, ka se náj bole poškalij. Tak jo nabrušo.

Gotovi ste že Števan? — pita žena.

Števan vért je veliko regulo držo domá i nej je dopústo, ka bi ženska notri gučala v moške posle. Zavolo toga je samo venkráj tá pogledno i pravi :

Ne čémeri me Žúža!

Žena cukne malo ramo.

No, bogme! Zdaj že nonč človik nesmi pitati, či ste gotovi?

Ednok sí zdehne i z čislov pa z molitvenov knjigov sí doli séde pri péči i čáka, ka náj Števan vért gotov bode z brijenjom.

Medtem Števan nazáj gorizakapči remen okolik láč i se nazáj séde k okni pred málo gledalo. Britvino ostrico na obráz zrihta i močno potégne.

— Fffff! . . . — zderé se i gorik stáne z stolca.

I pred sebé držéči gledalo začne šercávati, jeli izpod strnišča nede cürila krv? . . .

Hát bogme cüri, zadosta hitro i gosto. Obprvim samo edna, te dve, potem tri zrnice rdéčega ribizlina vidi na lici Števan, gda so se té najšle so záčale teči v diljek po obrázi, se zglásila Žúža tam na klopi:

— Jaj, da ste pa naopačni! Zakoj ne pázite?! . . .

Števan vért do šinjeka rdéči gráto od čémérov kak puran, ali je zato tak se napravo kak da bi nej čüo nika. Samo je glédao britvo z kmičnim obrázom, gléda, i gda se osvedočo, ka v britvi nega falinge, ar je britva ostrá kak nevoľa, v roke vzeme žájfo i tisto šercáva.

— Hm! pravi.

Ešče ednok spoj blúzik jo dobro živiziteriva i

— Hm! . . . pravi ešče ednok.

Potem se malo skašlá i med prstami držéč žájfo, v gibanji pa nej brezi vsej posledic stápla proti ženi.

— Ka si právla . . .? pita jo kmično.

Žúža, kak je samo mogoča bila se je nazájpotégnola k péči. Ali nej je nikaj právla. Poznala je svojega Števana, gda je šinjek rdéči i oči se bliskečejo, te roka túdi hitro hodi, zato je nej nika právla. Samo se je vlejkla vkúp spoj na málo, ar strašen stvor je moški či čemerren gráta i na to je túdi mela skrb ka naj lahko ešče v cajti vkraj skoči. Takšo formo zato ponizno ali z vtégnujenimi žilami je gotova bila tam na klopi na bejg, kak edna máčka.

— Ka si právla?! . . . pita znovič Števan vért naprej stopivši. — Ka sem jaz naopačen?

Zdaj tá podržij žájfo ženi pod nos i tak se zderé, ka so ljudjé stanoli pred oknov i so si čojali glavé pred hižov.

— Ese glédaj, ti omelo — materti — ka si prinesla?

Ali da so ljudjé zandrügim stopali proti cérkvi, i v tórmí túdi gvúšno že po lestvici gorik škráble zvonár, ka potégne tréčega. On pa eto ti máš, tú se obrača po hiši na ednom kráji obraza z žájfancov na drügom kráji pa z krvávimí ščetinjami, nej obríti. Tak se je ešče ednok fejest zdrou Števan i žájfo ženi pod nosom voščo.

— Ese glédaj ti omelo — materti, — ka si prinesla?!

Žúža je zdaj ešče bole tíha bila, ár je žájfo rejsan ona včeraj prinesla od židova. I što zná? Ka pa či so njej rejsan kakši „bovln“ odali, ár ona je nonč ne poglédnola.

Záto je tíha bila...

Števan vért v prigiščo nábrao Žúžin svileni robec, gori jo postavo i pošteno stroso, tak da bi slive stepao.

— Ka je na toj žájfi?!

Žúža prevzeme žájfo i jo poglédne.

— Koza... — právi?!

— Na, jeli ka koza?!

— Koza...

Števan jo znova strosi.

— I ka sem ti jas pravo včeraj gda si k židovi šla? Ne sem ti pravo, ka náj kalapáč bode na njej?!

— Žúža podvezne glavo.

— Oja, to ste mi pravli...

Števan jo ob tréttjim stepé.

— Pa sem te ešče jas naopačen, ti omelo — materti. —

— Jaj, bežala mo, i včasik jo voodmenim, samo nebojte čemerni! — i z ednim náglim cuknjenom se vōpotégne z Števanove prigišče i odbeži k židovi.

Tisti čas, ka si je Števan dojzbriso žájfanco i krv z lica, je Žúža

že prišla nazáj od židova z žájfov. Tak se je paščila, ka je skoron dverí za sebov odnesla.

— Eto je — právi. — Kalapáč je gori. I kaže žájfo.

— To že ja — kluma z glavov Števan — zdaj boš dōnok vidla? Ka nej vse edno, kalapáč ali koza?

Tak kak blisk se začne žájfati i brití. Veščáni so že v čuporaj šli proti cérkvi i gvúšno zvonár si je že túdik plūno notri v dlan, ka potégne te tréči veršuš z zvonámi, zavolo toga se je brió kak blisk.

— To že ja — si je zgučao. Ár je vse tak šlo, kak da bi zmočaj rezao...

— No, jeli?! — je pogledno názdrik Števan gizdávo. Kalapáč, tisto ja, samo poglédnoti trbej.

— Gotovi ste že? — pita Žúža.

— Gotov — skluma Števan i ár v tórmí so rávno zdaj začnoli vlečti tréttjoga, se hitro notri potégne v kaput i záča idti proti dveram.

Na prági postáne.

— Zakoj nejdeš zé?...

Ár je Žúža stála pri okni i žájfo obračala v roki.

— Števan — právi smehéč.

— No, ka ti trbej?

— Ešče ste čemerni.

— Ja.

— Záto ka sem takše omelo?

— Záto.

Žúža zdaj stopi k svojim Števani i kaže njemi žájfo.

— Ka je to gorik?

Števan strpeče.

— Ko-z-za? — právi.

Na to čemerno dūne z nogov.

— Pa si nej odnesla nazáj?

— Ka bi nej!...

— Samo znáte — právi Žúža i žájfo obrné — tá žájfa na ednom kráji má kozo, na drügom kráji pa — omelo ti edno, materti — kalapáč!

Notri treščila za sebov dverí i pobegnola proti brnčim zvonom.

Obolenje želodca.

Zavolo vživanja prevrče ali premrzle, premazne ali premočne jestvine, prekmerno vživanje alkohola, nezadostnoga žvečanja, nervozna motnja prebave i zavolo splošne slabosti, nastanejo boleznj želodca, ki se pojavljajo v obliki pehanja, zgage, bolečine v želodcu, slabost, pljuvanje, želodčne krče, zaprtje i pomankanje apetita.

Zdravljenje:

Zarana ali večer naj se spije šalica Planinka teja. Té pospešuje s svojov bogatov vsebinov grenki snovov povnoževanje izločene slin in želodčni sokov: grenke snovi Planinka teja ovirajo pouleg toga tud prekmerno vrenje, s kem se dosege lejka, ména ino gladka prebava i dobro čiščenje. Zvün toga se je ogibati vsega ka je povzročilo bolezen želodca, varvati se alkoholni pijač, dobro preževčiti jestvino, ogibati se težko prebavni jestvin i nervoznoga razburjenjá pred, med i po jeli.

Gospod 63 let star, trpo je na želodčni krčaj, zgagi, čestem pehanji i večkratnom pljuvanji. Zdravljenje s Planinka tejom skoz štiri tedne in omejitev preveč vživanja alkohola je povzročilo méno prebavo i želodčni krči so prenehali.

Gospodična 21 leto stara, mela je zavolo splošne nervozne slabosti po vsätom obedi bolečine v želodci, napáde omedlávanja ino migreno. Zdravljenje s Planinka tejom skoz tri tedne je melo za posledico zdravo prebavo i prehanje želodčni bolečin ino glávobola.

Ženske bolezni.

Poznamo premočne menstruacije (mesečno pránje) zavolo slabokrvnosti, zatem menstruacije, ki radi slabosti predugo trpijo, potem znova menstruacije, ki so zvezane z bolečinami i to pri rázni vnetji i krči, štéri so največkrat nervoznoga karaktera. Premalo trájajočim menstruacijam ali pa če tista spoj izostáne, je vzrok splošna telovna slabost. Rávnó tudj takša je nerédna menstruacija, ki nastopi prerano ali prekesno, posledca slabe telovne konstytucije. Vse té motnje mesečnoga pránja delajo ženskam vnogo skrbj.

Zdravljenje:

Teden dni pred pričakóvaním nastopom menstruacije trebe začnóti s pilom Planinka teja, ka naj trpi 14 dni. Sedéčo kopej, lehka diéta, samo lahko prebávljivo meso, vnogo mleka, sadlj i sočjva. Poskrbeti se za dobro čiščenje.

Gospodična 24 let stara, je mela zavolo slabokrvnosti precj nerédno mesečno pránje (menstruacije). Stážno trpela na migreni, bila zružena i celo razdražljiva. Zdravljenje s Planinka tejom je povzročilo, da je menstruacija postála redna, brez migrene i nervozni pojavov.

Veliki paket Din 20.—, polovični Din 12.—, poskusni paket Din 3.50

Brezpláčno poučno knjižico pošlje Vam na zahtevanje:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. S. 529/36

Bolezni kouže.

Tvori, lišaji, mozoli, ogrci, prišči, rdéčica, rumenkasta krhka koža i drúgi nevugodni pojávi májo svoj izvor največkrat v slabi sestávi krvi, v prebávni motnjaj, obolenji jéter i zeptrji. Či se torej ščémeti mládo ljepo, zdravo polt, je potrebno predvsem očistiti notranje organe. Od tega namreč zavisj čištoča kože, a s tem tudj zvünesnjji izgled. Lice je gledalo notranji organov i če se tej držijo v redi, pride to tudj zvünaj do izráza. Nezdravi rumenkasti i sivkasto upádli izgled obráza, kak tudj drúgi nečisti pojávi na koži nastánejo zavolo neréda, šteroga povzročijo črevesni plíni, zaprtje itd. Te nevugodnosti je potrebno odstrániti s pomočjov zdravljenja Planinka teja.

Ar prihájajo torej boleznj kože iz notranjosti, to ne zadostuje samo zvünesnje čiščenje kože, temveč je potrebno odstrániti motnje v prebávi z rédnim pitjem Planinka teja.

Zdravljenje:

Da se dosegne rédno delóvanje prebave, da se izločijo i odstránijo strupi iz teja, se priporáča tudj zdravim osebám, da se na jesen i spomlád podvržejo 6-12 tedenskemu zdravljenju s Planinka tejom. Bogše i odpornejše zdravje, friški izgled, mouč i vola za življenje se dosegnejo s smotrenim pilom Planinka teja.

Pri štéri betegaj se je pokázo Planinka tej Mr. Bahovec zdravljena?

Pri obolenji želodca, betegaj jéter i žuča, betežni i manjájni črevaj, hemoroidi (zlati žili), debelosti, ledvični betegaj, reumatizmi, gihti i lišajaši, pri glávoboleznj i migreni, pri ženski betegaj in težávaj za menstruacije, težkočaj v prehodni letaj, pri povápnenjji žil (arteriosklerozji) i pri kožni betegaj

Zahtevajte v apotekaj izrečno

Planinka tej Bahovec.

Lejpa hištorija je to.

Náj bo kaj štéc, morem se pá lik zg'ásiti v pár redáj vu Dober Pajdáš kalendárium, šteri nosi glási po škürkom svejti.

Andráš báči, pomlite nazáj za kakši pár lejt, na tiste čase, gda je ešče dober svejt bio. Kelkokrát sva si zgučávala i pripovedávala od vsefěle nájnovějši dogodkov, na etom mestí? Po tom dugom vrejmeni bi pá rada čujla, kaj novoga od Váš. No, pripovedávajte mi kaj...

Jaj, drága gospodičina Rozika, zdaj ste me zaistino pred žmetno gordanje postavili.

Nevém, ka gde i pri kom se náj začnem i ka Váš interesera nájbole?

Znam ešče od indašnji časov, ka ste Vi vsigdar radi posluhšali ženidbene glási, tak te zdaj pri tom začnem.

Jelibár Vi tūdi dobro znáte, ka je gospá Trejzika lejpa, na gustuš valon dovica bila, záto je zlehka k moží šia ob drugim tūdi.

To se je že pred letom zgodilo i eta hištorija z tistoga časa shája, gda je Trejzika ešče nej bila pri moží, ka je eden vrli i na ženidev pripravleni dečko hodo k njej v vogledi.

Vej se je gospej Trejziki tūdi povido té voglednik, samo ka ga za trnok sramežlivoga najšla, šteri je njej niti v oči nej vūpao pog'ednoti, gda sta samá sedela vkūper.

Na eden lejpi lejtašnji večér, gda je mejsec tūdi lepo svejto, je voglednik pravo Trejziki, ka bi dobro bilo malo vō na špancer v park idti i tam si pogučavati dale.

Ali na to je sprevejdna dovica etak odgovorila:

Jaj, moj človik nebode z toga dobro, ár vu parki je kmica ino mejsec doll z nēbe tūdi grehšne tanáče dávle človeki.

Ejnje, gospá — se je sramotio té za ženidev valon dečko — vej sem pa jaz že ne dejte i zdaj že lahko poznate mojo návado.

Dobro, dobro — odgovorij dovica Trejzika — te mi pa obljūbte zdaj, ka či mo li šla vu park z Vami, da me nete obijmali pa ne kūšūvali, niti z ednim pristom se me neteknete.

Na mojo dūhšo Vam obljūbim — je odgovoro.

Ka vragá mo pa te špancerala z Vami po kmičnom parki? — Je vsejkla nazáj tá čemerna dovica i z tém je tam povrgla toga boužekástoga voglednika.

Odpūstite mi Andráš báči, to meré nika ne interesera, ka ste mi pripovedávali. Povejte mi kaj lepšega.

No, gospodičina Rozika, zdaj pride za Váš valon.

Jelibár, stára je že tá návada, ka na „Fašenek“ zavijemo v oštarijo ino se pri hreščěči har-

monikaj i klarinéti malo vò zve-
seljmo, posebno ešče čl je na
stoli zláta kaplica v-literskom
gláži. Z nami pridejo túdi Micke
i Ančike. Pa šteri ščéjo posé-
titi svojega iména dén i tej so
ešče nájbole lúšni lé, gda se
malo navláčijo i napléšejo.

Micke v začétki sedijo malo
bole srámežljivo i samo z ednim
okom tak izpod čela opazújejo
lúšne dečke.

One perse ne pléšejo, ár je
dečki ne zovéjo, nego gda har-
monike tak lepo zatégnejo i
klarínét tak zabajano scvili, se
je težko odpovedati skúinjávi i
poméríti nogé, štere že pod sto-
lom dúnčejo skákajoči ples

Gda pride dečko, njemj že
sáma zletij na rame. Pa se stij-
sneta v začétki bole krotko po-
tem močnejše, ka postáne lúbé-
zen vedno bole vrouča.

Slatko vince, pa tisti krotki
poglédi se namijlo zasmehé. Pa
túdi drúgeféle misli bloudijo v
glavá.

Andráš báči, morem idti domo
ár je že večér,

Gospodičina Rozika, ali dnes
pazko mejte na sébe, ka naj ne
zvej Vaš stárl, da sva si gučala
múva tak dugo od lé lejpe
hištoreje! Zbogom!

Notri posio:
KATANČIČ KÁLMAN

Na njénom grobi.

Tak je, sem je pokopana,
To je njéno stanovánje,
Na korinaj, pod korinaj,
Tú má ona vòčno spánje.

Vu grobi povehnjeni kejp,
Njéna lica neženéjo,
I na nji rdéče rože,
Že túdi več necvetéjo.

Lúbo sem jo duga leta
Rávnok túj tak ona mené,
Právla mi je vsigdár samo:
Kak ti mené, tak jaz tebé.

Angelje so ne tak šteli,
Ka bi se múva lúbila,
Záto pa je svojo drágo
Dúšo, prerano zgúbila.

Pred grobom sem nje oblúbo,
Vörnost, tak kak zdaj tú stojim.
Protí vsej zapelávnosti,
Oblúbleno vörnost držim.

Tak je, tú je pokopana,
Na njénom grobi rastéjo,
Nedužne korine, štere
Njej celo leto cvetéjo.

Talányi Franc.

Vnogo se piše od hranivosti mleka! Ali zakoj má na
telko lúdi, ki po leto dní ne spijéjo ni edne kaplice mleka? Ednostávno záto, ár
vesnicaj dónok
je mleko poleg vsej svojí dobri svojstev težko prebávljivo, ker se v želodci groži
v ménše ali vékše grúdice. Čl se pa od mleka i „Enrila“ naprávi bejla káva, te
je to ne samo zvórnédno prijétno pitje, líki mleko se v toj obliki trikrát hitrej ino-
trikrát ležej prebávlja.

Moja žena.

Takša kak je moja žena,
Lehko povém, — da je nega.
Nema drugoga veseljá,
Kak samo lepoto, — se zná

Vgojda prvle kak gor stáne,
Gledalo v roke popáadne.
Se šercáva, se glejúje,
I delo tá zavlačúje!

Zdaj se vrtij tam po sobi,
Dati morem toj lenobi,
Vse v roke; žájfo i vodo,
Da tak, náj, ešče lepša bo.

Škátle si naréd postávi,
Puder, mazalo z nji správi.
Šterim se máže po obrázi,
Da človeka groza zgrábi.

Večkrát se k njej preblížavam,
Rad jo imam, vse njej dávam.
Ona pa či me zaglédne,
Jaj! Te mi na obráz ségne.

Gda se moderno obleče,
Tak se stisne, ka trpeče.
Ali to njej je vseedno,
Náj je li samo moderno.

Črevlje mále si obúje,
Da je sáma — doj nezúje.
Kúrje oko jo fejst tíščij,
Ali za lepoto vse trpíj.

Zdaj se k okni ide glédát,
I novo obleko zbérát.
Za vsákšo vremen náčišo,
Má janko vsigdár kračíšo.

Krščák si na glávo dene,
Z domi ide, tak od méne,
Na obrázi má pajčolán,
To nej ženska! — nego purán.

Ona se na sprehod podá,
Jaz pa morem bidti domá.
Ovak je samo té zamé,
Gda z moje mošnje vónesé.

Pa gda njej kaj sfaliváva,
Té se k meni preblížáva.
Zgučáva si: drági mož moj,
To i ono kúpi mi doj.

Tak kak je moja žena,
Na sveti jo nišče nema.
Ona drugoga veseljá,
Od lepote nema, — se zná.

Benčec Géza
Morávci.

Veliki svetski uspeh Planinka teja, šteroga núca tídi na jezere be-
govomi vračilnomi svojstvi. Vračilna tráva, z štere je Planinka tej sestávienu, se
z vékšega tála beré v jugoslovenski planinaj i tou v vrejmen, gda so níčni trávní
sestávki v travinaj nájbóle prisoutni. Pri šteri betegaj se je pokázó Planinka tej
Mr. Bahovec vračilnim? Pri betegi želoudca, bolezni jeter i zuča, obolejaji i
tromosti črejev, hemoroida, pretivosti (vgojenosti), bubrežni (mejérni) bolezni,
reumatizmi, gihti i išijas, pri glavoboli i migreni, pri ženski boleznaj i smejtanj
začasa menstruacije, smejtanj v lejtaj menjáve, pri povápnejši žil (arteriosklero-
za), pa pri koužni boleznaj. Da bi se doségnolo rédno delo prebáve, zatém, da
bi se odstránili čeméri z teja, se priporouča tídi za zdrave pèršone, ka napravíjo
po edno kuro (vráčenjé) od 6—12 tédnov z Planinka tejom. Bougše i opornejše
zdrávje, friško vóvidejnje, čistouča i vola za žitek se/doségnjejo s pomočjóu Plan-
ninka kure. Zahtevajte v apotekaj izrečno „PLANINKA“ TEJ BAHOVEC. Veliki
páket Din 20.—, polovični Din 12.—, omout za probo Din 3.50 Reg. S. 529/36.

Odhájanje v zorji.

Tam so sedeli okoli postele. Doktor vkraj zézvalo Juliška tetico.

— Zdaj lahko notri prineséte deco . . .

Že z sejrimi vlasámi bodoča ženska je blejda postánola, spodnja čoba je nje trpetala.

— Vmerjé ?

Doktor si očále brijše.

— Dosta se mantrá, dónok se reši vsega trpljenja.

— Juliška tetica se napotijo proti drúgój hiši, ka deco notri prineséjo.

V čisto málo hišico je te rávnok notri pokukukala zorja. Na odprejto okno se je vlejvao vlolic i drúgi korin prijéten düh.

Juliška tetica glédajo deco, Ferko si žmetno gemlè na nos zrák, či de vékšl do ga mogli z opererati, mála Juliška je doj brsnola sébe odejvko i sladko se smehé v sne.

— Juliška tetica znájo, ka je gor morejo zbúdití, a žmetno se genejo izmed dvér.

— Moji siromačeki . . .

V bližanje cérkvi tórmí pét bije vóra. Juliška tetica si zbrijšejo oči i stopijo k posteli.

— Jas sem tú . . . Hodte . . . Gorik vas oblečém . . .

Ferko si eden čas brijše oči, ali mála Juliška hitro vóskoči z postelè.

— K mami mo šli . . . jeli k mami ?

Útránji frišek lúft je prehodi i drgetajoč se paščlivo obláčijo.

— Jeli Juliška tetica, ne vmerjé mama ?

— Zdaj močni morete bití, morete mi obečati, ka nete jokali tam pri posteli.

V velkój hiši je ešče goro lampáš, ali sunčni tráki se že notri silijo nad okno. Ta vmérajóča z zaprtimi očámi ležij med vankišami ali na stopáje se gori zglédne. Njèna deca so to . . .

Tam stojijo poleg njé.

Vóvtégne proti njim svoje doj-púščene rokè, štere so nigda hoditi je včlilí. Vodile je od postelè do šparherdta, lahko se je prijao za njè, zdaj so tak slabe i trpečejo, kak v jesení list na drevji.

Dvoje sneno deteče glávice se zdaj obslednjim stisnejo k prsam svoje matere.

— Mamica . . . Mamica moja drága . . . Telko právi mála Juliška i njej čobe na joč se vlečéjo. Ali ona zdaj močna ižé bidti, ár zná ka nesmi jokati.

Vmérajóče materé rokè gládijo pojbeca glavo.

— Ferko, doj ti trbej zrezati vlasé i pazl ne ka bi ti vsigdár v oči visile . . . Jas že nemrem več paziti, ár odidem . . .

Máli Ferko v strahšen joč začne.

— Neščem, ka bi Bog pazo na mené i — grzé, brše — na

ves glás záčajo jokati, kak je doktor vkraj vleče od postele vmérajóče matere.

— Juliška tetica, bodite tak dobri i je neste vó.

— Ali v drúgo hišo neščejo ldti. Obečajo, ka do tího samo naj jih njájo, ka lahko glédaajo mamícino postel, tam z drúgoga kota.

— Vej de Bog pazo na vás — právi Juliška tetica.

— Mála Juliška se z jočom borúvajoča postávi proti :

— Neščem, ka bi Bog pazo na mené ! Jas ščém naj moja mamika tú ostáne.

Zdaj doktor zové tetico :

— Idte k posteli, Vás zoté !

Tetica stopijo k posteli.

— Juliška, ti tak dobro znáš limonádo vkúper napraviti. Žjam.

Cítrono zožmiče v edno kupico vodé i cukér dene notri, primle betežnika prek pléd i drži kupico, v toj sekundi betežnika gláva dol spádne.

Zláta ribica.

Blížik morja je bio máll otok, na šterom je stála mála hišica. V toj hišici je živo starček z svojov ženov. Živela sta v velikom siromaštvu, starček je pleto mreže i hodo k morji lovit ribe, s tem pa si je zaslužo komaj vsakdenšnjí krúh.

Ednok kak vrže starček mrežo v morje i začne vlečti, tak se njemi vidí, ka ešče nigdár nej

Že tam stoji doktor túdi. Začne viziterivati okoli dve minuti i z súhlím glásom právi :

— Vmrla je . . .

Juliška tetica čúje rejč, samo ne razmi i močno drži to mrtvo tejšo i samo te vdári v joč, gda v ednom kotí mož z bridkím glásom gorí skričli :

— Zakoj si šteo to Bog moj ?

— Vmrla je — zguči si sáma vsebi Juliška tetica. Mrtvo tejšo méрно položi na postelo, prste na oči dene potem z trpetajočimi stopáji ide v kot, primle deco za roko, tá je pela k posteli i právi :

— Zdaj že lahko jočete, že ne čúje.

— Mož na kolena spádne, močno stisne k sebi deco.

— Moji siročeci.

Na odprejto okno močno se vlejvle sunčni zárek, v ográčeki pa eden fúč na drevi začne fúčkati . . .

tak žmetno vlejko, komaj jo vópotégne.

Gda jo vópotégne, se čúduje, ár je v mreži ne bilo drúgo, kak edna mála ribica Istina, ka je tá ribica nej bila návadna, nego zláta.

Kak vzeme ribico z mreže, se je ribica oglásila i ga prosi :

Pústi me starček nazáj v sivo morje, zato ti včinim vse ka želiš.

Starček si eden čas premišlavlje i pravi: „Ka bi mi ti mogla včiniti? Idi pa li plavaj veselo po morji.“ Vrže zlato ribo v vodo i domo odide.

Domá ga pita žena, či je dosta rib zgrabo? On njej pa pravi, ka samo edno zlato i t'isto je nazáj püsto, ár ga lepo prosila. „Püsti me — je právla — v si-vo morje i vse ti včiniím, ka želejš!“ Meni se je pa milila tá mála ribica i ne sem štéo vzéti nika od njé, k ženki sem jo püsto na slobodno.

„Oh ti stári norc! Ponüjala se ti je velka sreča, ti si jo pa ne znao zgrabiti!“

Starka se je kregala od goj-dne do večera, ne njemi dála méra: „Da bi jo končibár proso krüh, skoron že nonč skorice ne-de pri hiši, ka boš pa te jeo?“

Starček se že nevoló posúh-šati to, záto ide nazáj k morji i tam glesno skriči: „Ribica, ribica, zláta ribica, obrni se z repom proti morji, z gavov pa k meni!“

Ribica priplava k bregi i ga pita: „Ka bi pa rad starček?“

Preveč se je razčemerila moja žena i me poslála po krüh.“

„Li idi domo, krüha ta mela zadosta.“

Starček ide domo i pita ženo jeli je zadosta krüha? Krüha bi bilo zadosta, ali glej nesrečo, korito mi je počilo i zdaj nemam v kom prati, záto idi nazáj ino prosí edno novo korito od ribice.

Starček ide k morji: „Ribica ribica, obrni se z répom proti morji z glavov pa k meni.“

Zláta ribica priplava i pita starčka, ka bi rad meo.

Žena me je poslála, naj bi te zaproso za novo korito.

Dobro, tüdi korito dobíta.

Starček pride domo, ali komaj stopi na prag njemi žena že za-

povej naj ide nazáj i prosí od ribice novo hišo, ár se tá tak vsáki čas poderè.

Idé starček k morji, tam za-zové ribico i jo zaprosí za novo hišo. Ribica priplava i njemi to zelenje tüdi spuni, ár kak pride domo že tam stoji lepa nova hiša z rastovoga lesá.

Ali žena je zdaj ešče bole čé-merno kričala kak prole: Oh, ti stári norc, ki se nevejš pobog-šati z srečov. Zaproso si hišo i zdaj misliš, ka bogvej ka si vči-no. Nika si nej! Idi znova k zláti ribici i njej povej, ka jaz neščem biti kmetica, nego gos-pá, ka do mi ljudjé pokorni ino se mi poklänjali gda me sréčajo.

Idé starček k mori i z gromo-vitim glásom zazové ribico, štera ga pita, ka njemi trebej.

Žena mi nedá méra, ščista je nora že, zdaj že več nešče biti kmetica nego gosá

Dobro je, ne žalosti se. Idi domo i vse bo vrédi.

Starček se obrné i glej čüdo, namesto hišice stoji na štiri što-kov visika z'dina, po dvorišči službenik bežijo sem i tá, vu kühnji küharje cingarijo z tanje-ri, njegova žena pa v svilnatnom gvanti na visikom baršunastom stolci sedi i zapovedá le.

Bog dáj žena — pravi smehèč starček zdaj de ti dobro!

Ka ti ded stári, kak se vüpaš menè gospo, računati za svojo ženo! Hej, hlá ci, zgrabte toga zaroblenca i ga lüčte v konjsko štalo, tam ga pa dobro načču-kaite.

Starček je vujti štéo, ali slü-žebniki so ga zgrabili za šinjek, notri so ga potègnoli v konjsko štalo, tam so ga dobro načukali z biči tak ka je komaj goristano.

Potém ga postavila žena za hižnoga slugo i zapovej, ka njemi náj dájo meklo v roke, da bode dvorišče pometo. Hráno pa v kúhni naj má.

Žmetno je bilo starčkovo življenje. Cell dén je pometao dvorišče i či je gder edno smét nihao, včasik so ga vlekli v štalo i z bličom po njem. „Glej jo, to babo“, si je mislo starček. Nalletela jo je sreča, zdaj se pa zarila, kak svinja v blato. Niti za možá me več nema.

Za nekaj časa pa se je žena navolila biti gospá, záto dá starčka pripelati pred sébe, pa njemi právi, ka ona več nešče biti gospá, nego casarica.

Štápla starček proti morji, zavové zláto ribico i njej právi: Sploy je znorela moja žena, hújša je kak prve. Nešče več biti gospá nego casarica.

Dobro je — právi ribica — ne boj žalosten, vse bo dobro.

Starček se vrné i glej! Namesto prejšnjega doma stoji visiki dvorec pod zlátov strehov, okolik njega hodí stráža pod orožjom, za dvorcom se razprestéra velki ogradček z cvetčimi korinami. Pred dvorcom pa velki zeléni trávník, na šterom se je zbrála soldačija. Njegva žena kak casarica se špancera z generáli i knézi ino začne pregledúvati regiment. Bobénje bobnjajo, muzika igra, soldácje kričijo „Hura“!

Ali ne miné ne vngó, ne malo časa i se že nevoli biti casarica. Zapovej, naj poiščejo starčka i postavijo pred njéne svetle oči.

Nastáue na to velka zmešnjáva, generálje bežijo sem i tjá, zapoved bi radi zvršili ali neve-

jo, gde naj iščejo starčka. Komaj ga nájdejo na zádnejem dvorišču. Pelajo ga pred casarico.

Poslúhšaj stári norci! Idi k zlátoj ribici, ino njej povej, ka je meni malo biti casarica, jaz ščém biti morska gospodárica, da mi bode pokorno morje ino vse ribe.

Starček se bráno. Ali za Boga, ka misliš?

Ka mislim, to mislim. Či me včasik neboš bogao, tak včasik zgúbiš glavo.

Ohrábrivši svoje srcé, ide starček k morji i z žalostnim glásom zové. Ribica, ribica, zláta ribica, obrni se z répom proti morji z glavov pa k meni!

Zláte ribice nega i nega. — Skriči starček drúgič, ali itak je nega. Skriči starček ob tretjim. Zdaj se samo neednok začne morje šumeti i burkati, kak je prvlé čisto i merno bilo, tak je zdaj postalo čarno i strahšno.

Ribica priplava k bregi i pita starčka, ka bi rad meo?

Ešče bole je znorela moja žena, zdaj že nešče biti casarica nego morska gospodárica, da gospodári nad vsemi vodámi i zapovedáve vsem ribam.

Nika ne právi starčeki zláta ribica, nego se obrné ino pogrozij v morsko globočino.

Starček ide nazáj domo ino sam svojim očam nešče vervali. Dvorec je míno, na njegovom mestí stoji stára, mála hišica, v hišici sedij njegova žena v raztrganom gvantí.

Začnola sta znova živeti, kak prvlé, starček je znova lovio ribe, ali zláte ribice nej zgrabó nigdár več.

Notri poslo;

POUČIČ LUDVIK

Fokovci št. 33.

Babica pripoveduje . . .

„Esi poslušnite, moja drága deca, ka vam zdaj ščém edno trnok lejpo povejst povedati“, je právla babica eden večér svojim málim vnúkom.

Vu ednoj máloj vési, ne daleč od gráda, trdo zidanoga, na trnok visiko skalo, vu šterom je prebivao eden jáko jálen grof, je živo prileten, siromašen človik, pun nevole, pun vnougih skrbi, Andráš báči so ga zváli. Z dnéva v dén je živo s tem, ka je síha drva vkúper brao vu léjsi gospodna grofa, za štere je doubó malo penez, ka si je tisto, ka je nájbole trbelo vu hiši kúp, to je sou, papriko, melo, cukér i tobák, šteroga je trnok rad kadio. Meo je edno dugo pipo, kak so jo ešče índa vrejmena vsi nosili, i kak jo naš dedek túdi má na padláši. Ali ešče tou túdi nesmim pozábiti povedati, ka je edno kozo túdi meo, štera njemi je mleko dála, s šteroga je navékše živo.

Kak sam právla, je bio prilejten i malo naglúšen. Ednok pride k njemi hlápec toga jálnoga grofa i njemi veli: „Esi poslušnite malo, Andráš báči. Gospon grof mi je pravo, ka vam naj povem, ka morete k njemi priti vútro, pa zagójno ešče, ka sledkar nede domá. Ste razmili?“

„Razmo sam,“ právi hitro Andráš báči, ár nej se je bogme vrejdo z grofovskimi hlápci noroga réditi i je več spítávati, kak trbej, ár so nej že samo ednomi čunte vkúper zmlátili, ka bi si je lehko prečto, i je mogao tri dni ležati domá i vu blodnosti tarnati. „Razmim, razmim“, právi ešče i té komaj zapázi, ka že več hlápca nega tam. Odišao je že.

Trnok si bejli glávo Andráš báči, zakaj ga je gospon grof k sebi dao pozvati. Nika dobroga si je nej mislo, ár je znao, ka gospon grof

je že vnouge tak pred sebé dao zvati, ali nigdár več so se nej povrnoli.

„Ka mislite, moja drága dečica,“ je opitala babica svoje verne posluhšavce, „ka je napravo siromák Andráš báči? Ka bi vi napravili, či bi bili na njegovom mestu?“

Najvékši med njimi, Laci, je pravo: „Ja, či bi bio na njegovom mestu, nebi šou k grofi, liki bi se skrio vu gouščo, i tam bi dale živo.“

Té drúgi Vilmoš pa je etak pravo: „Šou bi k grofi, i či bi me ščeo notri zapreti, kak je s tejni drúgimi včino, ki so se nej nazáj povrnoli, bi doli strelo njega i njegove hlápce i vse, ki so vu grádi.“

Babica je skimala z glavov i je opitala ešče toga máloga Joškeca, ka bi on napravo.

Té máli Joškec je svoj obráz vu istinske grbe vkúper potégno i velo: „Jaz bi se pa k Bougi obrno i bi ga za pomoč proso.“

Babici se dve velkivi skuzi vlejíta iz oči, kda čúje svojega najmlájšega vnúkeca tak gučati, šteri si skrivomá obríše i dale pripoveduje: „Tak je túdi stári Andráš včino, kak si ti pravo, Joškec. K Bougi se ja molo za pomoč i brez skrbi je večér šou spát, kak je spio svoje mlejko i malo duhána pokadio.“

Drúgo jutro se je Andráš báči rano prebúdo, ešče ednok se je pomolo k Bougi, naj ga obvarúje, i odišo je vu grád. Tak si je po pouti premišlavo: „Ka mi na misel pride, tisto mo pravo, či de me kaj pito.“

Na dvorišči gráda ga je že čakao gospon grof. Trnok húdo se je držao i opitao je Andráš báčija z zapovedálnim glásom, kak májo to šego vsa gosпода: „Ka ščés?“

„Prosim ji lepou, gospon grof, včeraj so pravili, naj gnes zajútra pridem k njim.“

„Á, ti si té, ki nam drva krádne vu lougi. Prav, prav, ka si prišao. Vej te mi že navčimo kradnoti. — Halo! Janči, Pišta, esi hodta i pazita na toga tatú. Včasi pridem nazáj i te se pogučimo.“

Prestrašenoga Andráš báčija sta zgrabla dvá močniva hlápca, štera sta pazila na njega.

Za malo pride nazáj gospon grof i z njim eden mládi gospod. Grof njemi veli: „Tú ga máš Béla, i vó ga opítaj i tak z njim včini, kak ste se včili na visikoj šoli v Budapešti.“

Té mládi jurist (človik, z šteroga birova ščé biti) opita Andráš báčija: „Kak ti je imé?“

Andraš báči se včasi nazáj obregne: „Jaz, ka se smijém. Vej sem se že deset lejt nej smijao, od onoga hipa mao, ka mi je moja verna ženka vmrla. Da bi vi znali, kakša vrla deklina i sledkar moja žena je bila. Či bi jo . . .“

„Túj baj! Ka mené briga tvoja žena i tvoj smeh. — Kak se pišeš? Tou ščem znati.“

„Či znam pisati? Jeli se vam senja mládi gospod, véj sem pa ešče šolé nigdár od zvúna nej vido, nej ka bi jo odznotraj. Ali moja žena, ona je znála pisa . . .“

„Jeli te že ednok obucuknoli. Ka me pa briga vaša žena i tou, či znáte pisati. Ešče ednouk mi kaj tak noroga povejte, pa te včasi na onoj slivi viseli,“ se čemeri mládi gospod, ka njemi že vse pene z vúst letíjio, a grof se smeje i smeje i se za želodec drží! Právi juristi: „Njáj ga, njáj ga! ka boš se z njim mantrao. Rájši bi njemi prinesao vrč vina, ka si náj malo svoj vno-gi guč ta polejé. Janči, idi pa prinesi vrč vina!“

Odejhno si je Andráš báči, kda je tou čúo. Veséli je vzeo vrč vina

i je pio, kak je mogo, ár je znao, ka zdaj má, zdaj lejko, slédkar več nede meo.

Té mládi jurist pa se je čemerio, i čemerio. Kak bi se njemi osvejo? I si misli: „Jas njemi že pokážem, jas bom ga túdi meo tak za nimáka.“

„Hej, Andráš báči. Bi meli škatúlo tobáka?“

„Baka? Či bi meo. Prosim ji lepou, naj mi ga samo dájo, domá že mam kozo i bak, to ranč vküper paše.“

Jurist si misli: „Nej me je razmo, mogo mo ga nači pitati:

„Neščem nikaj znati nej o baki, nej o kozi, liki, Andráš báči, bi meli puno škatúlo dúhána?“

„Tak, ka bi meo puno húto „Hahna“. Ár tak se mi vidi, ka gospoda „Hahni“ kokout právíjo. Perse, ka bi meo kokouta. Ešče z ednim bom zadovolen i nej s puno húto. Kak de moja koza domá veséla, gda de mejla drúšči . . .“

„Za božo volo! ne gučte telko. Tú máte eden srebrní tolár i bejžte že k vrági nekam, ka vas več nemo vido.“

Andraš báči si ne dá dvakrat praviti i zatou hitro odbeží z gráda. Za seбом pa čúje glasen smeh gospoda grofa.

Drúgo jútro pa njemi prinesé hlápec Janči pismo, vu šterom njemi gospod grof dá pravico, ka lehko síha drva vküper beré po lejsi. Siromák i itak srečen Andráš báči pa se zahváli Bougi, ka ga je obvarvao grofove jálnosti i trnok veséli je bio.

„Tak vidite“, skonča svojo pri-povejst babica, „je Boug rejšo Andráš báčija, ár se je vúpao vu Njem.“

„Záto se, vi dečica moja, túdi vsigdár vúpajte vu Bougi, či te vu nevouli, i Boug vam pomore.“

Bejli i čaren krao.

Živo je ednok eden krao, šteri bi trno rad meo sinū, ali tā sreča ga nej doségnola. Kak ednok žalosten hodi po lougi je trnok žéden gráto. Kak tak hodi i išče pitno vodo zavára eden lejpi stúdenec v šterom plava lejpa zláta kupica.

Ide k stúdecí, ségne za kupicov ka bi pio z njé, ali glej čúdo, kak jo šče prijéti kupica dale plava, i zobston je bilo vse njegvo delo, kupico je zgrabiti nej mogo. Nato se v čemeráj na črvo léže i tak pijé ali gda je šteo gorik stanoti, je nej mogo, ár ga níkák drži za bajusi nazáj i njemi právi :

Zdaj si mi vrokaj čaren krao, kak si vüpao ti z mojega stúdenca piti brezi mojega dovoljenja.

Čaren král se moli bejlomi králi, šteroga je bio té stúdenec i ki je velki čarobnják bio, da náj ga püsti, vejm njemi vse dá ka de ga proso.

Dobro je — právi bejli krao — či mi dáš tisto, za štero ešče nevejš domá ali kak domo prideš bodeš znoo, tak te püstim.

Ka si je vedo srmák čaren krao, obečao je ali san nej znoo ka je dao tá.

Kak pride pred vráta svojega gráda njemi vesélo dájo naznánje, ka dokeč je on po lovini hodo, žena porodila sinū.

Vesélo bežij notri v grád, gde se on sam osvedočo, ka je Bóg poslúhno njegovo prošnjo. Ali žalosten je gráto, ár njemi na pamet prišlo, ka je on obečo bejlomi králi. Žena ga pita zakoj je tak žalosten? On njej zdaj raztolmači, kak je obhodo z bejlím králom v lougi.

Tak je zdaj mesto vesélja znova žalost ládala pri čarnom králi, i sta čakala gda pride bejli krao po dejte. Ali kak dnévi i tjédni minéjo i po

dejte níšče nej prišo je čaren krao veséli gráto i si tak mislo, mogoče bejli krao kaj drúgo misli.

Vrejmen ide, lejta tečéjo, z máloga deteta velki človik zrasté. Mládi králjevič je že bio 21 lejt star, gda je šou na lovino. Kak se pa tā hodi po lougi, zavára ednoga lej-poga jeléna na šteroga duplejra. Jelén dale skoči i se nazáj prouti njemi obrné. Ali zdaj je že bejli krao postano z njega i právi mládomi králjeviči :

Ejnje, čarnoga kralá sin dobro si duplejrao za menov.

Králjevič se zosága. Bejli krao njemi pa nadale právi :

Tvoj oča je tebé meni obečao, prvle kak si pa tí na svejti bio. Že je vrejmen tú moreš se primeni zglásiti prvle kak de 14 dní. I stem je flejno, več ga je nej bilo.

Králjevič ide domo i právi svojemi oči, ka on more odijti, stém sloboud vzeme od starišov i se na pot zeme, da goripoišče bejloga kralá grád.

Králjevič ide potúje po nepoznáni potáj tak pride v ednom velkom lougi do edne mále kučice, v šteroj je živejla edna stára ženska. On jo pita či njemi zná povedati pot k bejloga kralá grádi.

Ta stára ženska njemi právi : jaz tebi pot nemrem pokazati ali jaz ti dam ete prstan, té prstan či vržeš na tla konj postáne i kama si tí misliš, on tebé tá odnesé.

Tak je včino králjevič, kak njemi je ta stára ženska právla i je prišo do bejloga kralá gráda. Kak se približuje k grádi, opázi ka se kralá hčeri koplaje v ednom potoki. Králjevič natihoma ide i vkrádne najmlájše čéri gvant i se skrije.

Králjevske hčeri se po koupanji začnejo obláčiti, vsáka najde svoj

gvant samo li ta najménša nej. Vse sestre se oblečejo i idejo domo, samo ta najmlájša ostáne tam i se jouče za svojim gvantom.

Zdaj naprej stopi králjevič i njej právi: Ne jouči se Zeluma, hči bejloga krála, eti je tvoj gvant, vzemi ga i oblejči se.

Zeluma se obleče i ideta obádvá prouti grádi. Po poti sta se zalúbila i je njemi obečala Zeluma, ka de ona njemi pomágala i odslobodi ga od svojega oča.

Kak prideta v grád se mládi králjevič včasik zgłási pri bejлом králi. Krao njemi právi: Dobro je či si prišo, zdaj idi pa si počijni. Vej večér ti že dam delo. Pokáže njemi edno málo sobico i právi: to de tvoja soba, dokeč boš pri meni.

Večér pá ide pred kralá, šteri njemi velij: V etoj noči mi moreš napraviti eden táksi grád kak je moj i pred grádom more biti lepo jezero, v jezери morejo zláte ribice plavati. Či mi to nenapráviš do gojndne te zgübiš glávo.

Králjevič je jáko žalosten šou v svojo sobo i si je mislo, ka zdaj má slejdnji večér v svojem živlejnji. Na to notri pride Zoluma i ga píta, ka njemi je zapovedo stári. On njej vse raztolmači i njej právi, ka on to nikak nej mogoči napraviti. Ona se zasmehè i právi, ka náj se samo méрно doliléze, ona že vréd správi do gojndne.

Na drúgi dén, gda bejli krao gor stáne i vidi, ka je vse tak, kak je on želo. Tam stoji grád pětkrát jakšino desétkrát lepši kak je pa njegov zakunjeni i jezero je pred grádom v šterom zláte ribice vesélo plavajo v njem.

Čemeren gráto stári krao i si misli. No, čakaj samo, vej te jaz že zasüknem.

Na drúgi večér njemi pá právi, ka vütro ob deseti vóri njemi on pokáže svoje hčeri i on njemi more pokazati, štero je nje gva najmlájša hči Zeluma.

Králjevič ide nazáj v svojo sobo-tam ga že čaka Zeluma i ga píta, ka njemi zapovedo stári. Králjevič njej vesélo právi, ka njo more spoznati med sestrami.

Pomali, samo nikaj ne boj veseli, ár nás 24 sester jeste i smo tri-tak ednáke ka nonč oča sam nemre-razločiti štero je štera. Mené ti tüdi-samo tak spoznaš, ka de pred mojim obrázom edna mála zláta mišica lejtala.

Na drúgo ütro bejli krao dá vö-pozvati králjeviča pred svoje hčeri. Králjevič ide i kak njemi ona povejdala je on že od daleč zagledno lejtajočo zláto mišico. Ide k njej i právi: To je tvoja najmlájša hči Zeluma.

Beli krao je zdaj preveč čemeren gráto, ka je to tüdik vgono, záto njemi je gorik dao tretjo: Naj pred njem z edne ougorke napravl zláte črevle.

Večér pride Zeluma i ga pijta, ka njemi je zdaj zapovedo njéni oča. On njej právi, ka pred njénim očom more z edne nakvášene ougorke napraviti zláte črevle.

No to je nemogoče, ár to neboš znao napraviti; tak moj oča zvej, ka sem ti ovo tüdik jas pomágala i náj dá obadvá osmrtiti. Nájbogše de či oskočiva k tvojmi oči.

Zeluma skübne edno vlás z gláve i ga zasüče na klüko ino močno zapovej vlási, ka náj mesto njiva odgovárja. Králjevič si pa vzeme eden vogel i na stejno napijše:

„Ti stári krao, jelí pa mogoče z edne skvášene ougorke zláte črevle napraviti?“

Po tem na okno voodideta. On vzeme svoj prstan i ga vržena tla, šteroga včasi konj postáne. Njiva na njega sédeta i se tirata proti grádi čarnoga kralá.

Na drůgi dén gorik stáne bejli krao i čaka králjeviča, ali králjevič ne stáne gor. Idejo ga gor būdit. Kak njemi po dveraj rogáčejo, se njim on moli, naj ga ešče malo njájo, ár je on preveč trůden. Za dvej vōri pá idejo rogátat po dveraj ali zdaj pa do poldnéva prosi dopůščenje. Poldné pá nazáj pridejo bejloga kralá slugi i ga būdijo, ka že naj ide ár je stári krao preveč čemer.

Ali zdaj že zobstom klonckajo i trejskajo po dveraj, glása nikakšega ne dobijo z hiže. Slugi mislěč, ka se mogoče on sam skončao so mogli dveri notri vtrgnoti. Kak stopijo v hižo, se čūdůvajoč obráčajo sem i tjà, ali zaman, králjeviča nega nindrik. Idejo i bejlomi králi vse naznánje dájo.

Bejli krao kak vse to čůje, je včasik znao, ka v tom deli more nikša hucfutarija biti, záto ide sam i dobro preglédne hišo, med iskanjom zavára na klůki vlás, štero je njegova hči Zeluma zvezala tà gor ka naj mesto králjeviča odgovárja. Na stejni pa vidi napis.

Zdaj pribežijo hčeri i glásijo oči ka Zelume nega nindrik. Kak stári to vse vidi i čůje prizové pred sebé štiri šárkánje šterim zapovej naj letijo ža králjevičom i Zelumov ino je naj mrtve ali žive nazáj pred njega prinesějo.

Šárkánje idejo po sledi za njima, bežijo kak nájbole morejo. Ednok se ona nazáj zglédne i vidi, ka je oča za njima poslo šárkánje. Záto doj skočita z konja. On je postano kapejla, ona pa zvonovje. Zdaj priletijo šárkánje do kapejle, dale več slejda nega, hodijo notri po kapejli

ali njiva nájti nemrejo záto se obrnéjo i nazáj domo idejo.

Kak so šárkánje odišli, se njiva vkůper poberéta i ideta dale po svojoj poti.

Šárkánje domo pridejo i právijo bejlomi králi, kak se je zgodile. On se pa krejga z njimi, ka zakoj so nej kapejlo podrli zvoné pa spotrlii. Zdaj pošle šest drůgi šárkánjov za njima naj njiva zgrábijo.

Tej zdaj pá letijo za njima kak veter. Zeluma se pá nazáj zaglédne i vidi, ka pá idejo šárkánje, doj skočita s konja obadvá i ona postáne potok, on pa most na njem. Šárkánje priletijo i iščejo okoli mosta ali slejda dale nega. Obrnéjo se i proti domi letijo,

Kak so šárkánje odišli se njiva poberéta i ideta dale proti čarnoga kralá grádi.

Šárkánje priletijo domo i právijo ka so pri potokovom mosti zgrúbili sled. Zdaj se bejli krao v velki čemeráj sam podá za njima.

Kak se Zeluma nazáj zgédne, vidi ka zdaj sam oča letij za njima ona se prestráhši i právi králjeviči, ka zdaj naj letijo kak misel, ár či je stári zgrábi, tisto njima de zádnja minuta. Králjevič tira konja kak je nájbole more, stári pa za njim kak da bi bejsen bio. Ali gda bi njiva že skoron zgrabo, te sta skočila notri na vráta čarnoga kralá. On je pa dale nej meo moči i od velki čemerov se je notri vráta vdaro tak, ka se je bujo.

Čaren krao je z velikim vesěljom sprijaio svojega sinú i Zelumo. Včasik na drůgi tjeden so držali veliko gostůvanje, štero je 99 dni trpeło. Vina so telko meli ka ešče vráblí so pijani grátali, záto od tistoga časa mao vráblí po dvōma nogama skáčejo.

Notri poslo :

Farkaš Jožef kováč
Lončarjevci.

Da znáte

Nájvišiša hiša.

Nájvišiša hiša na sveti je Empire State Hauze v Newyorki. Visika je 380 metrov! Má 102 štoka, 62 lifta, šteri lüdi gor vozijo i 6400 oken.

Nájdukši most

na sveti je prek osoleno jezero v Severnoj Ameriki. Dugi je 34 km.

Nájdukši tunel

je Huntington-Lake. Te tunel je v Kaliforniji, Amerika. Dugi je 21.760 metrov. Okolik 2000 metrov je dukši kak simploski v Švici.

Nájvékši breg

na sveti je Mount Everest v Ažiji. Visiki je 8800 metrov.

Nájvékša voda

je v Ameriki Mississippi, štera je duga 6970 kilometrov.

Nájvékši otok

je Grönland, šteri je devětkrát vékši od Anglije.

Nájvékši steber

je v Newyorki znak amerikanske sloboščine.

Nájvékša cérkev

je světoğa Petra v Rimí. V njej je prostora za 54.000 lüdi.

Mravle so pojele elefante.

V Južnoj Afriki, — kak afriške novine pišejo, — so mravle pojele celo čredo elefantov. I to se zgođilo tak, gda so elefantje zaspali, so velike mravle (kak vráblji) v milijonskem roji napadnole čredo elefantov. Splezile so njim vüha, v oči, v nos i s svojimi strašnimi če-

lüstni so je znotra začnole jesti. Tak je z napádeni elefantov drügo ne ostalo, kak samo čonte.

Kühanje z brezžičnimi válovi.

V Ameriki i na Holandskom so v zãdnjem vremeni napravili poskúse z brezžičnimi válovi kühati. Napravili so rádijsko peč, štero so tak, kak rádio vküper prikapčili i na njo so dáli ponev z mesom, štero se v krátkom vremeni na lepo žuto ocvrlo. Rávno tak so z ednim novim aparátom sprobali hladilne napráve. Od obeda ostánjeno meso, se dene ohladilnik i aparát skúp prikapči z brezžičnimi válovi, šteri začne delati i v njem mrzlo postáne, tak, ka se konzervera.

Či de to tak, dale naprej šlo, té nam naše stáre peči več nede trebelo, rávno tak drva i šteinkol nam višišnji postáne.

V dveh vöraj prek Oceána.

Poštna rakete obri Atlantika —

Stopáji z teorije v prakso.

Že več let jeste v Zedinjeni držávaj družba, štera dela eksperimente z raketami. Pred krátkim so sprobali v New Jersey dežéli. Pústili so edno raketo z 6000 pismami z težinov 70 kg. Tá proba je doségnola velikansko hitost 47.000 km. na vöro.

Kak se káže tá proba z raketami je zaistino žé zrela, da bi v bližnom vrejmeni stopila z teorije v prakso.

Teškoče so samo napraviti takši material, šteri bi mogo duže vremena prnesti vročino 2000 stopinj, kakša se naprávi pri gorenji pogenskoga eksploziva Vendar pa računajo v Ameriki, da bode mogo-

če že v kratkomi vremenl poslali prvo pošto iz Amerike v Evropo i nazaj v kratkivi dvei vöri.

Porodila je osmerčke.

Na Kitajskom je edna ženska osem decé na edenkrát porodila i od tej sedem pojbov i edno deklino. Mati i deca so vsi zdravi.

V Kanadi je nekša ženska porodila pét decé, šteri vsi živéjo i se pod državnim nadzorstvom močno razvijajo. Ali kaj so pét proti osmim?

Pri ništerni ženskaj je že takše nagnenje za več decé na edenkrát. Na Škotskom je edna ženska med 14 porodi 11 krát rodila dvojčke, pri ednoj drugoj ženski je med 44 decé bilo 26 dvojčkov, i 18 trojčkov. V Rusiji je edna ženska

na svet správila z 21 porodi 77 decé. Edna négerska ženska pa je porodila drugi krát dvojčke, tretji krát štiri, pri šestom šest decé. Edna druga ženska je rodila 11 krát i tak: trikrát dvojčke, šestkrát trojčke, i dvakrát četvorčke, vse vküper 32 decé. Ona sama je bila četvorček, njéni mož pa dvojček.

Strokovnjáki právijo, da se je na svejti zgodilo med milijon porodov, se je rodilo dvojčkov 12.000 krát, trojčki 140 krát, četvorčki 1 krát. Petorčki i šestorčki samo 2 krát, ednoga smo povedali odzgoraj i drugi l. 1936 na Vestfalskom osem, šteri právijo: na Kitajskom do ostale v rekordi znamkar duga sto leta.

Ešče edno za dugi cajt vu zimi...

To je špilanje, s šterim se lejko špila kelkokoli lüdi. Vsáki má eden falájček papéra i kalabájs. Eden od njih napiše példo denem etak.

r — — a

Zdaj morejo té, šteri se špilajo, spuniti tevi obej liniji z drugimi lite-rami, p. d. s tejni: tresti falátov jeste etakših rejči: rana, runa (burgunda) repa, reka, reva (siromák), roka, rica, roža, ruža (srbohrvatski roža), Riga (glav. váraš Latvije), Roma (glav. váraš Italije), reža (lúknja), rama, rima (pri pesmaj), rasa (plemen), roza, Reža (žensko ime), rola, roba (blágo), Rába (reka), ruta (robec), zaja (mohamedansko ime za krščane), raca, roda (štrk), rosa, rúha, raza, resa (lás pri žitnom klasi), ruka (srbohrv. roka), ruda.

Ali pa tak:

s — d

je sod, sád, srd, sud (srbohrv. biroviya).

Ali pa:

p — — — a

je pčela, puška. polka, Pavla (žen. ime), Praga (glav. váraš vu Č. S. R.), proga i. t. d.

Šteri vu določenom cajti nájveč takših rejči vküper napiše, ka te drugi so nej napisali, si lehko za vsakšo rejč takšo, kak jo má samo on, napiše edno piko. I šteri má prvi dvajset ali tresti pik, je prvi i najbogši vu tom špili.

Skrivno pítanje.

LETOŠNJE VGANKE :

1.

Vsakši dén idem prek vodé,
Za bregé.
Nigdár ne zmočim si nogé.

2.

En tjedem je pun i sit,
Dvâ tjedna tenki kak nit,
Potém pa ide se skrit.

3.

To drevo je čudno,
Sami ježov puno,
Kak doj spádne nakla,
Obleka je báršatna.

4.

Jaz sem, ka sem, Vam právim,
Zdrávje, moč dávam stárim,
Pogübelnost pa mládim.

5.

Daleč nindrik se rodim,
Hitro po svejti hodim,
Kak do tébe prebižim,
Vse si stebov vó zgučim.

6.

Pride ona, nje odseka
Belo glavo od šinjeka,
Krv njej záto li netečé,
Zgrábi glavo, z sebov nesé.

7.

Tü pa tam, sem pa tjá,
Večkrát tüdi po dvá,
Po štiri pa po trej
Se kota po zemlej.

8.

Máli lagev brez obroča,
z dvojnim vinom me on trošta.

9.

Skáče kak koza,
Ali koza ne je,
V obleki hodi
Ali človik ne je,
Kaj misliš ka je ?

Meni se je senjalo, ka sam se z
bratom i sestrov v ládji prek Mure
pelo, na sredi vodé smo se zač-
noli vtáplati.

Ka bi mogli napraviti, da bi se
nej vtopili ?

Gdé šujster začne nájprvle čre-
veo šivati ?

Što pride skoz zapreto okno, pa
jo nestere ?

Naprej pét, odzajaj pét, ide nap-
rej i nazáj.

Notri poslo
Kološvári Vilmoš.

Vsém našim prijátelom, dámo
naznánje, ka letos rávno tak, kak
vse ova preminouča lejta 10 noví
kalendárov za leto 1937 vópotég-
nemo i štéri do srečo je meli do-
biti, tístim je po pošti domo pošlemo
i njihova iména v Dober Pajdáš
kalendárium dámo naštampati.

Rešenje se morejo do 15. mάρca v reditelstvo poslati, pisma etak adresirajte: **Uredništvo Dober Pajdáš Kalendarium, Gornja Radgona.**

DOBRO SO REJŠILI

v lanskem kalendaru prinešene vganke i so gvinali po lutri vō potégnjeni Dober Pajdáš kalendarium sledéči: Mihalič Filip, Pertoča št. 96. Pockak Elizabeta, Ivanovci 61. Péček Emil, Sebeborci 88. Lazar Ilonka, Gor. Petrovci 16. Kūčan Irenka, Križevci 89. Forjan Štefan, Pertoča 118. Péter Imre, Negova. Bokan Janoš, Sv. Ana. Vebarič Johana, Francuško. Podlessek Kálmán, Amerika.

Gratuleramo vsém našim prijátelom, šteri so tou srečo meli, ka so naš „Dober Pajdáš“ kalendarium gvinali.

Nadale so ešče tūdi dobro rejšili naše vganke, ali nej so meli srečo do dobička sledéči: — potroštajmo je pa stém — naj probajo letošnje vganke rešiti, lejko do pa letos vékše srečo meli.

Obal Jernej, Zenkovci 18. Fartek Aleksander, Šalovci 13. Norčič Karol, Sebeborci 116. Veren Kalman, Bodonci 114. Sukič Ludvík, Šūlinci 20. Magyarič Peter, Markovci 54. Šebjanič Karol, Šūlinci 35, Baleb Jožef, Lucova 18. Tanacek Jernej, Vadarci 84. Počič Ludvík, Fokovci 33. Benčec Géza, Moravci 14. Koložvári Vilmoš, Ivanovci 45.

REŠENJE LANSKE VGANKE:

1. Penez.
2. Bolha.
3. Žalod.
4. Črevli.
5. Vápno.
6. Marela.

7. Sedanji čas.
8. Vogelje.
9. Starost.
10. Skrivnost.
11. Kosa.
12. Potkov.
13. Misel.
14. Vlasjé.
15. Noč.
16. Drūgo gor držij.
17. Četritek.
18. Posvet.
19. Kak je mrou.
20. Zemla, štero je pūk odneso.
21. Či jih pelaš večkrát.
22. Trdo.
23. Gda je zmržnjena.
24. Do sredine.
25. Po mokrem.
26. Či puno denēš v prážno.
27. Ár stáro nemre zozidati.
28. Ár na pamet zná popevati.
29. Ár je noč zmes.
30. Ár šcé na drūgi strán.
31. Da ga nosi.
32. Pri erbiji.
33. Gda hitrej kosi kak mešter.
34. Gda glavo na okno vō držij.
35. Tikvi nigdár, samo semen.
36. Nigdár, samo semen.
37. Na križi.
38. Nieden, trbej je notri djāti.
39. Tridesét ($2 \times 5 + 20$).
40. Ni ednoga.
41. Ni eden, drūgi odletijo.
42. Prerežeš na sredi.
43. Tak ka sta obá siva.
44. Dveri.
45. Na somári se konj ne nesé, na konji pa somár večkrát.
46. Slamnatna streha.
47. Sneg.

Hasnovito znánje

Kméčki dugovje.

Ka so kméčki dugovje?

Za kméčke dugé se računajo vse obveznosti v pejnzej zaseb-nopravnoga značája, nej gledéč na to, iz kakšl osnov izviraajo i ali je kmet dužen kak glávni dužnik ali pa kak kezeš. Za kméčke dugé se ne računajo tisti dugovje, šteri vktipno ne doségajo 250 Din ali pa preségajo 500.000 Din.

Ka so nej kméčki dugovje?

Med kméčke dugé ne spádajo jávne dajátve, z rákonom odmér-jene pristojbine, dug na bláži do 500 Din, šteri je nastano po 20. oktobri 1931 leta, v kelko so nej spreménjeni v menične terjátve, du-govje v kelko so pokriti z ročnov zastávo, dajátve na račun pláč, ter-játve obrtnikov, obveznosti iz herbanja, terjátve Národne banke, Dr-žávne hipotekárne banke in Privilegirane agrarne banke, v kelko je to nej izrečno nači navedeno v toj urédbi.

Višina kméčki dugov se določi tak, da se obračunajo nepláčane pogojne obresti, véndar pa ne nad 12₀/⁰ na leto do 20. aprila 1932 i se prištejejo glávnicl.

Odplačilni načrt.

Odplačilni načrt določa, da se glávnicl 100 Din na dén 15. no-vembra 1936 pláča 12 let po 3% obresti na leto od 15. novembra 1936 po sledéči tabeli:

Plačilni rok	obresti	odplačilo	ost. dugá
15. nov.	Din	Din	Din
1936	3	—	100
1937	2.79	7.01	92.99
1938	2.58	7.22	85.77
1939	2.35	7.45	78.34
1940	2.12	7.68	70.64
1941	1.88	7.92	62.72
1942	1.64	8.16	54.56
1943	1.38	8.42	46.14
1944	1.12	8.68	37.46
1945	0.86	8.94	28.52
1946	0.58	9.22	19.30
1947	0.30	9.50	9.80
1948	—	9.80	—

Če je dug vèkši od 25.000 Din.

Če cejli dug kmeta zàvodom preséga 25 000 Din, se more z ozirom na imovinsko stánje posámezniaka znižati za 30%. Dužniki, šteri vkúpni dug znáša več kak 25.000 Din i več nego 50% vrejdnosti njuvoga imejja, lahko zathevajo znižanje dugá do 50%. Vrejdnost zemlé se določi na osnovi katastrálnoga čistoga dohodka.

Sklep znižanja takših dugov do izdávala sreska sodišča, v kraji, gdé dužnik stanúje. Prošnje se morejo vložiti v 2 mesecoma. Pridjãti se more izkazilo občine, seznam upnikov z višinov i právnov osnovo dugá, seznam i zamerkanje vrejdnosti nepremičnin i premičnin, kak túdi vsej notrijemánj, dale izkazilo občinske upráve od števila hišni članov i od števila i vrejdnosti živine i drobnice.

Tákše znižanje dugov bodo dužniki plačúvali Privil. agr. banki po 4 l pou % obresti 12 let začnovši z 1. novembrom 1936 v ednávi lejtni obroka.

Lejtni odplačúvani obrok de polágo dužnik na račun Privil. agr. banke prek pristojeni dávní urádo.

Vzgoja i ravnanje z plemenskimi svinjami.

Pri odebéranji plemenski svinj more v prvoj vrsti se ceniti starši. Vsigdár se naj gléda, da se mládi za plemen vzemejo z drúgoga ali nadalnega gnezda, ár so tej vsigdár močnejši i bole uporni kak z prve gnezde. Mati se vpošteva t-kša, štera dobra mlekarica i má nájmenje 12 ceckov. Dobro pa trbej paziti pri odebéranji na vse, ka je vážno, prsa šúrka i globoka, tešlo lepo razvito puno v pléča, križ šúrki i visiko priraščen rëp, nogé pravilne. Takši morejo biti stariši pa túdi za plemen odebráni mládi.

Pravilno odbéranje se včinij včasi po skotitvi mladičov. Mládi se opažújejo včasik po skotitvi i že te si trbej t ste zamerka, šteri so slabo razviti, ár se takši za plemen nemrejo njáti. Končno se pa odeberéjo te, gda so stari 6 8 tjédnov.

Kanžare, štere se misli njáti za plemen, trbej pústiti cécati 8 tjédnov, prasičice pa 6 tjédnov. Po preteku tega časa se odstavijo, kelko je mogoče polagoma. Postopno odstávlanje je túdi potrebno na mater gledoč.

Od starosti tri tjédnov naprej se prasce postopoma navája na normálno krmó. Nej jih je pa dobro pústiti jesti pri materi, nego se njim pokláda posebi. Za té čas je primerna gosta žúpa. Dobra žúpa se naprávi na priliko z posnetoga mlejka s or-mesjo kúhanoga ovsá ali ječmena ali pa z obadvojega z dodátkom friških lanenih tropin i klajnega vápna ali pa semlete krájde. Dobra je túdi hajdinska mela. Kukorčna mela i spoj kukorčni izdelki nej so primerni, ár kukorca predvsem pita. Nájbole primérna sta oves i ječmen, kak prekúhan zdrob. Preveč dobre so pa na debelo semlete pšenične otrobje. Med

Žüpo se lahko vmejša nekelko ribje mele, n. pr. okoli 50 gramov na glávo i dén. Pri kanžarčkej, ki so že nekelko odrašeni, nücamo od 100 do 200 gr. ribje mele na glávo i dén. Količina se odmeri po starosti.

Približno vsáki drügi ali trétji dén se dá mládim v svinják edno ali dve lopati zemle, nájbogše od krtofinjeka oz. iz negnojeni trávnikov, ki ne so podvrženi poplávam. Za té namen nej primérna prst z vrtoy ali močno gnojnih njiv. Zemlo denemo v svinják v niskom záboji. Dobro je dati mladičem v svinják ali tekališče ednok ali dvakrat na tjeden po pár redov zdroblenoga lesenoga vogelja ali pa čarnoga premoga. Klajno vápno ali krájdo, leseno vogelje odnosno premog dobro vplivajo na razvoj čont i rást, če se pokládajo več časa. Klajnega vápna dojde ednomi mladiči po 5 gramov na dén, za starejše po 10 do 15 gramov.

Celo vážno je pravilna krma i oskrbovánje plemenske svinje (matere) med dojenjom. Količina i kakovost materinega mleka vpliva na zdravje i razvoj prascov. Ár je na drügi stráni mlečnost v gláv-nem odvisna od krme, trbej dati dojéčoj svinji krmo, štera krejpi tejló i ob ednom pospešüje mlečnost. Običájni krmi se dodá po zmožnosti pšenični otrobi, žitni zdrob, kakšnoátč mleko, ribja mela i spodobno. Jestí more biti nepokvátjena, inači vpliva nevugodno na kakovost mleka i lejko povzročí prascom drislavos i drüge nevugodnosti. Svinji krmimo tüdi kühan krumpir, nadale v svézem stánji korenjé, peso, repo v zmérni količini. Ár je pa tá krma vodene i má premalo beljákovin i rudniski snovi záto so za volo toga ednostávne. Potreben je záto dodátek lanenih tropin, ribje mele itd. tüdi klajnega vápna ali krájde, da se postávi pravilno hranilno razmerje. Či se to ne včini, se zná zgoditi zlásti pri dobri mlekarici z dosta prasci, da opešajo, zbolijo na čuntaj ali inači ino celo zginejo. Klajno vápno se pokláda svinji v začétki v máli količini i se postopa pomali tak, da se ga primejša k vsakšoj hráni po edno normálno žlico. Tüdi dojéčoj svinji je dobro metati prst v svinják.

Prasce trbej privaditi na prosto gibanje kak nájprvle, či je mogoče že štrtem ali pétom kédni. Vendar náj se je nepüšča na gnoj-išče, nego v tekališče, v ograd ali dvorišče, gde nega nesnájge. Či se živali rédno giblejo na prostom, se lepše razvijajo i postánejo odporne.

Vážno je negovánje kože. V leti v velki vročini je potrebno, da se tü i tam zaperé z mláčnov vodov koža. Žival se pa kak nájprvle mogoče more posühšiti na sunci.

Velko vlogo pa igra tüdi hlejv. Dober hlejv je topeo, zráčen i se zná sühi. Vlažnost svinjam škodí. Hlejv se more dnévno zráčiti, ednok na mesec pa razküžiti z vápnenov vodov.

Pri svinjoreji odločüjejo v glávnom trije zroki: plemen, krma i oskrba.

SENJE (SEJMI).

PREKMURJE.

- Beltinci** (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. aprila, 27. jun., 15. jul. i 5. nov.
- Bogojina** (živ. i kram.) 15. febr., 20. mάρca, 19. mája, 20. julija, 4. sept. i 16. novembra.
- Crensovci** (živ. i kram.) 14. mάρca, v ponedlek po 3. máji, v ponedlek po 14. septembru i 20. oktobra.
- Dobrovnik** (samo živinsko) 6. aprila, (živ. i kram.) ponedlek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dolnja Lendava** (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. mάρca, 17. aprila, 16. jun., 28. jul., 28. aug. 28. sept., 28. okt., 18. decembra, pa vsáki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drugi dén.
- Dokležovje** (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.
- Dolenci** (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grad (Gornja Lendava)** 28. mάρca, 21. junija, 15. augusta, 29. septembra i 30. novembra.
- Križevci** (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsáko prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spádne na to soboto svétek, je svinjsko senje prvejšo soboto.
- Kuzma** (kram.) na Križni četrtek.
- Krog** (kram.) 4. mája.
- Martjanci** (živ. i krom.) 23. mája, 6. augusta i 27. oktobra.
- Murska Sobota** prvi ponedlek januára živinsko senje, prvi ponedlek februára živ. i kram., prvi pond. mάρca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mája živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi pond. novembra živ., 6. decembra živ. i kram. Če spádne na prvi ponedlek svétek, se vrši senje na drugi dén.
- Petrovci** (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. sept., 28. okt.
- Puževci** (kram.) 13. julija.
- Puconci** živ. i kram.) 28. mája, 10. jul., 10. sept. i 10. novembra.
- Prosenjakovci** (živ. i kram.) 15. mάρca, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.
- Rakičan** (živ.) 26. mάρca, v tork pred Risáli, 2. jul., 16. aug. i 8. oktobra.
- Selo** (kram.) prvo nedelo po Srpnj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Benedek** (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledí vsigdar v ponedlek.
- Sv. Sebeštjan** (kram.) 20. jan., 2 nedela po Vüzmi, 15. jun., 21. dec.
- Turnišče** (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drugi ponedlek po Vüzmi, četrtek pred Risáli, 12. junija, četrtek pred Velkov mešov, drugi dén po Máloj meši, 4. oktobra i vsáki četrtek svinjsko senje. Če spádne velko senje na četrtek, te je svinjsko senje eden dén sledi.

SREZ LJUTOMER

- Ljutomer** živ. i kram. senje: vsáki kvaterni tork. V drugi mesecaj živinsko senje vsáki drugi tork v meseci.
- Gornja Radgona** 3. februára, 25. mája, 30. jun., 10. augusta, 15. nov.

Sv. Križ pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. julija, 6. novembra.

Mála Nedelja četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. oktobra.

Veržej 3. márc, 6. mája, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh 24. augusta, 13. decembra, ter tretji ponedek v meseci aprila, junija in oktobra.

Negova 8. septembra.

Sv. Peter 17. januára, (29. junija), 30. junija, 21. septembra.

MESTO I SREZ PTUJ

Ptuj živinsko senje: za konje i rogáto živino vsáki prvi i trétji tork v mejseci, za svinje vsáko srejšo; tržni dén je vsáki péték; letno krá-marsko senje se vrši: 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra.

Ormož Cvetni péték, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsáki prvi pond. v mejseci jan., febr., márc, máj, jun., jul., sept., okt., dec. Či spádne na ednoga tej pondelkov svétek, se vrši senje na drúgi ponedek. Svinjsko senje vsáki tork v tedni.

Sv. Tomaž 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

MEDJIMURJE

Čakovec Cvetni ponedek, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.

Draškovec sredo po Jürjavom, 7. i 16. aug., 11. nov.

Kotoriba 9. márc, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.

Nedeljišče 15. junija i ponedek po augusta nedeli.

Prelog Risálski tork i ponedek po Jakobovom.

Razkriž 19. mája, 24. junija, 10. augusta, sredo po Beloj nedeli.

Mursko Središče 1. mája, 20. aug. i 26. okt.

Štrigova 19. márc, 22. julija, 30. sept. i 4. dec.

Sv. Helena pri Čakovci 18. augusta i 22. septembra.

Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

MESTO I SREZ MARIBOR, LEVI DRAVSKI BREG

Maribor vsaki drúgi ino 4. tork v mejseci senje za živino; či je v tork svétek, se vrši živinsko senje dén prvle. Vsáki péték svinjsko senje; či je v péték svétek, se vrši svinjsko senje dén prvle. Vsáko sredo ino soboto tržni dén.

Sv. Lenart v Slov. goricah 20. jan., ponedek po belo nedeli, 19. mája, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra i 6. novembra.

Marija Snežna na Veliki kram. 20. mája, živ. i kram. 6. aug.

Sv. Trojica v Slov. goricah 10. márc, po Sv. Trojstvi, 28. augusta, ponedek po trétjoj kvaterno nedeli.

SREZ MARIBOR DESNI DRAVSKI BREG

Fram samo kram. senje: 26. julija, v nedelo po 26. juliji, na den sv. Rešenjá Tejla i ob letni cerkveni proslávi.

Poljčane kram. in živ. senje pond. po kvat. nedeli v postí, pond. po Cvetnoj nedeli, pond. po Križevem, soboto pred sv. Janezom Krst., 10. julija, 29. augusta, soboto po roževenski nedeli i 15. nov.

Slovenska Bistrica samo živ. senje: 17. jan., 11. marca i 15. decembra. Živinsko i kram. senje: 24. febr., Cvetni péték, 4. mája, 4. jun., 25. jul., 24. aug., 24. sept., 28. okt. i 23. nov.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Plodjenja začetek		Plodjenja dokončetek			Plodjenja začetek			Plodjenja dokončetek			Plodjenja dokončetek		
		Konji	Krave	Svinje	Konji	Krave	Svinje	Konji	Krave	Svinje	Konji	Krave	Svinje
1 Jan.	2 Dec.	8 Okt.	23 April.	5 Maj.	5 April.	9 Febr.	25 Aug.	7 Sept.	7 Aug.	13 Jun.	27 Dec.		
5	6	12	27	9	13	13	29	10	11	17	31		
9	10	16	1 Maj.	13	17	17	2	18	15	21	4 Jan.		
13	14	20	5	17	21	25	6	26	19	25	8		
17	18	24	9	21	25	1 Marc	10	28	23	29	12		
21	22	28	13	25	29	5	14	30	27	3 Jul.	16		
25	26	1 Nov	17	29	2	9	18	4 Okt.	31	7	20		
29	30	5	21	2 Jun.	2 Maj.	13	22	8	4 Sept.	11	24		
2 Febr.	2 Jan.	9	25	6	6	17	26	12	8	15	28		
6	6	12	29	10	11	17	30	14	12	19	1 Febr.		
10	11	17	2 Juni	14	15	21	4 Okt.	12	16	23	5		
14	15	21	6	18	19	25	8	20	20	27	9		
18	19	25	10	22	22	29	12	24	24	31	13		
22	23	28	14	26	27	2 April.	14	28	28	4 Aug.	17		
26	27	3 Dec	18	30	31	6	20	1 Nov.	1 Nov.	8	21		
2 Marc.	31	7	22	4 Jul.	4 Jun.	10	28	5	5	12	25		
6	4 Febr.	11	26	8	8	14	1	13	13	16	1 Marc.		
10	8	15	30	12	12	18	5	17	17	20	5		
14	12	18	4 Juli	16	16	21	9	21	21	24	9		
18	16	23	8	20	20	26	13	25	25	28	13		
22	20	27	12	24	24	30	17	29	29	1 Sept.	17		
26	24	31	16	28	28	4 Maj.	21	3 Dec.	3 Dec.	5	21		
30	28	4 Jan	20	1 Aug.	2 Jul.	8	29	7	7	9	27		
3 April	4 Marc.	8	24	5	6	12	25	11	11	13	29		
7	8	12	28	9	10	16	3 Dec.	7	7	17	2	April.	
11	12	16	1 Aug.	13	14	20	7	11	11	21	6		
15	16	20	5	17	18	24	3	15	15	25	10		
19	20	24	9	21	22	29	11	19	19	29	14		
23	24	28	13	25	26	1 Jun.	15	23	23	3 Okt.	18		
27	24	1 Febr.	14	29	30	5	19	27	27	7	22		
1 Maj.	1 April.	5	21	2 Sept.	3 Aug.	9	23	31	21				

Preračunjavanje kubične vsebine okrogloga lesa

(P = premer v cm. K = ključa število.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	835	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Priloga: Gornja številka v vsakem predelku je premer (P) [poprek v sredini merjena širokost] okrogloga lesa v centimetri. Spodnja številka je toml odgovarjajoči ključ (K). — $V = 10,000 \cdot D^2 \cdot L$ to se pravi dolžost (D) debela v meri se pomnoži z kubična vsebina se najde na podlagi slededkega pravila. — PRIMER: dugost debelčine je 8 metrov, premer meri 47 cm, poišče se te v tabeli število i dobleni znesek se deli z 10,000 — PRIMER: dugost debelčine je 8 metrov, premer meri 47 cm, poišče se te v tabeli število (ključ), ki odgovarja 47 t. j. 1735 kubična vsebina je te $8 \times 1735 = 13,880$, — $12,880 \cdot 10,000 = 1,388 \text{ m}^3$.

Smehšnice

V šoli.

Janči : Gospodškolnik, jeli je tüdi tisti kaštigani, šteri nika nenapravi?
Školnik : Ne !

Janči : Tak je pa žé dobro, ár sem jaz nenapravo domačo nálogo.

Kaplan : Znáte deca, náj vam rastolmačim — Düh je nekaj tákšega, šteri nema tejla. — Na to se smeje eden. — No, ka se pa smejš ti tam ?

Ivan : Gospon kaplan, nika napak se mi to vidi, či je gláva samo tak brez tejla na nogáj.

Prijátel, komi pa nesš té lejpi vejnec ?

Školnikovoj gospej.

Mislím, ka do se njemi trnok veselili !

Nevörjem. Ár ga na njuv sprévod nesém.

Poznam dámo : edno lepo, inteligentno, kak ste Vi milostiva, i rad bi jo meo za . . .

V reč njemi vdári :

Tak ! Drági moj, ka právite ? Ve pa znáte, da sem jaz oženjena i poštena, pa žé mam za možá velko hčer . . .

To je rávnok ! To dámo, štero sem Vam jo popisao, bi jaz rad meo za punico !

Denšnja deca.

Ár je ne bila dobra — je oča svojoj máloj hčerki pokázo okus leskove šibe.

Velkom joči beži k mami i právi: Mamika, ájtek je tak lagoji — ali si ne mogla dobiti bokšega možá ?

Vsáki polojno.

Janči posodi mi 100 Din !

To máš 50.

100 sem te proso !

Ali ne misliš, ka de bole pravično, či vsáki polojno zgúbiva.

Na carini.

Kak to dokázete, ka je tá dáma Vaša žena ?

Prosim, či mi Vi dokázeta, ka je ne, tak mo Vam trnok hváležen !

Mož i žena se kregata i svajújeta. Mož je čednejši, popústi i erče:

Dobro je, dobiš svilenó obleko, kak vojno odškodnino.

Ne je razmeto.

Ne razmím, kak so mogli naši predniki živeti brez telefona, elektrike i radia ?

Ne so mogli ! — Ár so vsi vmrli.

Pri doktoru.

No vidite, zdaj sem Vás pošteno zvizitero. Ne bojte se, zdravi ste. Lehko Vam povem : mené bi veselilo, či bi meo Vaše srce !

Oh, gospon doktor . . . Moje srce je ešče slobodno.

Detecho pitanje.

Máli Števek pita dedeka :

Gda ste pa Vi postali dedek ?

Dedek : Te, gda si ti na svet prišo.

Števek : Malo premišlávle. — Pa či bi mené nej bilo, tak bi te Vi nebi bili dedek ?

Dedek : Perse ka nej.

Števek : Tak ! . . . Ka pa zdaj za to dobim, ka sem Vás za dedeka postavo ?

Dve písmi.

Lübléni Miška ! Jeli ešče živěš, ali si mrtev ? Či si ešče živ, pošli mi tisti 200 dinarov, štere sem ti ešče v zimi posodo.

Odgovor.

Lübléni Števek ! Mrtev sem ! Lepo te pozdrávla tvoj prijátel Miška.

Doktorov tanáč.

Se ravnate po mojem tanačúvanji i spijte pri odprtom okni ?

Ja !

I ste se prehláda srečno rejšili ?

To ne ! Ali vöre i pejnez.

Mati : Janči stani gor, ár šola gorij.
Janči : Zakaj bi stano či šola gorij ? . . . Te tak nemo meli včejná či zgorij.

Dejte právi.

Zakaj je zdaj tak velki vöter ?

Ár vöter piše !

Ka pa dela te, gda ne piše ?

Tenorist : V mojem grli je vrednost.

Pijánc : V mojem tüdi ; celo vérstvo z hišov vréd !

Žena se toži domo pridoučemi mouži, da njej je dekla právla, ka je nora goska.

Mouž : Püsti, püsti, vsáka goska je nora.

Je to istina, ka po smrti se ščéte razrezati dati ?

Istina je, ščém znati na kom sem vmro.

Oprostíte gospodičina, vidi se mi, da sem Vaš lejpi obráz že nindrik vido ?

Nemogoče — ga zavrne ona — jaz moj obráz nosim vsigdár naprej gláve.

Pri vörari.

Vöra, štero ste mí lání odali, je niti edne pare ne vredna, ár mi že pár mesecov stojij. Té ste pa trdili, da mo jo celo življenje lahko noso.

Odpüстите gospod, ali tistikrát ste tak slabo vövidli.

Mama, jaz bi ti nekaj rad povedo.

Li povej.

Neboš čemerna ?

Zakaj bi bila čemerna ?

Zaistino ne ?

Ne.

Znáš, tisti vrč, kak z njim povodo hodimo . . . se mi je potro.

Jaz Vam lahko právim, ka sem zadosta batriven i se tak hitro nikoga ne zošágam !

Rejsan ! Te Vás pa prosim — ár sem duže v krčmej zaosto — ka bi z menov domo šli k mojoj ženi.

Sin : Ájta, ti si mi sto dinárov obľúbo, či málo maturo napravím. Nej istina ?

Oča : Prav máš, i sem ti . . .

Sin : Lehko si veselí, prišparao sem ti je.

Vöčne počitnice.

Stric : Povej mi Jožek, ka boš ti té, gda velki zrasteš ?

Jožek : Zidár i školnik.

Stric : Ka ? Kak to misliš ? I zaka ? . . .

Jožek : Záto, ár zidárje májo počitnice v zimi, školnicke pa poleti.

Ár je bogo.

Šandora je eden v šoli tožo, ka je svojega brata vodo vrgo.

Školnik : Zakaj si pa to napravo, povej Šandor ? . . .

Šandor : Gosp. školnik, za špájs sem ga držo obrí vodé, pa je začno kričati, da ga náj pústim i jaz sem ga bogo, pústo sem ga i tak je vodé spadno.

Diák Miška pride k doktoru i njemu právi : Gosp. doktor, jaz mam bleke, napraviva šeft.

Kakši šeft — ga pita doktor ?

Kakši ?

Tao mi dáte, či de šeft šou ? I to tak, jaz mo s tem betégom v šolo šo, od méne tam drúga deca túdi dobijo i te do tej vsi mogli k Vam pridti. Meli te dosta zaslúžka. Mislim, ka Vam je razmeto !

Dvá prijátela se nájdetá i eden toga drúgoga zové na pol litra k-Turki, gde se zdaj dobro vince toči. Te drúgi odgovorij :

Ne, nemrem idti, ár kak večér pijém, tak sem na drúgi dén vse spotrejtí.

Prví : Vidiš prijátel, zakaj si se oženo . . . !

V Reditelstvo Dober Pajdáš kalendára pride eden mládi gospod i právi uredniki :

Za 1000 dinárov sem jaz pripravleni Vam pomágati napisati Dober Pajdáš kalendár.

Valá ! Či ste „gjürgja“ s sebov prinesli, lehko včasik začnete.

Ženitev.

No, kak si zadovolen s tvojov ženitbov ?

Nevén, zdávanje de ešče samo od jútra tjeden.

Pri zobnom zdravniku.

Prijátel, morem Vam dvá kotelníva zobá vöskúbnoti, to de Vás pa bolelo. Nájbogše de či Vam dam, ka zaspíte.

Na to se priátel začne po žebki primati. To vidi zdravnik i právi :

Prijátel, ne Vam trbej naprej pláčati !

Ne iščem záto pejneze, ka bi Vam naprej pláčo, nego záto, ár je mislim prečteti prvle kak zaspim.

Na kolodvor prideta mož i žena, šterima rávnok pred nosom odide vlák. Právi ona :

No vidiš, či me nebi telko preganjao i ploudo, zdaj nama nebi trbelo tak dugo čakati na drúgi vlák.

Stric.

Stric piše svojemi nečáki z Ljubljane. Lúbi Poldi ! Či kaj prideš v Ljubljano, znam ka si tū nepoznáni, záto pa se z vūpanjom obrni na mené, či kaj máš.

Odgovor :

Drági striček ! Lepo ti zahválím i bi te proso, naj bi se smeo obrnoti na tebé te, gda nemo meo nika ?

Prijátel imenitno ti pasa tá nova obleka ! Ne bi mi povedo atres toga šnájdera ?

Zakaj pa ne, ali samo s tem pogojom, da ti njemi ne povejš moj atres.

Zamenjano dete.

Žena pošle možá z málim detetom v kolicaj na sprehod. Za pol vōre mož príde nazáj domo. Žena je malone omedlela kak vidi :

Vej pa to dejte nej nájno ! Vō si zmemo kolica z detetom vréd.

Mož prikima ; da je tak — i právi :

Dete je dete — ali kolica so pa lepša od naši.

Ne je kriv.

Birov : Vi ste obtoženi, ár ste kodivali.

Obtoženec : Ne sem gospon birovo. Roko sem samo vōvtégno, da vidím či nede deždža i rávnok te je tamtá šo eden gospod i mi je vroko vrgo dinar.

Potrdilo.

Zdravnik račun dá pokojnoga brati, šteroga je vráčo.

Naj Vam vōpostávím tūdi potrdilo, ka sem pejnze od Vás dobo ?

Brat pokojnoga : Ne trbej, mojga pogojnoga brata smrt je zadosta potrdilo, ka ste ga Vi vráčili.

Nesreča na železnici.

Prijátel, lahko ti povém, da sem tūdi jaz nesrečen zavolo železniške nesreče !

Nemogoče ! Kak to ?

Tak, tam sem se spozna z mojom ženov.

Problém.

Ájtek nika bi te rad pito — právi osem let star sinček svojemi oči.

Ka bi pa to bilo ?

Čuo sem, ka je profesor Piccard v visiko stratosfero zleto i či bi se rávnok te, gda je on vzráki bio, zemla razpočila i se pogrozila, gde bi te on pristano ?

Revizija.

Príde na železnici revizor i prosi potne kárte.

Med potniki eden gospod nikak nešče svoj listek pokazati, nego čemerno právi :

Vej me pa že poznate, ka man mesečno kárto, ár vsáki dén se nájdeva, gda se v delo pelam. Moj listek je moj obráz.

Revizor se zasméj ino právi :

To je mogoče. Ali dnes morem vsáki listek prelúkknjati, Vašomi obrázi bi pa pač nebi rad lúkknjo napravu.

Nesrečen dén.

Istina, ka či se človik v pétek oženi, ka je te nesrečen ?

Nevém, ali zakaj bi rávnok pétek bio izjémo.

Proste včas!

veliki ilustrirani

cênik i vzorci,

štore dobite
k-šenki!

Ka neodgovárja se
zaménja ali se pa
pênezi nazáj dájo.

**Ogromno prebê-
ranje!**

Cêne nislke!

Naopak zarazmila.

Novoj služkinji prâvi gospâ,
ki na večar vékšo družbo čâka
k sebi na večérjo i malo plesa.

Mariška, pa te tak pazte, nej
ka bi me v sramoto postavili
večer pred gostmi.

Nevém, ár moderni plesi mi
nejdo rávno dobro.

Dober odgovor.

Povej mi moj sinék, či eden
auto z Pariza ide z 120 kilome-
terskov brzinov. Eden pa z Beo-
grâda z 145 kmeterskov brzinov,
gde se tak bodeta teva sofôra
najšla?

V špítâli — prosim.

II. FRIGYÉŠ, preizuski krao je meo ednoga ljublénoga, gvüšni
rouk kočîša; nigdâr se njemi je nej zgodila nikša nesreča.

Ednok se je pa li zgodilo, ka je té ljubléni, gvüšni rouk kočîš
ne mogo zadržati preplašene konje i bogme s krâlom vréd sta se v
jârki najšla. Krâli se je nej zgodilo nikaj, ali dônok se je čemerno
obrégnô na kočîša:

— Ti jünecl nevejš paziti!

— Velko delo — odgovori kočîš. — Tak da bi Veličanstvo
nigdâr nebi zgübilo v bojni bitje.

Dvâ bogtîva gospoda se kregata. Te prvi prâvi tomî drûgomi :

Ti si morlâk !

Ti si pa pijâ nec.

To je mogoče, ka sem pijâ nec, ali jaz se vûtro strejz nim, ti pa ostâneš na dale morlâk.

Nesreča na železnici.

Pred par dnêvi sem se pelo skoz mačkovskoga tunela i pomislite kak velka nesreča se mi je zgodila . . .

. . . ?

Mesto hčérî sem babico obino!

*

— Čuj Jánoš, jaz bi rad merno spao že ednok, zâto mi povej gda mi nazâj dâš pejnaze ?

— Hja, či mémo kčêš spati, te bogše či to neboš znao.

Božič.

— Gospon šef, prosim Vâs dajte mi malo pejnaze naprej tó, âr je tû božič i bi rad nikšî špiferâj kûpo deci.

— Sram Vâs je nâj, ka kak odraščenomi človeki vsigdâr na špili hodi pamet.

*

Vučitel : Ka se zgodij z zlâtom či ga skoz noči na dvoriščî na zrâki pûstimo ?

Vučenic : Prejde !

Pravica.

Po stârokîtâjskom zakoni more ljubinec, — šteroga moš zgrâbi pri svojoj ženi — plâčati sedem piastrov štrofa. Či se to ponovi, tak se more ona skrbeti za zdržavanje drûžine. Či pa to pride trétjîkrâ, tak more moš plâčati ; to pa zâto, âr ali je moš nouri, all pa z ženov vréd krivec.

Zamotano.

Zakaj se je tvoja sestra ešče ne omoužila ?

Âr je dosta bole čedna, da bi vzêla tâkšega mošâ, šteri bi bio tak nori, ka bi si jo oženo !

Detêča logika.

Âjta, jeli je istina, ka so lûdjé z práha naprâvleni ?

Istina, moj sinek.

Po tém so pa črnci gotovo z šteinkolovoga práha.

Dober spomin.

No, li gde sem mela tékrât glavo, gda sem pristâla, ka se s tebom oženim ?

Na mojî prsaj, drâga !

Ne galántno.

Kelko ste stari gospodičina ?
Dâme gavalier nigdâr ne pita po starosti.

Istina ! Tak stari ste žè ?

NA VELIKO !

NA MÁLO !

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA

Brata Šiftar & Hahn, Murska Sobota

Dobi se vsakovrstno, samo fino manufakturno blâgo po nâjnižišoj cejni.

Proste včasi

VELIKI ILUSTRIRANI

CEJNIK

i

VZORCE,

štere dobite

k-šenki !

Ka neodgovárja se za-
ménja ali pa se pènezi
nazáj dájó.

Veliko prebèranje!
CEJNE NISIKE !

ASCHER B. IN SIN

MURSKA SOBOTA

GLAVNI TRG

Kolonska špecerijska in vsefelé mela, zrnja velka trgovina.
HERCEG BOSNE ORSAČKA SEKULACIJSKOGA DRUŠTVA
KRAJINSKO ZAVŪPNIŠTVO.

Grüntana leta 1855.

Telegráf: Ascher.

Telefon broj 15.

Občinska hranilnica Murska Sobota.

Telefon št. 18.

Ček. rač. št. 14.891.

**Edini pupilarno varni
zavod v Prekmurju.**

Za hranilne vloge in sploh za
vse obveznosti Občinske hra-
nilnice jamči velika občina
Murska Sobota z vsem svojim

premoženjem in z vso svojov dav-

čnov močjov, zato se tudi arvinski penezi

in občinske fonde samo tu morejo vložiti.

Sprejme vloge na hranilne knjižice in v tekočem
računu ter jih obrestuje najugodneje. Daje posojila
proti vknjižbi in na poroštvo (na grünt in na

==== karto bijanko z kezešmi). ====

Dovoljuje vsakovrstne kredite

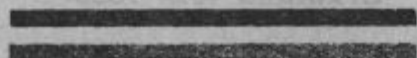
(lombardne, menično-ekskomptne,

kontokorentne) na primerne ga-

rancije. Opravlja tudi vse dru-

ge v denarno stroko spadajoče

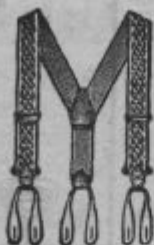
transakcije najkulantneje.

Vozvleček najnovejšega ilustriranoga cênika:

36— 45—

9— 12—

6— 175 8—

2,75 4—

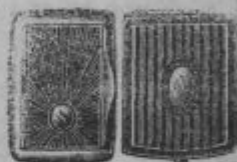
Perje: 10— 16·50

24— 10·50 5—

39— 44—

7— 8—

26—

4 50 26—

14— 8—

12— 12— 12—

22— 27— 18—

10 50 3— 5·25

11— 24— 11—

40— 58—

Trgovski dom STERMECRI *fabrika perila in gvanta* **Celje, štev. 307.**

Zehtevajte brezplâčni cênik, v šterom najdete ešče dosta drugi stvâri. Štero se ne vidi se vôodminé ali se pa nazâj dá pejneze.

Velko prebêranje!

Vônrédno niske cêne!

Mošt

i vse sádne safte, kak túdi kompote lahko enostávno i gvúšno konzervirati z Nipakombinom A/II. Záto od zdaj lahko na jáko fál naçin ohránite mošt, kak narávno sladko i ohránjeno pitje.

NIPAKOMBIN

je níti malo nej škodlivi lúdstvi,
vniçúje vse mikrobe,
ne ménja diša, fárbe níti žmaja,
varje vítamine od razpádanja,

je ideálno kemijsko sredstvo za konzerviranje, vonájdeno z dugotrájajouçimi znanstvenimi iziskávanji. Popreçno núcanje „Nipakombin A/II“ je odobreno po Min. s. pol. i národ. zdrávja, kak túdi po Min. poljedélstva br. 74263 od 6. novembra 1935.

Vsa navodila i cejnik pošle na zahtejvo brezplaçno:

„RADIOŠAN“, ZAGREB

Dukljaninova ul. 1.

Tel. 83-17.

Kupujte najboljše in najcenejše! - To so

„PEKO“ čevlji in

„SOKO“ obleke

Oboje dobite v najlepših fazonah in najveçji izbiri v M. Soboti na Cerkveni cesti (med sodišçem in Sres. naçelstvom)

pri tt. Joško Brumen.

Žalik Ludvik, Murska Sobota

velika mašinšlosarska in mehanična delavnica.

Prevzemem vsefelé mašinšlosarsko i mehanično delo, specijalno predelávanje i poprávlanje mlatilni dampf-mašinov, kak túdi vse drúge mašine, motore, automobile, gaterne žage i mlíne, ka spádne v šlosarsko-mehanično stroko, po nísikoj cejni.

JELI SE PLÜČNI BETEGI DÁJO ZVRÁČITI?

Z tém vážnim pítanjem se brigajo vsi nadúšljivosti trpéči jetični, oni, ki trpijo na plüčnom katári, zastarenim kašlom, slinavosti, dugotrπέči hripavosti i gripi i so do zdaj né najšli vrástva. Vsi tákši betežniki dobijo od nás

sploj kšenki knjigo z keipami,

štero je spiso dr. med. Guttmann, bivši šef-zdravnik „Finsenkuranstalt“-a z naslovom „**Jeli se plüčni betegi dájo zvráčiti!**“ Da omogočimo vsákomi tákšemi betežniki spoznati njegov beteg, smo se odločili v interesi splošnoga blágora odposlati to knjigo na zahtévo sploj kšenki i poštnine prôsto. — Napisati je samo dopisnico, frankérano z Din 2.— i jo poslati na

PUHLMANN & Co. BERLIN 440.
Mügelstrasse 25—25a.

Reg. pod Sp. br. 2416 od 12. XII. 1933.

PRVOVRSTNA ZDRAVSTVENA K VINI NÁJBOUGŠA
KISILA VODA JE

SLATINA PETANJCI

Europe nájvékši sénšav-natronlithion držéča kisila voda.

LÁSTNIKA :

VOGLER JOŽEF I JANOS

Pošta, telefon i železniška postaja

SLATINA RADENCI

Prijáteo

za vse življenje je dober inštrument!

Vsáki se lahko navči igrati na šterikoli inštrument brezi školnika, ka velika svetovna tvrdka Meinel & Herold vsakomi **sploj kšenkí** pošle knjigico

„Kak postánem dober goslar?“
Sam inštrument pa dobíte pri njej **jáko íál**, ka tú kúpite **narávnost od labríke** odn. tvor. skladišča.

Harmonike od Din 59'-, gitare od Din 128'-, violine od Din 65'-, tamborice od Din 60'-, mandoline od Din 90'-, klarineti od Din 142'-

Popuna garancija za vsáki inštrument, šteroga dobíte 8 dni na probo. Zamenjava dovolena. **Kšenkí** dobíte ilustrirani cenik. Zadostuje kárta na:

MEINEL & HEROLD D. Z. O. Z.
zal. tvornice **Maribor** št. 257
glasbil

Nájvékša pa nájfalejša

trgovina s papirjem, šolskimi knjigami in potrebščinami
v Murski Soboti, je

H A H N I Z I D O R - a

*

**PREKMURSKA
TISKARNA**

tiska nájfalej vsa tiskarska dela.

Vsáki čas dobíte

vseféle štofe, cájge, lepe žamate, vuno i parhete, postelino, druke, belo platno itd., kak túdi štrikane robce i kapute, košare za Ameriko i vso galanterijsko i špecerijsko blágo nájfalej pri

BRATA BRUMEN

Murska Sobota

(Na kúkli poleg biroviije.)

Oglašüvanje

v kalendarijaj

zvršáva nájbôgše stári
špeclátni stručni

BLOCKNER-OV

kalendárski oddelek
u koncertnu **INTERREK-
LAM D. D. ZAGREB,**
Masarykova 28.

Tel 21-65 Pošt. pred. I-85

Predlogi i stroški brezpláčni

JANEZ CVETIČ

Murska Sobota

TVORNICA PERILA

Prodaja samo na veliko!

RADIO APARATE ORION BATERIJE

BICIKLE - ŠIVALNE in PISALNE STROJE
GRAMOFONE - SPORTNE POTREBŠČINE

PRVA PREKMURSKA STROKOVNA
RADIO-DELAVNICA

Zahtevajte cenike!

Polnenje akumulatorjev!

železnino

Vam nudi po konkurenčnih cenah le
NEMEC JANEZ, M. Sobota.

ZDRAVJE

spomočjov vračilni lastnosti trav po nūcanji „HERSAN-teja“, mejšan- ce posebni trav po propisi Doktora R. W. Pearsona glāv- noga vrāča v Bengaliji (Angl. Indija).

Z-dugolētnim vōs- probanjem se je dognāla vrējdnost „HERSAN čaja“ i tō z nezdvoj- nim uspēhom pri obe- težanji: ovāpnjenje žil, beteg krvnoga tekāja, ženske bolezni, bolečine pri menstruaciji (vōzmej- na mēsečnoga prānja), migreni, reumatizmi, bo-

lezni bubrega, bolezni jeter, smē- tanj v želōdci, zagiftanji, zaprētji,

HERSAN TEJ

gihti, črēvni betegaj, haemorroidi, splošno i prenāglom debelēnji i prōt žgara- vici. — „HERSAN čaj“ se dobi vu vsākoj apoteki. Nāvučno knjižico i vzorec Vam pošle k-šenki:

„RADIOŠAN“ Zagreb, Dukljaninova ul. 1. Reg-Sp-br. 14.001—35.

**NÁJMODERNEJŠA
FABRIKA MESNÁ-
TI IZDELKOV,
HLADILNICA IN
FABRIKA ZA LĚD**

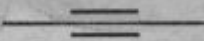

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA

DELAJO SE VSÁKEVRSTNE KLOBÁSI,
SALÁMI (ZIMSKI IN LETNI) KAK TŪDI
VSEFELÉ

PREKAJENO MESO.

EXPORT

GEVONSKE ŽIVINE, SVINJ, TELET
IN MESA.

**DOBI SE MÁST I. VRSTE TŪDI NA MÁLO.
NÁJNIŽIŠA CENA IN NÁJBOGŠA KVALITETA.**

Za delavce ocvérke, prekajene svinjske nogé po niskoj ceni.